

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Ιουνίου 2013

σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.28599 [C 23/10 (πρώην NN 36/10, πρώην CP 163/09)] που έχει χορηγηθεί από το Βασίλειο της Ισπανίας για την ανάπτυξη της επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης σε απομακρυσμένες και λιγότερο αστικοποιημένες περιοχές (εκτός της Καστίλλης-Λα Μάντσα)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2013) 3204]

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2014/489/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις ⁽¹⁾, και έχοντας υπόψη τις εν λόγω παρατηρήσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Στις 18 Μαΐου 2009, η Επιτροπή έλαβε μια καταγγελία από την SES Astra SA (εφεξής «Astra»). Το αντικείμενο της καταγγελίας ήταν ένα εικαζόμενο καθεστώς κρατικής ενίσχυσης το οποίο είχαν εγκρίνει οι ισπανικές αρχές στο πλαίσιο της μετάβασης από την αναλογική στην ψηφιακή τηλεόραση σε απομακρυσμένες και λιγότερο αστικοποιημένες περιοχές της Ισπανίας. Η Astra ισχυριζόταν ότι το καθεστώς αποτελούσε μη κοινοποιημένη και, ως εκ τούτου, παράνομη ενίσχυση, η οποία προκαλούσε στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ της δορυφορικής και της επίγεια πλατφόρμας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης.
- (2) Το επίμαχο καθεστώς έχει την προέλευσή του στο νόμο 10/2005, της 14ης Ιουνίου 2005, περί επειγόντων μέτρων για την προώθηση της επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης, την απελευθέρωση της καλωδιακής τηλεόρασης και την προώθηση της πολυφωνίας ⁽²⁾. Άλλες νομοθετικές πράξεις που έχουν θεσπιστεί σε σχέση με τη μετάβαση στην επίγεια ψηφιακή τηλεόραση είναι, μεταξύ άλλων, οι εξής: το βασιλικό διάταγμα 944/2005, της 29ης Ιουλίου, για την έγκριση του Εθνικού Τεχνικού Προγράμματος επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης ⁽³⁾ (εφεξής «Εθνικό Τεχνικό Πρόγραμμα»)· το βασιλικό διάταγμα 945/2005, της 29ης Ιουλίου, για την έγκριση του γενικού κανονισμού παροχής της υπηρεσίας της επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης· το διάταγμα ITC/2476/2005 της 29ης Ιουλίου, για την έγκριση του τεχνικού κανονισμού και του κανονισμού παροχής της υπηρεσίας επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης· και το βασιλικό διάταγμα 920/2006, της 28ης Ιουλίου, για την έγκριση του γενικού κανονισμού για την παροχή της υπηρεσίας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης μέσω καλωδίου.
- (3) Με επιστολή της 29ης Σεπτεμβρίου 2010, η Επιτροπή ενημέρωσε την Ισπανία για την απόφασή της να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση για όλη την επικράτεια της Ισπανίας, εκτός από την Καστίλλη-Λα Μάντσα, περιφέρεια για την οποία κινήθηκε χωριστή διαδικασία ⁽⁴⁾. Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία (εφεξής «απόφαση κίνησης της διαδικασίας») δημοσιεύθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 2010 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽⁵⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το εν λόγω μέτρο.
- (4) Μετά την παράταση της προθεσμίας, με επιστολή της 30ής Νοεμβρίου 2011, η Ισπανία απάντησε στο αίτημα για παρατηρήσεις που υπεβλήθη στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας. Εκτός από την κεντρική κυβέρνηση, επίσης οι αρχές των Αστουριών, της Αραγώνας, της Χώρας των Βάσκων, της Καστίλλης και Λεόν, της Καστίλλης-Λα Μάντσα ⁽⁶⁾, της Εξτερεμαδούρας, της Γαλικίας, της Λα Ριόχα, της Μαδρίτης και της Μούρθιας υπέβαλαν τις παρατηρήσεις ή τις απαντήσεις τους στα ερωτήματα που τέθηκαν στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

⁽¹⁾ EE C 337 της 14.12.2010, σ. 17.

⁽²⁾ <http://www.boe.es/boe/dias/2005/06/15/pdfs/A20562-20567.pdf>.

⁽³⁾ <http://www.boe.es/boe/dias/2005/07/30/pdfs/A27006-27014.pdf>.

⁽⁴⁾ EE C 335 της 11.12.2010, σ. 8.

⁽⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽⁶⁾ Εκτός από την υποβολή παρατηρήσεων σχετικά με αυτή την υπόθεση, η Καστίλλη-Λα Μάντσα έστειλε αργότερα τα σχόλιά της σχετικά με την υπόθεση C 24/2010.

- (5) Η Επιτροπή έλαβε επίσης παρατηρήσεις από τη Radiodifusión Digital SL, με επιστολή της 11ης Ιανουαρίου 2011, από το Grupo Antena 3 και από την UTECA (Ένωση Συνεργαζόμενων Εμπορικών Τηλεοράσεων) με επιστολές της 28ης Ιανουαρίου 2011, από τη Gestora La Sexta με επιστολή της 31ης Ιανουαρίου 2011, από την Abertis Telecom SA (εφεξής «Abertis») με επιστολή της 2ας Φεβρουαρίου 2011, από την Astra και από την Telecinco με επιστολές της 4ης Φεβρουαρίου 2011. Με επιστολές της 19ης Ιανουαρίου και της 9ης Φεβρουαρίου 2011, η Επιτροπή διαβίβασε αυτές τις παρατηρήσεις στις ισπανικές αρχές, στις οποίες δόθηκε η δυνατότητα να απαντήσουν. Ούτως έπραξαν με τις επιστολές της 22ας Φεβρουαρίου και της 14ης Μαρτίου 2011.
- (6) Κατά τη διάρκεια της έρευνας διεξήχθησαν αρκετές συναντήσεις: μεταξύ της Επιτροπής και των ισπανικών αρχών στις 11 και 12 Απριλίου 2011, μεταξύ της Επιτροπής και της Astra στις 14 Απριλίου 2011, μεταξύ της Επιτροπής και της Abertis στις 5 Μαΐου 2011 και μεταξύ της Επιτροπής και της UTECA στις 5 Ιουλίου 2011. Ύστερα από αρκετές επιστολές πληροφόρησης τις οποίες απέστειλε η Ισπανία με δική της πρωτοβουλία, συμπεριλαμβανομένων των παρατηρήσεων της Χώρας των Βάσκων με ημερομηνία 24 Φεβρουαρίου 2011, με επιστολή με ημερομηνία 14 Φεβρουαρίου 2012, απεστάλη στην Ισπανία επίσημο αίτημα παροχής πληροφοριών. Μετά την παράταση της προθεσμίας απάντησης, οι ισπανικές αρχές απάντησαν με επιστολή της 16ης Απριλίου, απάντηση η οποία ολοκληρώθηκε στη συνέχεια με τις επιστολές της 15ης, 19ης και 25ης Ιουνίου 2012. Επειδή εξακολουθούσε να απουσιάζει ένα μέρος των πληροφοριών, στις 9 Αυγούστου 2012, η Επιτροπή απηύθυνε συμπληρωματικό αίτημα παροχής πληροφοριών. Μετά την παράταση της προθεσμίας, οι ισπανικές αρχές απάντησαν με επιστολή της 10ης Οκτωβρίου 2012, απάντηση η οποία ολοκληρώθηκε με την επιστολή της 30ής Οκτωβρίου 2012.
- (7) Επιπλέον, η Abertis παρέσχε με δική της πρωτοβουλία συμπληρωματικές πληροφορίες στις επιστολές της 22ας Ιουνίου 2011 και της 25ης Ιουλίου 2012. Η Astra παρέσχε περισσότερες πληροφορίες με τις επιστολές της 21ης Ιουλίου 2011, της 16ης Μαΐου 2011, της 8ης Σεπτεμβρίου 2011 και της 11ης Νοεμβρίου 2011· όλες αυτές οι επιστολές απεστάλησαν στις ισπανικές αρχές προκειμένου να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1.1. Ο καταγγέλλων

- (8) Ο καταγγέλλων είναι ένας διαχειριστής δορυφορικής πλατφόρμας. Ίδρυσε το 1985 με την επωνυμία Société Européenne des Satellites (SES), SES ASTRA (εφεξής «Astra»), η εταιρεία ήταν ο πρώτος ιδιωτικός δορυφορικός διαχειριστής στην Ευρώπη. Η Astra λειτουργεί το ASTRA Satellite System, το οποίο προσφέρει ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο λύσεων ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης και ευρυζωνικότητας για πελάτες εντός και εκτός Ευρώπης. Εκπέμπει ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα απευθείας σε εκατ. νοικοκυριά και παρέχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο και υπηρεσίες δικτύου σε δημόσιες υπηρεσίες, μεγάλες επιχειρήσεις, MME και ιδιωτικές κατοικίες.
- (9) Στην καταγγελία της, η Astra υποστηρίζει ότι τα μέτρα που έλαβαν η κυβέρνηση και οι αυτόνομες κοινότητες σε απομακρυσμένες και λιγότερο αστικοποιημένες περιοχές της Ισπανίας παραβιάζουν την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας, αφού θεωρούν την επίγεια μετάδοση ως τον μόνο τρόπο ψηφιοποίησης. Η Astra κάνει ειδικότερα αναφορά στην περίπτωση της Καντάβριας. Μέσω ενός διαγωνισμού για την επέκταση της κάλυψης της ψηφιακής τηλεόρασης στο σύνολο της Καντάβριας, ο οποίος προκηρύχθηκε τον Ιανουάριο του 2008, η περιφερειακή κυβέρνηση της Καντάβριας είχε επιλέξει την Astra για την παροχή ελεύθερων καναλιών μέσω της πλατφόρμας της. Ωστόσο, τον Νοέμβριο του 2008 αυτή η σύμβαση ακυρώθηκε από την περιφερειακή κυβέρνηση. Σύμφωνα με την ASTRA, οι αρχές ακύρωσαν τη σύμβαση μόνον όταν πληροφορήθηκαν ότι η κεντρική κυβέρνηση θα χρηματοδοτούσε τη βελτίωση του επίγειου αναλογικού δικτύου. Πράγματι, σε μια επιστολή των αρχών της Καντάβριας της 7ης Νοεμβρίου 2008 εξηγείτο ότι η καταγγελία της σύμβασης οφειλόταν στο γεγονός ότι στο μεταξύ η κεντρική κυβέρνηση είχε λάβει αποφάσεις σχετικά με την επέκταση της κάλυψης της ψηφιακής τηλεόρασης σε όλη την ισπανική επικράτεια (*). Ως εκ τούτου, η υπόθεση της Καντάβριας θα απεδείκνυε αφενός ότι η Astra θα μπορούσε να ανταγωνιστεί σε αυτήν την αγορά και αφετέρου ότι οι αποφάσεις της κεντρικής κυβέρνησης κατέστησαν αδύνατο αυτόν τον ανταγωνισμό.

2.1.2. Ο κλάδος

- (10) Η υπόθεση αφορά το κλάδο της ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης, στον οποίο δραστηριοποιούνται πολλοί διαχειριστές σε διάφορα επίπεδα της αλυσίδας των προϊόντων και υπηρεσιών ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης.

(*) Η Astra άσκησε έφεση κατά της καταγγελίας της σύμβασης ενώπιον του Πρωτοδικείου του Σανταντέρ (διαδικασία αριθ. 1728/2009), το οποίο στις 23 Δεκεμβρίου 2011 καταδίκασε τις αρχές της Καντάβριας να αποζημιώσουν την Astra για την αδικαιολόγητη καταγγελία της σύμβασης. Το Πρωτοδικείο σημείωσε ότι δεν υπήρξε αθέτηση της σύμβασης από την Astra που να δικαιολογούσε την καταγγελία. Κατά την άποψη του Πρωτοδικείου, η απόφαση της κεντρικής κυβέρνησης για την ανάπτυξη μιας εθνικής στρατηγικής για την επίγεια ψηφιακή τηλεόραση (DTT) ήταν ένας από τους λόγους ακύρωσης της σύμβασης. Βλέπε απόφαση 000313/2011 του Πρωτοδικείου του Σανταντέρ.

- (11) Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς είναι οι εκδότες τηλεοπτικών σταθμών οι οποίοι αγοράζουν ή παράγουν δικό τους τηλεοπτικό περιεχόμενο και το ομαδοποιούν σε κανάλια. Στη συνέχεια, αυτά τα κανάλια μεταδίδονται στο κοινό μέσω διαφόρων πλατφορμών (π.χ. μέσω δορυφόρου, επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης (DTT), καλωδιακής τηλεόρασης, τηλεόρασης μέσω Διαδικτύου). Στην Ισπανία, ο νομοθέτης θεώρησε ότι οι υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης αποτελούν δημόσια υπηρεσία και γι' αυτόν το λόγο τις παρέχουν τόσο ραδιοτηλεοπτικοί φορείς που ανήκουν στο κράτος (RTVE), όσο και ιδιωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς που λειτουργούν με άδεια του κράτους⁽⁸⁾. Τα αποκαλούμενα ελεύθερα κανάλια προσφέρονται δωρεάν στους τηλεθεατές. Για να επωφεληθεί πραγματικά ο πληθυσμός από αυτήν τη δημόσια υπηρεσία, η νομοθεσία προβλέπει υποχρεώσεις ελάχιστης κάλυψης, τόσο για τις μεταδόσεις που ανατέθηκαν στον δημόσιο οργανισμό ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, όσο και για τους ιδιωτικούς διαχειριστές με άδεια. Κατά συνέπεια, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς είναι υποχρεωμένοι να καλύπτουν τουλάχιστον το 98 % του ισπανικού πληθυσμού και οι ιδιωτικοί διαχειριστές θα πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 96 % του πληθυσμού. Στην Ισπανία, οι εθνικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν διαθέτουν εθνικό δίκτυο ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και γι' αυτόν το λόγο συνάπτουν συμφωνίες με διαχειριστές πλατφόρμας για να εκτέμνουν το περιεχόμενό τους και να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις κάλυψής τους.
- (12) Οι προμηθευτές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού είναι κατασκευαστές ή εγκαταστάτες των υποδομών ή του εξοπλισμού που είναι απαραίτητα για την κατασκευή των διαφόρων πλατφορμών.
- (13) Οι διαχειριστές πλατφόρμας (ή διαχειριστές δικτύου)⁽⁹⁾ είναι ιδιωτικοί ή δημόσιοι φορείς που εκμεταλλεύονται την υποδομή (δηλαδή μεταφέρουν και μεταδίδουν το σήμα) που είναι απαραίτητη για να προσφέρονται στο κοινό τα κανάλια που παράγονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Στο ξεκίνημα της τηλεόρασης, η μόνη πλατφόρμα που υπήρχε ήταν η αναλογική επίγεια. Καθώς βελτιωνόταν η τεχνολογία, περισσότερες πλατφόρμες έφθιναν στην αγορά, συγκεκριμένα: η δορυφορική πλατφόρμα, η καλωδιακή πλατφόρμα και, πιο πρόσφατα, η τηλεόραση μέσω Διαδικτύου⁽¹⁰⁾, η οποία εκμεταλλεύεται την ευρυζωνική σύνδεση για να μεταδίδει τηλεοπτικό σήμα.
- (14) Στην επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, το τηλεοπτικό σήμα εκπέμπεται από ένα τηλεοπτικό στούντιο σε ένα κέντρο εκπομπής (κεφαλή) που συνήθως ανήκει σε έναν διαχειριστή δικτύου, ο οποίος ασχολείται επίσης με τη λειτουργία. Στη συνέχεια, το σήμα μεταφέρεται και διανέμεται από ένα κέντρο εκπομπής (κεφαλή) στα κέντρα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης τα οποία εκμεταλλεύεται ένας διαχειριστής δικτύου (π.χ. έναν πύργο), μεταφορά η οποία μερικές φορές μπορεί να γίνεται μέσω δορυφόρου. Τέλος, το σήμα διανέμεται από τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς στα νοικοκυριά. Για να ψηφιοποιηθεί το αναλογικό επίγειο δίκτυο, είναι απαραίτητο να αντικατασταθούν οι πομποί επιτόπου. Ωστόσο, επειδή το ψηφιακό σήμα έχει εμβέλεια μικρότερη από το αναλογικό και ως εκ τούτου η νέα τεχνολογία απαιτεί πιο λεπτό και εκτενές δίκτυο, η επέκταση της κάλυψης σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτεί επίσης την κατασκευή νέων κέντρων εκπομπής.
- (15) Στη δορυφορική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, το σήμα αποστέλλεται σε ένα κέντρο εκπομπής (κεφαλή) για να μεταφερθεί στη συνέχεια στο δορυφόρο που το διανέμει στα νοικοκυριά. Εναλλακτικά, το σήμα θα μπορούσε να σταλεί πρώτα από ένα τηλεοπτικό στούντιο απευθείας στο δορυφόρο, αν το στούντιο διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό. Ο τηλεθεατής πρέπει να είναι εξοπλισμένος με δορυφορική κεραία και αποκωδικοποιητή. Για να επεκταθεί η δορυφορική κάλυψη μιας περιοχής, είναι απαραίτητο ο παραπάνω επίγειος εξοπλισμός να εγκατασταθεί στην κατοικία του πελάτη. Από την άποψη της γεωγραφικής κάλυψης, η δορυφορική πλατφόρμα θα μπορούσε να καλύψει σχεδόν το 100 % της ισπανικής επικράτειας, ενώ η επίγεια πλατφόρμα καλύπτει περίπου το 98 %.

2.1.3. Πλαίσιο

- (16) Το υπό εξέταση μέτρο πρέπει να αναλυθεί στο πλαίσιο της ψηφιοποίησης της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης την οποία έχουν πραγματοποιήσει ή πραγματοποιούν οι επίγειες, δορυφορικές και καλωδιακές πλατφόρμες. Σε σύγκριση με την αναλογική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, η ψηφιοποιημένη έχει το πλεονέκτημα ότι διαθέτει μεγαλύτερη χωρητικότητα μετάδοσης, λόγω της πιο αποτελεσματικής χρήσης του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων. Η μετάβαση στην ψηφιακή τεχνολογία είναι ιδιαίτερα σημαντική για την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, στην οποία το διαθέσιμο φάσμα συχνοτήτων είναι περιορισμένο. Αντίθετα, η δορυφορική μετάδοση έχει το πλεονέκτημα ότι λειτουργεί σε εντελώς διαφορετική ζώνη συχνοτήτων, στην οποία δεν υπάρχει έλλειψη συχνοτήτων.
- (17) Η μετάβαση από την αναλογική στην ψηφιακή τηλεόραση απελευθερώνει μια μεγάλη ποσότητα ραδιοφάσματος υψηλής ποιότητας σε αυτό που είναι γνωστό ως «ψηφιακό μέρισμα», το οποίο θα είναι ελεύθερο για την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Αυτό το ψηφιακό μέρισμα, ιδίως η συχνότητα των 790-862 MHz («ζώνη των 800 MHz»), μπορεί να δώσει ώθηση στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, να προκαλέσει μεγάλο αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα και στην ανάπτυξη και να προσφέρει ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών και πολιτιστικών οφελών⁽¹¹⁾.

⁽⁸⁾ Η άδεια περιλαμβάνει την εκχώρηση μιας συχνότητας για την επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση.

⁽⁹⁾ Οι όροι «διαχειριστές πλατφόρμας» και «διαχειριστές δικτύου» χρησιμοποιούνται αδιακρίτως στο κείμενο της απόφασης.

⁽¹⁰⁾ «Πρωτόκολλο διαδικτυακής τηλεόρασης» είναι ένας όρος που αναφέρεται στα συστήματα σημάτων τηλεόρασης και βίντεο μέσω ενός δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούν το Πρωτόκολλο Διαδικτύου.

⁽¹¹⁾ Η Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Μετάπλαση του ψηφιακού μερίσματος σε κοινωνικά οφέλη και οικονομική μεγέθυνση» [COM(2009) 586] πρότεινε στα κράτη μέλη να διακόψουν τη χρήση της ζώνης των 800 MHz για υπηρεσίες εκπομπών υψηλής ισχύος και να εφαρμόσουν πλήρως την απόφαση της ΕΕ για την τεχνική εναρμόνιση σε ορισμένη ημερομηνία που θα συμφωνηθεί σε επίπεδο ΕΕ.

- (18) Το «ψηφιακό μέρισμα» θα μπορούσε να επιτευχθεί είτε μέσω της μετάβασης από μια επίγεια πλατφόρμα σε άλλη διαφορετική, είτε με πέρασμα από την αναλογική στην ψηφιακή επίγεια ραδιοηλεκτρική μετάδοση. Θα μπορούσε επίσης να εξεταστεί μια μεικτή λύση που να συνδυάζει διαφορετικές πλατφόρμες ⁽¹²⁾.
- (19) Ωστόσο, στην περίπτωση της επίγειας ραδιοηλεκτρικής μετάδοσης, η έλλειψη συχνοτήτων εξακολουθεί να προκαλεί προβλήματα, ακόμη και μετά την ψηφιοποίηση. Τούτο επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι, λίγο μετά την ολοκλήρωση της μετάβασης από αναλογική σε ψηφιακή τηλεόραση τον Απρίλιο του 2010, η ισπανική κυβέρνηση χρειάστηκε να μετεγκαταστήσει τους ραδιοηλεκτρικούς φορείς της ζώνης των 800 MHz σε άλλη ζώνη συχνοτήτων. Η μετεγκατάσταση των ψηφιακών πολλαπλών που έχουν εκχωρηθεί στους ραδιοηλεκτρικούς φορείς προκάλεσε πρόσθετες δαπάνες και νέες κρατικές ενισχύσεις, τις οποίες η Επιτροπή αναλύει αυτή τη στιγμή στο πλαίσιο της επίσημης έρευνας ⁽¹³⁾.
- (20) Όσον αφορά την τηλεοπτική εκπομπή, η επίγεια ψηφιακή μετάδοση θα μπορούσε να αντικατασταθεί στο μέλλον από την ευρυζωνική τεχνολογία, αφού είναι πιθανό τα ευρυζωνικά δίκτυα νέας γενιάς (NGA, από τα αρχικά γράμματα στα Αγγλικά) να καταστούν η κυρίαρχη τεχνολογία μετάδοσης. Ωστόσο, προς το παρόν στην Ισπανία η γεωγραφική κάλυψη των εν λόγω δικτύων NGA δεν είναι καθολική.
- (21) Σήμερα στην Ισπανία υπάρχουν τέσσερις πλατφόρμες εκπομπών: DTT — ψηφιακή επίγεια τεχνολογία (DVB-T), δορυφορική (DVB-S), καλωδιακή (DVB-C) και τηλεόραση μέσω Διαδικτύου. Η DTT είναι η κύρια πλατφόρμα για τα ελεύθερα δημόσια και ιδιωτικά ισπανικά κανάλια ⁽¹⁴⁾. Ο κύριος διαχειριστής του επίγειου δικτύου είναι η Abertis, η οποία ελέγχει επίσης τον διαχειριστή του δορυφόρου Hispasat. Υπάρχει επίσης μια σειρά από τοπικούς διαχειριστές τηλεπικοινωνιών που μεταδίδουν τα σήματα DTT και συνήθως είναι διασυνδεδεμένοι με το εθνικό δίκτυο της Abertis. Όσον αφορά τα κανάλια συνδρομητικής τηλεόρασης, μεταδίδονται συνήθως μέσω δορυφόρου, καλωδίου και του Διαδικτύου. Η Astra και η Hispasat είναι οι κύριοι διαχειριστές δορυφόρων.
- (22) Όταν βρέθηκε αντιμέτωπη με τη διαδικασία ψηφιοποίησης με σκοπό τη μετάβαση από την αναλογική στην ψηφιακή τηλεόραση, κατά την περίοδο 2005-2008 η Ισπανία υιοθέτησε μια σειρά μέτρων που επηρέαζαν το επίγειο δίκτυο, όπως περιγράφεται στην ενότητα 2.2. Οι ισπανικές αρχές χώρισαν την επικράτεια σε τρεις διαφορετικές ζώνες:
- Περιοχή I — στην οποία περιλαμβάνεται η συντριπτική πλειοψηφία του ισπανικού πληθυσμού και στην οποία τα έξοδα μετάβασης επιβάρυναν τους ραδιοηλεκτρικούς φορείς — 96 % της επικράτειας για τους ιδιωτικούς ραδιοηλεκτρικούς φορείς και 98 % για τους δημόσιους. Επειδή οι ραδιοηλεκτρικοί φορείς ανέλαβαν το κόστος, δεν χρειάστηκαν κρατικές ενισχύσεις.
 - Περιοχή II — πρόκειται για τις λιγότερο αστικοποιημένες και απομακρυσμένες περιοχές που καλύπτουν το 2,5 % του πληθυσμού ο οποίος κατά το παρελθόν ελάμβανε τα δημόσια και ιδιωτικά κανάλια μέσω της αναλογικής επίγειας τηλεόρασης. Ωστόσο, επειδή η μετάβαση στην ψηφιακή τεχνολογία απαιτεί τη βελτίωση των κέντρων εκπομπής και την κατασκευή νέων, κατέστη απαραίτητη η υλοποίηση εκτεταμένων επενδύσεων στο επίγειο δίκτυο. Οι ιδιωτικοί ραδιοηλεκτρικοί φορείς δεν είχαν αρκετό εμπορικό συμφέρον για να παρέχουν την υπηρεσία στην περιοχή II και αρνήθηκαν να καλύψουν το κόστος της ψηφιοποίησης. Ως εκ τούτου, οι ισπανικές αρχές καδιέρωσαν το καθεστώς δημόσιων ενισχύσεων που αποτελούν αντικείμενο έρευνας για τη βελτίωση των υφιστάμενων κέντρων μετάδοσης και την κατασκευή νέων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι κάτοικοι, οι οποίοι μέχρι τότε ελάμβαναν ιδιωτικά και δημόσια κανάλια μέσω της αναλογικής επίγειας τηλεόρασης, θα συνέχιζαν να λαμβάνουν όλα τα κανάλια μέσω της DTT. Αυτή η διαδικασία ήταν γνωστή ως «επέκταση της κάλυψης της DTT» (δηλαδή διεύρυνση της κάλυψης της DTT πέραν της υποχρεωτικής για τους εμπορικούς ραδιοηλεκτρικούς φορείς).
 - Περιοχή III — στην οποία, λόγω της τοπογραφίας, δεν είναι δυνατόν να παρέχονται τηλεοπτικές υπηρεσίες μέσω της επίγειας πλατφόρμας και γι' αυτόν το λόγο παρέχονται μέσω δορυφόρου. Η Hispasat έχει αναλάβει την εκπομπή τηλεοπτικών σημάτων ελεύθερα στην περιοχή III. Το γεγονός ότι η τηλεοπτική υπηρεσία παρέχεται μέσω δορυφόρου συνεπάγεται κόστος για τους καταναλωτές, οι οποίοι υποχρεούνται να αγοράσουν δορυφορικές κεραίες και αποκωδικοποιητές.

2.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (23) Το εξεταζόμενο καθεστώς βασίζεται σε ένα πολύπλοκο σύστημα νομικών διατάξεων το οποίο έχει καθιερωθεί από τις κεντρικές αρχές της Ισπανίας από το 2005. Με βάση αυτές τις διατάξεις, η κρατική ενίσχυση για την ανάπτυξη της DTT

⁽¹²⁾ Βλέπε για παράδειγμα, στην περίπτωση της Γαλλίας, την κρατική ενίσχυση N 666/09, τροποποίηση του καθεστώτος ενισχύσεων στην επίγεια ψηφιακή τηλεοπτική μετάδοση N 111/2006-στην περίπτωση της Σλοβακίας, την κρατική ενίσχυση N 671/09, μετατροπή της τηλεόρασης σε ψηφιακή εκπομπή στη Σλοβακία- στην Ισπανία, την κρατική ενίσχυση SA. 28685 [2011 (NN)], λήψη της ψηφιακής τηλεόρασης στην Καντάβρια. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στις απομακρυσμένες και λιγότερο αστικοποιημένες περιοχές της Ισπανίας οι οποίες εξετάζονται (η αποκαλούμενη περιοχή II) δεν ήταν πάντοτε εφικτό να παρέχεται το τηλεοπτικό σήμα μέσω της πλατφόρμας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης και γι' αυτόν το λόγο σε ορισμένες ζώνες επελέγη η δορυφορική μετάδοση.

⁽¹³⁾ Κρατική ενίσχυση SA.32619, Αποζημίωση για ζημιές από την ελευθέρωση του ψηφιακού μερίσματος (EE C 213 της 19.7.2012, σ. 41).

⁽¹⁴⁾ Περίπου 26 εθνικά και 30 περιφερειακά ελεύθερα κανάλια.

στην περιοχή II χορηγήθηκε κατά την περίοδο 2008-2009 από τις αυτόνομες κοινότητες και τους δήμους που διένειμαν στους δικαιούχους κονδύλια προερχόμενα από τον κεντρικό προϋπολογισμό και τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς. Επιπλέον, από το 2009, οι αυτόνομες κοινότητες χορηγούν συνεχώς ενίσχυση για τη συντήρηση και εκμετάλλευση των δικτύων στην περιοχή II.

- (24) Η ρύθμιση της μετάβασης στην τεχνολογία ψηφιακής τηλεόρασης άρχισε με τη θέσπιση του νόμου 10/2005 στις 14 Ιουνίου 2005 ⁽¹⁵⁾. Σε αυτήν αναφερόταν η ανάγκη να προωθηθεί η μετάβαση από την αναλογική στην επίγεια ψηφιακή τεχνολογία και η κυβέρνηση υποχρεωνόταν να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να την πραγματοποιήσει.
- (25) Βάσει αυτής της εντολής, μέσω του Βασιλικού Διατάγματος 944/2005, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το Εθνικό Τεχνικό Πρόγραμμα, το οποίο όριζε την 3η Απριλίου 2010 ως ημερομηνία κατάργησης της αναλογικής μετάβασης ⁽¹⁶⁾.
- (26) Όσον αφορά τις ζώνες II και III, η δωδέκατη πρόσθετη διάταξη του Εθνικού Τεχνικού Προγράμματος ήδη προέβλεπε τη δυνατότητα να επεκτείνουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές την κάλυψη μεταξύ του 96 % και του 100 % του πληθυσμού. Σε αυτό το πλαίσιο, το Τεχνικό Πρόγραμμα αναφέρεται ρητώς στην επίγεια ψηφιακή τηλεόραση (DTT) και καθορίζει έξι όρους υπό τους οποίους οι τοπικές αρχές θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν αυτή την επέκταση της κάλυψης. Ο όρος ε) προβλέπει ότι η τοπική εγκατάσταση πρέπει να είναι σύμφωνη με το Τεχνικό Πρόγραμμα επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης.
- (27) Στη συνέχεια, στις 7 Σεπτεμβρίου 2007, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το Εθνικό Πρόγραμμα μετάβασης στην επίγεια ψηφιακή τηλεόραση (εφεξής «Πρόγραμμα Μετάβασης») ⁽¹⁷⁾ που εφαρμόζει το Εθνικό Τεχνικό Πρόγραμμα. Το Πρόγραμμα Μετάβασης διαίρεσε την ισπανική επικράτεια σε ενενήντα τεχνικά έργα μετάβασης ⁽¹⁸⁾ και όρισε μια προθεσμία για τη διακοπή της αναλογικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης για καθένα από αυτά τα έργα.
- (28) Στις 29 Φεβρουαρίου 2008, το Υπουργείο Βιομηχανίας, Τουρισμού και Εμπορίου (εφεξής «MITyC») εξέδωσε μια απόφαση προσανατολισμένη στη βελτίωση των τηλεπικοινωνιακών υποδομών και στον καθορισμό των κριτηρίων και της κατανομής της χρηματοδότησης των δράσεων που στοχεύουν στην ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πρόδος» του 2008 ⁽¹⁹⁾. Ο προϋπολογισμός που εγκρίθηκε μέσω αυτής της απόφασης ανερχόταν σε 558 εκατ. ευρώ και αποδόθηκε αφενός στην ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας και αφετέρου στην ψηφιοποίηση της τηλεόρασης σε απομακρυσμένες και λιγότερο αστικοποιημένες περιοχές της Ισπανίας που δεν εμπίπτουν στις νομικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους εμπορικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς ⁽²⁰⁾. Η ψηφιοποίηση σε αυτές τις ζώνες αποκαλείτο «επέκταση κάλυψης» και υλοποιήθηκε στη συνέχεια μέσω μιας σειράς προσθηκών στις ισχύουσες συμφωνίες-πλαίσιο ⁽²¹⁾ που υπεγράφησαν από το MITyC και τις αυτόνομες κοινότητες μεταξύ Ιουλίου και Νοεμβρίου 2008 («προσθήκες στις συμφωνίες-πλαίσιο του 2006» που δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ισπανίας χωριστά για κάθε αυτόνομη κοινότητα). Η διατύπωση αυτών των συμφωνιών δείχνει στις περισσότερες περιπτώσεις ότι η επίγεια ψηφιακή τεχνολογία είναι η μόνη που πρέπει να χρηματοδοτηθεί. Ως αποτέλεσμα των συμφωνιών, το MITyC μετέφερε κονδύλια στις αυτόνομες κοινότητες, οι οποίες δεσμεύτηκαν να καλύψουν τις λοιπές λειτουργικές δαπάνες από τους προϋπολογισμούς τους. Αυτές οι προσθήκες περιελάμβαναν επίσης την υποχρέωση των τοπικών αρχών να συμμορφώνονται με τις διατάξεις της δωδέκατης πρόσθετης διάταξης του Εθνικού Τεχνικού Προγράμματος.
- (29) Παράλληλα, τη 17η Οκτωβρίου 2008, το Υπουργικό Συμβούλιο συμφώνησε να διαθέσει ένα πρόσθετο ποσό ύψους 8 720 000 ευρώ για την επέκταση και ολοκλήρωση της κάλυψης DTT στο πλαίσιο των έργων μετάβασης που θα έπρεπε να ολοκληρωθούν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2009, το στάδιο I του Προγράμματος Μετάβασης. Η χρηματοδότηση χορηγήθηκε βάσει της υπογραφής των νέων συμφωνιών-πλαίσιο μεταξύ του MITyC και των αυτόνομων κοινοτήτων, που πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2008 (εφεξής: «συμφωνίες-πλαίσιο του 2008»). Οι εν λόγω συμφωνίες αναφέρονται στην προαναφερόμενη χρηματοδότηση 8 720 000 ευρώ και έλαβαν την ονομασία Συμφωνίες-πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ του MITyC και των Αυτόνομων Κοινοτήτων [...] για την ανάπτυξη του Εθνικού Προγράμματος Μετάβασης στην DTT. Σε αυτές καθιερώνεται μια λίστα δραστηριοτήτων που θα χρηματοδοτηθούν από τις κεντρικές και περιφερειακές αρχές, με στόχο να επιτευχθεί κάλυψη ψηφιακής τηλεόρασης ταυτόσημη με την υφιστάμενη αναλογική κάλυψη. Αυτές οι δραστηριότητες σχετίζονται με την ανάπτυξη της επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 3.

⁽¹⁶⁾ Για τους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς καθιέρωνε την υποχρέωση να προσεγγίσουν πριν από αυτή την ημερομηνία το 96 % του πληθυσμού στις περιοχές κάλυψής τους, ενώ οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έπρεπε να προσεγγίσουν το 98 % του πληθυσμού στις αντίστοιχες περιοχές κάλυψής τους. Σε αυτή την περιοχή I, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς ήταν υποχρεωμένοι να καλύψουν αυτά τα ποσοστά πληθυσμού με την επίγεια ψηφιακή τηλεόραση και να αναλάβουν το κόστος της ψηφιοποίησης. Ως εκ τούτου, δεν ήταν απαραίτητη κρατική ενίσχυση.

⁽¹⁷⁾ <http://www.televisiondigital.es/Documents/PlanNacionalTransicionTDT.pdf>.

⁽¹⁸⁾ Ταξινομήθηκαν αργότερα στα στάδια I, II και III.

⁽¹⁹⁾ <http://www.boe.es/boe/dias/2008/03/06/pdfs/A13832-13834.pdf>.

⁽²⁰⁾ Η έγκριση της απόφασης σχετικά με την κατανομή των κονδυλίων για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας και την ψηφιοποίηση της τηλεόρασης στην περιοχή II ανατέθηκε στις περιφερειακές αρχές.

⁽²¹⁾ Οι συμφωνίες-πλαίσιο υπεγράφησαν μεταξύ του MITyC και των αυτόνομων κοινοτήτων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πρόδος».

- (30) Στις 29 Μαΐου 2009, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τα κριτήρια διανομής 52 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση πρωτοβουλιών που στοχεύουν στη μετάβαση στην DTT και προορίζονται να χρηματοδοτήσουν την επέκταση της κάλυψης των έργων των σταδίων II και III του Προγράμματος Μετάβασης ⁽²²⁾. Η συμφωνία του Υπουργικού Συμβουλίου καθιέρωσε μια άμεση σχέση με το Πρόγραμμα Μετάβασης, αφού ανέφερε ότι «για να επιτευχθεί ο στόχος που έχει τεθεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Μετάβασης στην DTT, δηλαδή η κάλυψη της υπηρεσίας DTT να είναι παρόμοια με την τρέχουσα κάλυψη επίγειας τηλεοπτικής υπηρεσίας με αναλογική τεχνολογία, καθίσταται απαραίτητη η οικονομική συνεργασία της δημόσιας πρωτοβουλίας» και ότι «η υλοποίηση αυτής της συνεργασίας θα επικυρωθεί εντός των ορίων που έθεσε το Εθνικό Πρόγραμμα Μετάβασης στην Επίγεια Ψηφιακή Τηλεόραση».
- (31) Τέλος, μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου του 2009, δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ισπανίας προσθήκες των συμφωνιών-πλαίσιο [αναφέρονται στην παράγραφο (29)], συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης για την επέκταση της κάλυψης των σταδίων II και III του Προγράμματος Μετάβασης. Αυτές οι προσθήκες καθορίζουν τι σημαίνει «δράσεις επέκτασης της κάλυψης», αναφέροντας ρητώς μόνο την επίγεια τεχνολογία (αν και δεν αποκλείουν κατηγορηματικά άλλες τεχνολογίες) ⁽²³⁾.
- (32) Μετά τη δημοσίευση των συμφωνιών-πλαίσιο του 2008 και των προηγούμενων προσθηκών ⁽²⁴⁾, οι κυβερνήσεις των αυτόνομων κοινοτήτων άρχισαν να πραγματοποιούν την επέκταση. Για το σκοπό αυτό, διοργάνωσαν δημόσιους διαγωνισμούς ή ανέθεσαν τη διοργάνωσή τους σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. Οι επιχορηγήσεις χορηγούνταν κατά ένα μέρος με το MITyC και, ως εκ τούτου, χρηματοδοτούνταν από τον κεντρικό προϋπολογισμό ή χρηματοδοτούνταν εν μέρει από τις ίδιες τις αυτόνομες κοινότητες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτές ανέθεταν την επέκταση στους δήμους.
- (33) Σε γενικές γραμμές, υπάρχουν δύο τύποι δημόσιων διαγωνισμών σε όλη τη χώρα. Πρώτον, υπήρξαν δημόσιοι διαγωνισμοί για την επέκταση της κάλυψης που συνεπάγονταν ότι ανατίθετο στην ανάδοχο επιχείρηση η αποστολή να προσφέρει (συχνά να κατασκευάσει) ένα επιχειρησιακό δίκτυο DTT. Για το σκοπό αυτό, μεταξύ των καθυκόντων που έπρεπε να εκτελεστούν ήταν ο σχεδιασμός και η εκμετάλλευση του δικτύου, η μεταφορά του σήματος, η ανάπτυξη του δικτύου και η προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού. Οι λοιποί τύποι διαγωνισμών ήταν δημόσιοι διαγωνισμοί για την προμήθεια τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, οι οποίοι διοργανώνονται στην περίπτωση ήδη υφιστάμενων δικτύων. Αναμενόταν ότι ο ανάδοχος του δημόσιου διαγωνισμού θα τα βελτίωνε, παρέχοντας τον απαραίτητο εξοπλισμό, δηλαδή μέσω της προμήθειας, εγκατάστασης και ενεργοποίησης του εξοπλισμού.
- (34) Στην πλειονότητα των δημόσιων διαγωνισμών, οι διοργανώτριες αρχές αναφέρονται ρητώς, μέσω του καθορισμού του αντικείμενου του δημόσιου διαγωνισμού ⁽²⁵⁾, ή σιωπηρώς, στην περιγραφή των τεχνικών προδιαγραφών ή του εξοπλισμού που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί ⁽²⁶⁾, στην επίγεια τεχνολογία και στην DTT. Στις λίγες περιπτώσεις στις οποίες αναφέρεται ρητώς η δορυφορική τεχνολογία, πρόκειται για τις δορυφορικές κεραίες για λήψη του δορυφορικού σήματος σε επίγειους πύργους ⁽²⁷⁾ ή για εξοπλισμό για πρόσβαση στην επίγεια ψηφιακή τηλεόραση στην περιοχή III ⁽²⁸⁾. Πολύ λίγοι δημόσιοι διαγωνισμοί που προορίζονται για την επέκταση είναι τεχνολογικά ουδέτεροι και δεν αποκλείουν διαφορετικές τεχνολογίες της DTT ⁽²⁹⁾.
- (35) Συνολικά, κατά τα έτη 2008-2009 επενδύθηκαν στην επέκταση της περιοχής II σχεδόν 163 εκατ. ευρώ προερχόμενα από τον κεντρικό προϋπολογισμό (εν μέρει δάνεια με ευνοϊκούς όρους που χορηγήθηκαν από το MITyC στις αυτόνομες κοινότητες ⁽³⁰⁾) και 60 εκατ. ευρώ από τους προϋπολογισμούς των 16 αυτόνομων κοινοτήτων που ερευνήθηκαν. Αφετέρου, οι δήμοι χρηματοδότησαν την επέκταση με περίπου 3,5 εκατ. ευρώ.
- (36) Ως δεύτερο βήμα μετά την επέκταση της DTT στην περιοχή II και αυτό από το έτος 2009, μερικές από τις αυτόνομες κοινότητες οργάνωσαν άλλους δημόσιους διαγωνισμούς ή συνήψαν χωρίς διαγωνισμό τις αντίστοιχες συμβάσεις για τη λειτουργία και τη συντήρηση του εξοπλισμού που ψηφιοποιήθηκε και αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια της επέκτασης. Σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει με τις μεταβατικές ενισχύσεις, τα τελευταία μέτρα συνιστούν συνεχιζόμενες ενισχύσεις. Λαμβανομένου υπόψη ότι προορίζονται για τη λειτουργία και τη συντήρηση του επίγειου δικτύου που είναι εγκατεστημένο στην περιοχή II, ούτε αυτές οι συμβάσεις δεν είναι τεχνολογικά ουδέτερες. Το συνολικό ποσό των κεφαλαίων που διατέθηκαν μέσω δημόσιων διαγωνισμών για τη λειτουργία και τη συντήρηση (συνεχιζόμενες ενισχύσεις) κατά τα έτη 2009-2011 ήταν τουλάχιστον 32,7 εκατ. ευρώ.

⁽²²⁾ <http://www.boe.es/boe/dias/2009/07/02/pdfs/BOE-A-2009-10972.pdf>.

⁽²³⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, την προσθήκη στην Ανδαλουσία: <http://www.boe.es/boe/dias/2009/10/28/pdfs/BOE-A-2009-17108.pdf>.

⁽²⁴⁾ Συνολικά συνήφθησαν πάνω από 600 συμφωνίες μεταξύ των αρχών — συμφωνίες-πλαίσια, προσθήκες κ.λπ. — σε σχέση με την επέκταση της κάλυψης.

⁽²⁵⁾ Π.χ. Εξτρεμαδούρα, Αστουρίες, Κανάριοι Νήσοι, Καταλονία, Μαδρίτη.

⁽²⁶⁾ Π.χ. Αραγώνα.

⁽²⁷⁾ Όπως στις περιπτώσεις της Αραγώνας ή των Αστουριών.

⁽²⁸⁾ Εξτρεμαδούρα.

⁽²⁹⁾ Από τους 516 δημόσιους διαγωνισμούς που διοργανώθηκαν σε όλες τις περιφέρειες, εκτός από την Καστίλλη-Λα Μάντσα, η Επιτροπή ανέλυσε ένα δείγμα 82, τόσο σε σχέση με την επέκταση (17) όσο και με την προμήθεια (65). Από αυτούς, μόνο 9 θεωρήθηκαν τεχνολογικά ουδέτεροι: 3 δημόσιοι διαγωνισμοί επέκτασης (Καστίλλη και Λεόν) και 6 δημόσιοι διαγωνισμοί προμήθειας (5 στις Καναρίους Νήσους και ένας στην Καντάβρια).

⁽³⁰⁾ Εκτός από την Καστίλλη-Λα Μάντσα.

2.3. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- (37) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή επισήμανε, πρώτον, ότι το μέτρο που περιγράφεται φαινόταν να πληροί όλα τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 και γι' αυτόν το λόγο θα μπορούσε να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση.
- (38) Δεδομένου ότι στη ραδιοτηλεοπτική αγορά υπάρχουν διάφορα επίπεδα, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας προσδιορίστηκαν τρεις κατηγορίες δικαιούχων των κρατικών ενισχύσεων: i) διαχειριστές δικτύων, ii) προμηθευτές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού που συμμετέχουν στους δημόσιους διαγωνισμούς για την προμήθεια του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την επέκταση και iii) ραδιοτηλεοπτικοί φορείς καναλιών τηλεόρασης.
- (39) Η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι, με τη χρηματοδότηση του κόστους της επέκτασης της πλατφόρμας DTT, το καθεστώς θα μπορούσε να δημιουργήσει ενδεχόμενες ή πραγματικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των προμηθευτών τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού που λειτουργούν σε διαφορετικές τεχνολογίες και μεταξύ της επίγειας και της δορυφορικής πλατφόρμας.
- (40) Στην προκαταρκτική εκτίμησή της, η Επιτροπή θεωρούσε ότι το μέτρο συνιστούσε κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και δεν έβλεπε κανένα λόγο για τον οποίο θα ήταν συμβατό με την εσωτερική αγορά, αφού δεν φαινόταν να είχε εφαρμογή κάποια εξαίρεση.
- (41) Για περαιτέρω λεπτομέρειες, παραπέμπουμε στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η οποία πρέπει να θεωρείται αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

3.1. ΓΕΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

- (42) Στην υπεράσισή τους έναντι των αναφερόμενων στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Ισπανία και οι αυτόνομες κοινότητες προέβαλαν πολλά επιχειρήματα ⁽³¹⁾. Σε γενικές γραμμές, μπορούν να συμπεριληφθούν σε δύο ομάδες. Πρώτον, οι ισπανικές αρχές δήλωσαν ότι δεν υπήρχε κρατική ενίσχυση, διότι, επειδή επρόκειτο για υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ), το μέτρο δεν συνιστά ενίσχυση, αφού εμπίπτει στην υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και επιπλέον δεν δημιουργεί πλεονέκτημα. Δεύτερον, ακόμη και αν υποτεθεί ότι υπήρχε κρατική ενίσχυση, θα ήταν συμβατή με τις διατάξεις του άρθρου 106 παράγραφος 2 ή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι α) το αναλογικό δίκτυο ήδη υπήρχε και, από την άποψη της αποτελεσματικότητας, μια απλή βελτίωση της υφιστάμενης υποδομής θα ήταν λιγότερο δαπανηρή από τη μετατροπή σε νέα πλατφόρμα· β) μόνο η τεχνολογία DTT θα πληρούσε τα απαραίτητα κριτήρια ποιότητας· και γ) οι προσφορές ήταν τεχνολογικά ουδέτερες και άλλοι διαχειριστές πλατφόρμας θα μπορούσαν να είχαν συμμετάσχει στο διαγωνισμό. Αυτά τα επιχειρήματα συνοψίζονται στη συνέχεια.

3.2. ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

3.2.1. Υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ)

- (43) Για τους διαχειριστές δικτύου, οι ισπανικές αρχές θεωρούν ότι παρέχουν υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, κατά την έννοια της απόφασης Altmark ⁽³²⁾. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι αυτόνομες κοινότητες είναι υπεύθυνες για τα μέτρα που λαμβάνονται για την επέκταση της κάλυψης, πρέπει να εξεταστεί σε κάθε περίπτωση η δυνατότητα εφαρμογής της απόφασης Altmark και εναπόκειται στις αυτόνομες κοινότητες να αποδείξουν ότι έχουν τηρήσει τους όρους της απόφασης. Η πιο ολοκληρωμένη επιχειρηματολογία παρουσιάστηκε από τη Χώρα των Βάσκων, η οποία πραγματοποίησε την ψηφιοποίηση μέσω μιας δημόσιας επιχείρησης, της Itelazpi SA (εφεξής «Itelazpi»).

3.2.2. Απουσία πλεονεκτήματος

- (44) Όσον αφορά τους προμηθευτές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, οι ισπανικές αρχές εξέφρασαν τη γνώμη ότι το γεγονός ότι κέρδιζαν δημόσιους διαγωνισμούς για την προμήθεια εξοπλισμού απέκλειε την ύπαρξη επιλεκτικού πλεονεκτήματος.

⁽³¹⁾ Τα επιχειρήματα των κεντρικών και περιφερειακών αρχών παρουσιάζονται από κοινού ως ισπανική θέση (ή θέση των ισπανικών αρχών), εκτός από την περίπτωση της Χώρας των Βάσκων, η οποία ζήτησε την εφαρμογή των κανόνων αποζημίωσης δημόσιας υπηρεσίας.

⁽³²⁾ Απόφαση της 24ης Ιουλίου 2003 στην υπόθεση C-280/00, Altmark Trans GmbH και Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, Συλλογή 2003, σ. 1-7747.

- (45) Όσον αφορά τους διαχειριστές δικτύων, παρόλο που η Abertis είναι ο κύριος διαχειριστής στην περιοχή I και κατέχει το 29 % των κέντρων της περιοχής II που ήταν αντικείμενο βελτίωσης, δεν λειτουργεί το δίκτυο της περιοχής II. Ως εκ τούτου, η Abertis δεν επρόκειτο να επωφεληθεί από το μέτρο με την ιδιότητα του διαχειριστή δικτύου.
- (46) Αντίθετα, με την εκμετάλλευση του δικτύου ασχολούνται ορισμένοι περιφερειακοί διαχειριστές, οι αυτόνομες κοινότητες ή οι δήμοι που μόνο μισθώνουν τους χώρους και τις εγκαταστάσεις της Abertis. Οι αυτόνομες κοινότητες και οι δήμοι δεν ανταγωνίζονται με άλλους διαχειριστές δικτύου, με αποτέλεσμα να μην αποκτούν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Επιπροσθέτως, δεν εισπράττουν ούτε έσοδα, αφού οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν πληρώνουν για την παροχή υπηρεσιών μετάδοσης στην περιοχή II.
- (47) Όσον αφορά τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς DTT, οι ισπανικές αρχές ισχυρίζονται ότι η επίπτωση των υπό εξέταση μέτρων στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Τα μέτρα δεν αύξησαν το κοινό που είχαν οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς όταν τα προγράμματα μεταδίδονταν αναλογικά, αφού το 2,5 % του πληθυσμού στο οποίο απευθυνόταν η εκτεταμένη κάλυψη ήδη λάμβανε αναλογική επίγεια τηλεόραση. Ως αποτέλεσμα αυτού, τα μέτρα δεν επηρεάζουν τα οικονομικά αυτών των επιχειρήσεων.

3.3. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 106 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΣΤΟΙΧΕΙΟ γ)

- (48) Οι αρχές της Χώρας των Βάσκων ισχυρίστηκαν ότι η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Itelazpi είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 106 της ΣΛΕΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, θεωρούν ότι το μέτρο πληροί όλους τους όρους που προβλέπονται στην απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2005 για την εφαρμογή του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (εφεξής: «η απόφαση του άρθρου 86.2») ⁽³³⁾.
- (49) Σε περίπτωση που η Επιτροπή αποφασίσει ότι τα μέτρα που ελήφθησαν από τις ισπανικές αρχές σχετικά με την ανάπτυξη της επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης στην περιοχή II συνιστούν κρατικές ενισχύσεις και δεν είναι συμβατά με την εσωτερική αγορά σε εφαρμογή του άρθρου 106 της ΣΛΕΕ, η Ισπανία ισχυρίζεται ότι θα ήταν αναμφισβήτητα συμβατά με την εσωτερική αγορά στο βαθμό που σκοπός τους είναι να εξασφαλίσουν την επίτευξη ενός στόχου κοινωτικού ενδιαφέροντος (της μετάβασης στην ψηφιακή εκπομπή) και γι' αυτό το λόγο υπάγονται στην εξαίρεση του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ.

3.3.1. Επιχειρήματα περί αποτελεσματικότητας

- (50) Κατά τη γνώμη των ισπανικών αρχών, σε εθνικό επίπεδο ούτε το Εθνικό Τεχνικό Πρόγραμμα ούτε το Πρόγραμμα Μετάβασης δεν αποτελούν προγράμματα για την επέκταση της κάλυψης, διότι αφορούν μόνο τη μετάβαση στην περιοχή I. Ως τέτοια, τα προγράμματα δεν περιορίζουν τις τεχνολογικές επιλογές που είναι διαθέσιμες για την επέκταση της κάλυψης. Από την άλλη πλευρά, οι συμφωνίες-πλαίσιο δεν είναι στην ίδια κανονιστική βαθμίδα με τα προγράμματα και βασίζονται σε συμφωνίες μεταξύ των κεντρικών και περιφερειακών αρχών. Επιπροσθέτως, κατά τη γνώμη των ισπανικών αρχών, δεν θα απέκλειαν τη χρήση της δορυφορικής τεχνολογίας ή άλλων τεχνολογιών. Σε κάθε περίπτωση, η έκταση της κάλυψης και η επιλογή της τεχνολογίας υλοποιήθηκαν από τις αυτόνομες κοινότητες, συνήθως μέσω διαδικασιών δημόσιου διαγωνισμού. Ένας από αυτούς τους δημόσιους διαγωνισμούς, ο οποίος διεξήχθη στην Καστίλλη και Λεόν, ήταν τεχνολογικά ουδέτερος και μόνο το γεγονός ότι διεξήχθη αποδεικνύει ότι οι κεντρικές αρχές δεν επέβαλαν την επίγεια τεχνολογία στις αυτόνομες κοινότητες.
- (51) Παρά το γεγονός ότι κάποιοι δημόσιοι διαγωνισμοί που πραγματοποιήθηκαν αλλού αναφέρονται σε ορισμένα τεχνικά στοιχεία της επίγεια τεχνολογίας, αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι η επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση απαιτεί ορισμένα στοιχεία τα οποία διαθέτει ο δορυφόρος και η συμπερίληψή της ήταν απαραίτητη για να μην αποκλειστούν οι επίγειες λύσεις από τους δημόσιους διαγωνισμούς.
- (52) Οι ισπανικές αρχές αναφέρονται επίσης σε μια μελέτη σχετικά με τη βιωσιμότητα της παροχής καθολικής υπηρεσίας DTT μέσω διαφορετικών τεχνολογιών (DTT και δορυφορικών), η οποία διεξήχθη από το MITyC τον Ιούλιο του 2007, δηλαδή πριν προταθεί η χρηματοδότηση για την επέκταση της κάλυψης της DTT. Παρά το γεγονός ότι οι αρχές παραδέχονται ότι η μελέτη δεν ήταν παρά μόνο ένα εσωτερικό έγγραφο που δεν ελήφθη υπόψη αργότερα, υπογραμμίζουν ωστόσο ότι λάμβανε υπόψη το ρεαλιστικό κόστος χρήσης της μετάδοσης μέσω DTT ή της δορυφορικής μετάδοσης. Η μελέτη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί εκ των προτέρων ποια τεχνολογία είναι η αποτελεσματικότερη ή η φθηνότερη για να επεκτείνει την κάλυψη του τηλεοπτικού σήματος. Αντ' αυτού, θα πρέπει να γίνεται επιλογή σε κάθε περιοχή, κατά προτίμηση μέσω μελετών που πραγματοποιούνται από τις διάφορες αυτόνομες κοινότητες και αναλύουν παράγοντες, όπως η τοπογραφία, η γεωγραφική κατανομή του πληθυσμού και η κατάσταση της υπάρχουσας υποδομής.

⁽³³⁾ Απόφαση 2005/842/ΕΚ της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2005, για την εφαρμογή του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 312 της 29.11.2005, σ. 67) και κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (ΕΕ C 297 της 29.11.2005, σ. 4) (το «πλαίσιο»).

3.3.2. Ποιοτικές απαιτήσεις

- (53) Προεβλήθησαν δύο ποιοτικά επιχειρήματα. Πρώτον, σε αυτή την περιοχή δεν είναι διαθέσιμα προς το παρόν ελεύθερα κανάλια μέσω δορυφορικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Γι' αυτόν το λόγο, η μετάβαση στη δορυφορική πλατφόρμα θα σήμαινε ότι οι πελάτες θα έπρεπε να πληρώσουν για την υπηρεσία αυτή.
- (54) Δεύτερον, εκτός από τα εθνικά κανάλια, πρέπει να μεταδίδονται επίσης τα περιφερειακά. Η τεχνολογία DTT επιτρέπει κάθε γεωγραφική περιοχή να λαμβάνει τα κανάλια που προορίζονται γι' αυτήν. Λόγω των περιφερειακών και τοπικών καναλιών, έχουν εκχωρηθεί συνολικά 1.380 συχνότητες στην επίγεια τηλεόραση σε όλη την Ισπανία, χωρίς ανάγκη για τεχνικούς περιορισμούς και χωρίς επέκταση πέρα από την περιοχή μετάδοσης κάθε καναλιού. Κατά τη γνώμη των ισπανικών αρχών, αυτό θα ήταν αδύνατο για τα δορυφορικά δίκτυα, αφού αυτά δεν προσφέρουν τη δυνατότητα γεωγραφικής οριοθέτησης και γι' αυτόν το λόγο θα έπρεπε να χρησιμοποιούν ένα πολύπλοκο σύστημα πρόσβασης υπό όρους. Αυτό θα αύξανε ακόμη περισσότερο το κόστος της δορυφορικής μετάδοσης και οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί δεν θα ήταν διατεθειμένοι να παρέχουν πρόσβαση στα κανάλια τους, χωρίς να είναι βέβαιοι ότι θα ήταν δυνατή η οριοθέτηση.

3.3.3. Τεχνολογική ουδετερότητα

- (55) Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, οι διμερείς συμφωνίες μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών αρχών δεν επέβαλαν μια συγκεκριμένη τεχνολογία ψηφιοποίησης, παρά μόνο καθόριζαν μεταβιβάσεις στις αυτόνομες κοινότητες, σύμφωνα με το κόστος ψηφιοποίησης, υπολογιζόμενο με βάση το τι θεωρείτο αποδοτική τεχνολογία αναφοράς, δηλαδή την DTT. Σε αυτό το πλαίσιο, οι ισπανικές αρχές εκτιμούν ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, τη στιγμή της επέκτασης, η επίγεια τηλεόραση έφθανε στο 98,5 % των ισπανικών νοικοκυριών.
- (56) Σε σχέση με το δημόσιο διαγωνισμό της Καντάβριας που αναφερόταν στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, οι ισπανικές αρχές υπογραμμίζουν ότι ο δημόσιος διαγωνισμός τον οποίο κέρδισε η Astra αναφερόταν τόσο στην περιοχή II όσο και στην III, δηλαδή προοριζόταν για την καθολική παροχή ψηφιακής τηλεόρασης στην Καντάβρια. Αυτό το γεγονός θα είχε διπλό αντίκτυπο στην αξιολόγηση της υπόθεσης.
- (57) Πρώτον, το σχέδιο της Καντάβριας απέτυχε όταν, μετά την κατακύρωση της σύμβασης στην Astra, μερικοί από τους κύριους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς ενημέρωσαν την Astra και την κυβέρνηση της Καντάβριας ότι δεν θα επέτρεπαν να μεταδοθεί το περιεχόμενό τους μέσω δορυφόρου. Κατά συνέπεια, ο στόχος του σχεδίου έπαψε να είναι προσιτός. Δεύτερον, ο κύριος λόγος για τη λύση της σύμβασης ήταν η απόφαση της κεντρικής κυβέρνησης να προσφέρει δορυφορική κάλυψη σε όλη την περιοχή III της Ισπανίας και όχι η απόφαση να παρασχεθεί χρηματοδότηση από την κεντρική κυβέρνηση για την επέκταση της κάλυψης στην περιοχή II. Αφετέρου, η σύμβαση καταγγέλθηκε τον Νοέμβριο του 2008, διότι εκείνη τη στιγμή ήταν προφανές ότι η Astra δεν επρόκειτο να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της. Ειδικότερα, η Astra δεν εκτέλεσε εγκαίρως τα απαραίτητα έργα και δεν έλαβε την έγκριση των ραδιοτηλεοπτικών φορέων που επέμπουν ελεύθερα για να μεταδίδει τα κανάλια τους.
- (58) Στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, το σχέδιο της Καντάβριας έχει σημασία μόνο στο βαθμό που μπορεί να θεωρηθεί ότι η δορυφορική πλατφόρμα αποτελεί έγκυρη εναλλακτική επιλογή αντί της επίγειας πλατφόρμας. Από αυτή την άποψη, τα παραπάνω επιχειρήματα είναι άνευ σημασίας. Με την επιλογή της δορυφορικής πλατφόρμας για την περιοχή III, οι ισπανικές αρχές ενέκριναν ένα εθνικό σχέδιο και θέσπισαν μια ειδική ρύθμιση που υποχρέωνε τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς να συντονιστούν και να επιλέξουν έναν κοινό πάροχο δορυφορικής πλατφόρμας. Θα μπορούσε να εφαρμοστεί ένας παρόμοιος μηχανισμός για την περιοχή II. Η αιτιολόγηση της καταγγελίας της σύμβασης δεν αμφισβητεί ότι η δορυφορική τεχνολογία μπορεί να αποτελέσει έγκυρη πλατφόρμα για την εκπομπή τηλεοπτικών σημάτων στην περιοχή II. Επιπλέον, αντικρούστηκε από ένα εθνικό δικαστήριο στην Ισπανία.

3.3.4. Απουσία στρέβλωσης του ανταγωνισμού

- (59) Σε σχέση με τον ανταγωνισμό μεταξύ των διαχειριστών δικτύων, η Ισπανία εξέφρασε την άποψη ότι η επίγεια τηλεόραση και η δορυφορική τηλεόραση είναι δύο εντελώς διαφορετικές αγορές και, ως εκ τούτου, τα υπό εξέταση μέτρα δεν στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στις θιγόμενες αγορές. Η Ισπανία υποστηρίζει ότι τα υπό εξέταση μέτρα δεν επηρεάζουν την εσωτερική αγορά της Ένωσης, αφού απευθύνονται σε κατοίκους μιας περιορισμένης γεωγραφικής περιοχής. Επειδή πρόκειται για τοπικές υπηρεσίες, είναι απίθανο το μέτρο να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

3.4. Εφαρμογή του κανόνα για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

- (60) Οι ισπανικές αρχές δήλωσαν επίσης ότι ο κανόνας για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής ⁽³⁴⁾ εφαρμόζεται αναμφισβήτητα σε ένα σημαντικό ποσοστό της χρηματοδότησης. Κάθε αυτόνομη κοινότητα ή δήμος απέκτησε με ανεξάρτητο τρόπο τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, συνεπώς σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διατάξεις για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Επειδή σε αυτές τις περιπτώσεις είναι γνωστό με ακρίβεια το ποσό που καταβάλλεται, όπως επίσης είναι γνωστά τα αγαθά και οι υπηρεσίες που αγοράζονται, η ενίσχυση ήταν επαρκώς διαφανής για να εφαρμοστούν τα κατώτατα όρια για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

3.5. ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

- (61) Όσον αφορά την εκμετάλλευση και τη συντήρηση των κέντρων εκπομπής, οι κεντρικές αρχές της Ισπανίας εκτιμούν ότι αυτές δεν περιλαμβάνονται στην εργασία επέκτασης της κάλυψης που χρηματοδοτείται κατά ένα μέρος από το ΜΙΤΥC. Το Υπουργείο δεν έχει αρμοδιότητες να απαιτήσει από τους δήμους ή τις αυτόνομες κοινότητες να συνεχίσουν την εκμετάλλευση και τη συντήρηση πέραν της περιόδου που περιλαμβάνεται στους δημόσιους διαγωνισμούς για την επέκταση της κάλυψης. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να αποκλειστεί να διακοπούν η εκμετάλλευση και η συντήρηση ορισμένων κέντρων, ως συνέπεια των περικοπών των προϋπολογισμών των δήμων. Οι κεντρικές αρχές υπολόγισαν προσωρινά το ετήσιο κόστος εκμετάλλευσης και συντήρησης στο 10 % της αρχικής επένδυσης. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, διάφορες αυτόνομες κοινότητες διέδσαν πιο λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα κονδύλια που προορίζονται για την εκμετάλλευση και συντήρηση του δικτύου DTT στην περιοχή II.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

4.1. ASTRA

4.1.1. Γενικές παρατηρήσεις

- (62) Η Astra επαναλαμβάνει την προηγούμενη θέση της, σύμφωνα με την οποία τα μέτρα που στοχεύουν στην υλοποίηση της μετάβασης στην επίγεια ψηφιακή τηλεόραση αποτελούσαν ένα συντονισμένο πρόγραμμα που καταρτίστηκε από την κεντρική κυβέρνηση και εκτελέστηκε από τις περιφερειακές αρχές. Ωστόσο, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η κρατική ενίσχυση που προορίζεται για την επέκταση της κάλυψης είχε σχεδιαστεί, οργανωθεί και εφαρμοστεί σε περιφερειακή κλίμακα, η Astra θεωρεί ότι θα αποτελούσε παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση.
- (63) Σε σχέση με τον μειοδοτικό διαγωνισμό της Καντάβριας, η Astra επιμένει ότι, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζουν οι ισπανικές αρχές, ήταν υποχρέωση των αρχών της Καντάβριας να λάβουν τις άδειες των ραδιοτηλεοπτικών φορέων για να θέσουν τα κανάλια τους στη διάθεση της δορυφορικής πλατφόρμας. Επιπροσθέτως, μολονότι οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς απέστειλαν τις επιστολές τον Μάρτιο του 2008, οι αρχές της Καντάβριας πρότειναν σε άλλες αυτόνομες κοινότητες την εναλλακτική λύση που είχαν επιλέξει τον Ιούλιο του 2008.

4.1.2. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

- (64) Όσον αφορά το όφελος που αποκόμισαν οι διαχειριστές δικτύων και ειδικότερα η Abertis, η Astra ισχυρίζεται ότι στην Abertis, με την ιδιότητα του προμηθευτή τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, κατακυρώθηκε περίπου το [...] (*) των δημόσιων διαγωνισμών για την ψηφιοποίηση των επίγειων κέντρων που βρίσκονται στις περιοχές επέκτασης της κάλυψης. Επειδή η Abertis είναι διαχειριστής πλατφόρμας, η ψηφιοποίηση του δικτύου ευνοεί την εμπορική προσφορά της στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, δεδομένου ότι το δίκτυο DTT θα φθάσει τώρα σχεδόν στο 100 % του πληθυσμού χωρίς πρόσθετο κόστος, ενώ η επίγεια ψηφιοποίηση θα είχε ωφελήσει το 96-98 %, αν δεν υπήρχε το προσβαλλόμενο μέτρο. Από την άλλη πλευρά, η Abertis θα επωφελείτο από το γεγονός ότι δεν θα επιτρεπόταν στην Astra, με την ιδιότητα του κύριου ανταγωνιστή της ως εναλλακτικού διαχειριστή πλατφόρμας, να δημιουργήσει προγεφύρωμα στην ισπανική αγορά εισερχόμενη στην περιοχή II.
- (65) Επιπλέον, σύμφωνα με την Astra, η Abertis απέκτησε άλλα πλεονεκτήματα, ως αποτέλεσμα των μέτρων. Πρώτον, ένας μεγάλος αριθμός επίγειων κέντρων της Abertis, που λειτουργούν στην πραγματικότητα από την ίδια την εταιρεία, έχουν επωφεληθεί από τα κονδύλια που χορηγήθηκαν από τις ισπανικές αρχές στο πλαίσιο των υπό εξέταση μέτρων. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα κέντρα που βρίσκονται στην περιοχή στην οποία η RTVE (δημόσιος οργανισμός ραδιοτηλεοπτικής

⁽³⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).

(*) Τα εμπιστευτικά δεδομένα αναφέρονται στο κείμενο της απόφασης με [...].

μετάδοσης) είναι υποχρεωμένη να προσφέρει το σήμα της, αλλά στην οποία η εν λόγω υποχρέωση δεν ισχύει για τους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς (περίπου το 2,5 % του πληθυσμού). Δεύτερον, η Astra ισχυρίζεται ότι η Abertis επωφελήθηκε έμμεσα από την κρατική ενίσχυση σε όμορες αγορές, όπως η αγορά των μεταφορών. Επιπροσθέτως, ο καταγγέλλων υπογραμμίζει ότι το υπό εξέταση μέτρο προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην περιοχή III ⁽³⁵⁾.

- (66) Η Astra εκτιμά ότι η δορυφορική και η επίγεια πλατφόρμα ανήκουν στην ίδια αγορά. Η διάκριση μεταξύ της συνδρομητικής τηλεόρασης και της ελεύθερης τηλεόρασης δεν θα ήταν σκόπιμη όσον αφορά τον ανταγωνισμό πλατφόρμας. Ήδη αυτή τη στιγμή, η επίγεια και η δορυφορική πλατφόρμα ανταγωνίζονται για τη μετάδοση συνδρομητικής τηλεόρασης, αφού ήδη υπάρχουν τουλάχιστον δύο συνδρομητικά κανάλια που προσφέρουν το σήμα τους μέσω της πλατφόρμας DTT και ένα από αυτά προσφέρεται μόνο μέσω αυτής της τεχνολογίας. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την Astra, όλοι οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς που έχουν άδεια αυτή τη στιγμή έχουν ήδη υποβάλει αίτηση στην κυβέρνηση για άδεια για να μεταδίδουν το περιεχόμενό τους με συνδρομητικό τρόπο.
- (67) Η Astra θεωρεί ότι τα υπό εξέταση μέτρα δεν ήταν αναλογικά και αναφέρει ότι η μετάβαση στην DTT απαιτούσε σημαντικές προσαρμογές στις πολυκατοικίες και επένδυση σε καλωδίωση. Επιπροσθέτως, προς υποστήριξη του ισχυρισμού της ότι η επέκταση της δορυφορικής κάλυψης δεν θα ήταν πιο ακριβή απ' ό,τι αν είχε γίνει μέσω της επίγειας πλατφόρμας, η Astra παρέπεμψε στην εσωτερική μελέτη κόστους της, η οποία υπεβλήθη μαζί με την καταγγελία και πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2008. Η μελέτη συνέκρινε το κόστος της επέκτασης της κάλυψης με χρήση και των δύο τεχνολογιών, της επίγειας και της δορυφορικής. Οι υποθέσεις της μελέτης διαφέρουν από εκείνες που ελήφθησαν υπόψη από τις ισπανικές αρχές και την Abertis από διάφορες απόψεις και, μεταξύ άλλων, σε σχέση με το κόστος των δορυφορικών κεραίων και την ανάγκη αγοράς εξωτερικών αποκωδικοποιητών για τη λήψη της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης. Από τα συμπεράσματα της μελέτης προκύπτει ότι η επέκταση της κάλυψης με δορυφόρο δεν ήταν απαραίτητα πιο ακριβή από εκείνη με χρήση της επίγειας τεχνολογίας. Η Astra παρέσχε επίσης άλλα έγγραφα με τα οποία στόχευε να αποδείξει ότι το κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας των δύο τεχνολογιών δεν διαφέρει σημαντικά.
- (68) Η Astra ισχυρίζεται επίσης ότι η εγγύηση της υπό όρους πρόσβασης στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς μέσω δορυφόρου δεν αποτελεί εμπόδιο για τη μετάδοση καναλιών ελεύθερα. Τα συστήματα υπό όρους πρόσβασης υπάρχουν σε όλον τον κόσμο και η χρήση τους δεν παρουσιάζει ιδιαίτερη δυσκολία ⁽³⁶⁾. Επιπροσθέτως, η λύση που προτάθηκε στην Καντάβρια για την υπό όρους πρόσβαση έγινε δεκτή από τις αρχές της Καντάβριας, οι οποίες θα μπορούσαν να αποφασίσουν ποιους χρήστες να ενεργοποιήσουν για να λαμβάνουν τις υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, ο εδαφικός περιορισμός της υπηρεσίας ελεγχόταν από την κυβέρνηση της Καντάβριας. Δεν ήταν απαραίτητο να γίνει μια συγκεκριμένη προσαρμογή γι' αυτόν το σκοπό.
- (69) Όσον αφορά την καταλληλότητα του μέτρου, η Astra δηλώνει ότι, χάρη στις οικονομίες κλίμακας, η δορυφορική τεχνολογία είναι τόσο ελκυστικότερη από οικονομική άποψη όσο ευρύτερη είναι η γεωγραφική κάλυψη. Με τη διαίρεση του μέτρου της περιοχής II σε πάνω από 600 τοπικούς και περιφερειακούς δημόσιους διαγωνισμούς, ήδη η δορυφορική τεχνολογία είχε περιέλθει σε σημαντικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα. Ωστόσο, ακόμη και στην περίπτωση που η ισπανική κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να επιβάλει ή να προτείνει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι διαπεριφερειακές συνέργειες ως όρος για τη χορήγηση των κονδυλίων, οι περιφέρειες θα μπορούσαν να λάβουν υπόψη αυτή τη δυνατότητα για να εγγυηθούν την επιλογή της πιο αποδοτικής οικονομικά λύσης για τους φορολογουμένους τους. Πράγματι, η Astra υποστηρίζει ότι προσπάθησαν να το κάνουν πριν παρέμβει η κεντρική ισπανική κυβέρνηση υπέρ της επίγειας τεχνολογίας. Αφού επέλεξαν την Astra στο δημόσιο διαγωνισμό, οι αρχές της Καντάβριας αρχικά προσπάθησαν να πείσουν άλλες περιφέρειες να επιλέξουν επίσης τη δορυφορική πλατφόρμα, αφού αυτό θα μείωνε ακόμη περισσότερο το κόστος για τις ίδιες.

4.1.3. Συνεχιζόμενη κρατική ενίσχυση

- (70) Η Astra επαναλαμβάνει ότι ένα μέρος των προσβαλλόμενων μέτρων αποτελεί συνεχιζόμενη κρατική ενίσχυση, αφού οι κυβερνήσεις των αυτόνομων κοινοτήτων θα χρηματοδοτούν συνεχώς το κόστος λειτουργίας και συντήρησης των τοπικών δικτύων της περιοχής II. Σε σχέση με το ετήσιο κόστος λειτουργίας και συντήρησης της δορυφορικής λύσης, η Astra εκτιμά ότι θα ανερχόταν σε 100 000 ευρώ ανά κανάλι και έτος, παρόλο που θα μπορούσαν να επιτευχθούν εκπτώσεις σε περίπτωση που πάνω από μία περιφέρεια επέλεγε την εν λόγω λύση.

4.2. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ABERTIS

- (71) Η Abertis είναι διαχειριστής τηλεπικοινωνιακών υποδομών και προμηθευτής εξοπλισμού δικτύου. Είναι ιδιοκτήτρια, μεταξύ άλλων εταιρειών, της Retevisión SA και της Tradia SA, οι οποίες διαχειρίζονται και εκμεταλλεύονται δίκτυα και υποδομές τηλεπικοινωνιών.

⁽³⁵⁾ Σύμφωνα με την Astra, χάρη στα κεφάλαια που χορηγούνται από τις αρχές σύμφωνα με τα μέτρα που προορίζονται για την περιοχή II, ο Hispasat, δορυφορικός πάροχος που είναι συνιδιοκτησία της Abertis και παρέχει υπηρεσίες στην περιοχή III, μπορεί να παρέχει τη δορυφορική χωρητικότητα του σε ραδιοτηλεοπτικούς φορείς χωρίς πρόσθετο κόστος. Τέλος, η Astra ισχυρίζεται ότι, ως αποτέλεσμα του μέτρου, η Abertis απέκτησε την αποκλειστική χρήση της υποχρέωσης μεταφοράς στην περιοχή III.

⁽³⁶⁾ Δηλώνει ότι οι δορυφορικές πλατφόρμες διαθέτουν έναν πολύ μεγάλο αριθμό χρηστών με υπό όρους πρόσβαση σε όλον τον κόσμο και ότι η πολυπλοκότητα της υπό όρους πρόσβασης δεν αποτέλεσε εμπόδιο στην ανάπτυξή τους.

4.2.1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

- (72) Πρώτον, η Abertis υπογραμμίζει ότι τα υπό εξέταση μέτρα δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Οι περιφερειακές αρχές απλώς αγόρασαν αγαθά και υπηρεσίες με όρους αγοράς μέσω ανοικτών δημόσιων διαγωνισμών και εξακολουθούν να είναι ιδιοκτήτριες του εξοπλισμού που είναι εγκατεστημένος στα κέντρα εκπομπής της περιοχής II. Για το λόγο αυτό, καμία στιγμή δεν μεταφέρθηκαν ούτε κονδύλια ούτε ψηφιακός εξοπλισμός που αγοράστηκε με αυτά τα κονδύλια σε κανέναν εξωτερικό δικαιούχο.
- (73) Η Abertis θεωρεί επίσης ότι τα προσβαλλόμενα μέτρα δεν απέφεραν κανένα αναγνωρίσιμο όφελος στους διαχειριστές δικτύων. Σύμφωνα με την εταιρεία, η Abertis δεν εκμεταλλεύεται κανένα από τα τοπικά δίκτυα που βρίσκονται στην περιοχή II (ακόμη και στην περίπτωση όπου είναι ιδιοκτήτρια των αντίστοιχων κέντρων εκπομπής), και γι' αυτόν το λόγο δεν μπορεί να αποκομίσει κανένα άμεσο όφελος. Δεύτερον, στην περιοχή II η Abertis ενεργούσε μόνο ως προμηθευτής τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Τρίτον, ακόμη και στην περίπτωση που η Abertis είχε πωλήσει τον ψηφιακό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για τη βελτίωση ενός κέντρου εκπομπής και ο εν λόγω εξοπλισμός είχε εγκατασταθεί στη συνέχεια σε κέντρο εκπομπής που αποτελεί ιδιοκτησία της Abertis, δεν θα προέκυπτε όφελος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η Abertis απλώς εκμισθώνει τα κέντρα εκπομπής στους διαχειριστές τοπικού δικτύου σε όρους αγοράς και το ποσό μισθώματος που καταβάλλεται στην εταιρεία δεν επηρεάστηκε από τη διαδικασία ψηφιοποίησης. Τέταρτον, η Abertis επιμένει ότι η αύξηση κατά 1-2 % στην κάλυψη ενός δικτύου DTT δεν μεταφράζεται σε οικονομικό όφελος για την Abertis με την ιδιότητα του διαχειριστή πλατφόρμας στην περιοχή I. Τέλος, η ψηφιοποίηση της περιοχής II δεν επηρεάζει την τιμή την οποία η Abertis μπορεί να εφαρμόσει στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς για τις υπηρεσίες εκπομπής της, ιδίως διότι η τιμή χονδρικής που εφαρμόζεται από την Abertis ρυθμίζεται από ισπανική ρυθμιστική αρχή, την Επιτροπή Αγοράς Τηλεπικοινωνιών (εφεξής «CMT»).
- (74) Σε σχέση με τους διαχειριστές τοπικού δικτύου στην περιοχή II (δήμοι), η Abertis θεωρεί ότι δεν μπορεί να υπάρξει οικονομικό όφελος, διότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να θεωρηθούν επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και σε κάθε περίπτωση παρέχουν δημόσια υπηρεσία.
- (75) Η Abertis εξέφρασε επίσης την άποψη ότι τα υπό εξέταση μέτρα δεν συνεπάγονταν οικονομικό πλεονέκτημα για τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Η μετάβαση στην ψηφιακή τεχνολογία στην περιοχή II δεν αύξησε τον αριθμό των τηλεθεατών σε σύγκριση με τον αριθμό των ατόμων που είχαν πρόσβαση στην αναλογική τηλεόραση πριν αρχίσει η διαδικασία μετάβασης στην ψηφιακή εκπομπή το 2005.
- (76) Από την άλλη πλευρά, η Abertis θεωρεί ότι τα προσβαλλόμενα μέτρα δεν είχαν καμία αναγνωρίσιμη επίπτωση στον ανταγωνισμό μεταξύ των διαχειριστών δικτύων. Το γεγονός ότι ούτε η Astra ούτε κάποιος άλλος ιδιωτικός διαχειριστής δεν έδειξαν ενδιαφέρον για την παροχή υπηρεσιών εκπομπής στην περιοχή II κατά τα τελευταία 20 έτη επιβεβαιώνει ότι δεν υπήρχε αγορά και ότι απαιτείτο η κρατική παρέμβαση για να διευκολυνθεί η παροχή των υπηρεσιών. Ειδικότερα, δεν υπάρχει στρέβλωση του ανταγωνισμού μεταξύ της δορυφορικής πλατφόρμας και της DTT, αφού πρόκειται για δύο διαφορετικές αγορές. Επιπροσθέτως, η ψηφιοποίηση των επίγειων δικτύων στην περιοχή II δεν τροποποίησε με κανέναν τρόπο την ανταγωνιστική δομή των αγορών αναφοράς· απλώς αποτέλεσε μια απαραίτητη τεχνική βελτίωση της υφιστάμενης αναλογικής πλατφόρμας.
- (77) Η Abertis ισχυρίζεται ότι οι υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης που παρέχονται μέσω των δικτύων της περιοχής II περιορίζονται σε ορισμένες απομονωμένες περιοχές και γι' αυτόν το λόγο δεν επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.
- (78) Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρήσει ότι οι αρμόδιες δημόσιες αρχές ή οι θυγατρικές τους είναι επιχειρήσεις δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Abertis θεωρεί ότι τα κονδύλια που προορίζονται για τη χρηματοδότηση της μετάβασης στην ψηφιακή τεχνολογία στην περιοχή II ήταν αποζημίωση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας. Από αυτή την άποψη, η Abertis πιστεύει ότι τα προσβαλλόμενα μέτρα πληρούν τους όρους που καθορίζονται στη νομολογία Altmark και ότι δεν υπάρχει κρατική ενίσχυση.

4.2.2. Υφιστάμενη ενίσχυση

- (79) Κατά τη γνώμη της Abertis, η ανάπτυξη των δικτύων εκπομπής στην περιοχή II άρχισε το 1982, σε έναν μη απελευθερωμένο ραδιοτηλεοπτικό κλάδο. Εκείνη τη στιγμή, το ισπανικό κράτος απολάμβανε νόμιμο μονοπώλιο στην αγορά της επίγειας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Αυτή τη στιγμή, δημόσια κονδύλια προορίζονται για την εγκατάσταση, τη συντήρηση και τη λειτουργία τοπικών δικτύων στην περιοχή II, τα οποία αναπτύχθηκαν πριν από την απελευθέρωση αυτού του κλάδου. Ως εκ τούτου, το υπό εξέταση μέτρο συνιστά συνεχιζόμενη ενίσχυση, ήδη υφιστάμενη.

4.2.3. Συμβατότητα

- (80) Η Abertis ισχυρίζεται ότι οποιαδήποτε πιθανή κρατική ενίσχυση θα ήταν συμβατή βάσει των διατάξεων του άρθρου 106 της ΣΛΕΕ, αφού πληροί όλους τους όρους της απόφασης του άρθρου 86.2.
- (81) Αν δεν συνέβαινε αυτό, κάθε πιθανή βοήθεια θα ήταν σε κάθε περίπτωση συμβατή με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ. Πρώτον, τα μέτρα που ελήφθησαν από τις ισπανικές αρχές στοχεύουν να επιταχύνουν τη διαδικασία μετάβασης στην ψηφιακή τεχνολογία στην Ισπανία, η οποία έχει αναγνωριστεί ως στόχος κοινού συμφέροντος στην πρακτική λήψης αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις. Δεύτερον, η ενίσχυση ήταν ένα κατάλληλο εργαλείο, αφού η DTT είναι μια τεχνολογία που αρμόζει καλύτερα για την υλοποίηση της επέκτασης της κάλυψης ⁽³⁷⁾. Πέραν από τους οικονομικούς λόγους, η Abertis υπογραμμίζει επίσης ότι οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς είναι απρόθυμοι να χρησιμοποιήσουν δορυφορικές πλατφόρμες, λόγω των περιορισμών που αντιμετωπίζουν όταν αποκτούν δικαιώματα περιεχομένου για τα ελεύθερα προγράμματά τους. Στις περισσότερες περιπτώσεις αποκτούν μόνο το δικαίωμα να μεταδίδουν το περιεχόμενο μέσω μιας συγκεκριμένης πλατφόρμας, της DTT, αφού αυτή η τεχνολογία επιτρέπει την επιλεκτική εκπομπή και γεωγραφικούς περιορισμούς. Από την άλλη πλευρά, τα μέτρα είναι αναλογικά, αφού καλύπτουν μόνο το απολύτως απαραίτητο κόστος για τη μετατροπή των αναλογικών τηλεοπτικών υπηρεσιών σε ψηφιακές στην περιοχή II. Τα μόνο κόστη που καλύπτεται από τα προσβαλλόμενα μέτρα είναι εκείνο που σχετίζεται με την ψηφιοποίηση των κέντρων εκπομπής στην περιοχή II, η οποία πραγματοποιείται μέσω της αγοράς και εγκατάστασης ψηφιακού εξοπλισμού.
- (82) Όσον αφορά την τεχνολογική ουδετερότητα του μέτρου, η Abertis υπογραμμίζει ότι η επίγεια τεχνολογία δεν ήταν η μόνη λύση που ελήφθη υπόψη από την ισπανική κυβέρνηση. Επιπροσθέτως, στην περιοχή II η δορυφορική πλατφόρμα κατέληξε να θεωρείται η πιο κατάλληλη τεχνολογική επιλογή για την παροχή υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης. Επίσης, ακόμα πιο σημαντικό, η Abertis υποστηρίζει ότι η DTT θεωρείται η πιο κατάλληλη και φθηνή πλατφόρμα για την παροχή υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης στην περιοχή III προς επίτευξη της ίδιας κάλυψης που υπήρχε πριν από την κατάργηση της αναλογικής μετάδοσης, γεγονός που αποδεικνύεται στις μελέτες κόστους που παρουσιάστηκαν ⁽³⁸⁾.

4.3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ RADIODIFUSION

- (83) Η Radiodifusión είναι ένας σχετικά νέος πάροχος στην αγορά υπηρεσιών μετάδοσης οπτικοακουστικού σήματος που καταχωρήθηκε στο Μητρώο Διαχειριστών της CMT τον Νοέμβριο του 2005.
- (84) Η Radiodifusión συμφωνεί σε γενικές γραμμές με την απόφαση κίνησης της διαδικασίας και συμφωνεί με τη γνώμη της Επιτροπής, παρόλο που κάνει κάποιες πρόσθετες παρατηρήσεις, οι οποίες αναφέρονται στη συνέχεια. Θεωρεί επίσης ότι η κρατική ενίσχυση δεν πληροί τους όρους της απόφασης Altmark και συνεπάγεται μια ουσιαστική μεταφορά δημόσιων πόρων.
- (85) Το εξεταζόμενο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ευνόησε τους διαχειριστές δικτύου που ήδη λειτουργούσαν στις αγροτικές περιοχές. Πράγματι, στην υπό εξέταση αγορά, η οποία χαρακτηρίζεται από υψηλούς φραγμούς εισόδου και ευνοούσε έναν διαχειριστή που βρισκόταν σε δεσπόζουσα θέση, το μέτρο είχε ως αποτέλεσμα την επανάληψη των ίδιων μονοπωλιακών μοντέλων όπως και πριν. Συγκεκριμένα, η Abertis μπόρεσε να ενισχύσει τη μονοπωλιακή θέση της και να χρησιμοποιήσει πράγματι δημόσια χρηματοδότηση για να αναπτύξει ένα νέο, πυκνότερο δίκτυο που θα της επιτρέψει να ανταγωνιστεί σε νέες αγορές.
- (86) Η Radiodifusión υποστηρίζει ότι η εξεταζόμενη κρατική ενίσχυση δεν είναι αναλογική. Για να εκπληρώσει την απαίτηση της αναλογικότητας, η ενίσχυση πρέπει να περιορίζεται σε ό,τι είναι αναγκαίο, δηλαδή να εφαρμόζεται μόνο σε απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές, και πρέπει να ευνοεί εξίσου όλους τους διαχειριστές, θεσπίζοντας υποχρεώσεις αποτελεσματικής πρόσβασης.

⁽³⁷⁾ Η Abertis παραπέμπει στη δική της μελέτη κόστους που διεξήχθη τον Ιανουάριο του 2010 για να συγκριθεί το αντίστοιχο κόστος με χρήση της τεχνολογίας DTT και εκείνο μέσω δορυφόρου για την παροχή υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης στην περιοχή II. Σύμφωνα με αυτή τη μελέτη, το συνολικό κόστος χρήσης της τεχνολογίας DTT θα ανερχόταν σε περίπου 286 εκατ. ευρώ σε μια περίοδο 10 ετών, ενώ το συνολικό κόστος χρήσης της δορυφορικής τεχνολογίας κατά την ίδια περίοδο θα συνεπαγόταν περίπου 532 εκατ. ευρώ. Η Abertis απέστειλε αυτήν την εσωτερική μελέτη σε εξωτερικό σύμβουλο, η έκθεση του οποίου επιβεβαίωσε τα συμπεράσματά της, υπογραμμίζοντας, ωστόσο, ότι οι εκτιμήσεις για το κόστος του δορυφόρου και της DTT ήταν συντηρητικές. Σε κάθε περίπτωση, και οι δύο μελέτες επιβεβαίωσαν την καταλληλότητα των κριτηρίων σύγκρισης του κόστους και το συμπέρασμα ότι η χρήση της δορυφορικής τεχνολογίας για την παροχή υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης στην περιοχή II θα ήταν πολύ πιο δαπανηρή από τη χρήση της DTT, κυρίως λόγω του υψηλότερου κοινωνικού και οικονομικού κόστους που θα έπρεπε να καλύψουν οι καταναλωτές στην περίπτωση της δορυφορικής τεχνολογίας.

⁽³⁸⁾ Σύμφωνα με αυτές τις μελέτες, η δορυφορική τεχνολογία θα συνεπαγόταν υψηλότερο κόστος για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών. Αυτό το κόστος θα έπρεπε να βαρύνει τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, τους τοπικούς διαχειριστές δικτύου και τους τηλεθεατές. Η μελέτη του κόστους που διεξήχθη από την Abertis κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι η χρήση της δορυφορικής τεχνολογίας θα απαιτούσε μια πρόσθετη περίοδο έξι μηνών πριν ολοκληρωθεί η ψηφιακή μετάβαση, αφού οι καταναλωτές της περιοχής II θα χρειάζονταν χρόνο για να αγοράσουν και να εγκαταστήσουν ψηφιακούς αποκωδικοποιητές, δορυφορικές κεραίες κ.λπ. Αυτό με τη σειρά του θα δημιουργούσε πρόσθετες δαπάνες σχετικές με την ταυτόχρονη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση (ταυτόχρονη μετάδοση της αναλογικής και ψηφιακής πλατφόρμας) κατά τη διάρκεια αυτής της χρονικής περιόδου.

4.4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

- (87) Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς υποστηρίζουν ότι το μέτρο δεν μπορεί να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση, διότι δεν έχει προσφέρει οικονομικά πλεονεκτήματα σε καμία επιχείρηση και, πάνω από όλα, δεν τα έχει προσφέρει στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Τα μέτρα δεν έχουν αυξήσει την ακροατικότητα των ραδιοτηλεοπτικών φορέων σε σχέση με εκείνη που είχαν όταν εξέπεμπαν αναλογικά. Επιπλέον, τα άτομα που κατοικούν στις περιοχές εκτεταμένης κάλυψης, δηλαδή σε αγροτικές, απομακρυσμένες και αραιοκατοικημένες περιοχές, δεν επηρεάζουν την αγορά της διαφήμισης, συνεπώς δεν αποτελούν μέρος του κοινού στο οποίο απευθύνονται οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς. Υπό αυτές τις συνθήκες, οι ιδιωτικοί διαχειριστές δεν αύξησαν τα τιμολόγια της διαφήμισης ως συνέπεια της επέκτασης.
- (88) Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς εξέφρασαν επίσης τη γνώμη ότι δεν τους ενδιέφερε να μετακομίσουν σε μια δορυφορική πλατφόρμα στην οποία τα προγράμματά τους θα έπρεπε να ανταγωνιστούν με εκατοντάδες κανάλια. Η επίγεια πλατφόρμα έχει το πλεονέκτημα της περιορισμένης χωρητικότητας, γεγονός που σημαίνει λιγότερο ανταγωνισμό για τους εμπορικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς ελεύθερης μετάδοσης. Επιπλέον, υπογράμμισαν ότι συνήθως αγοράζουν περιεχόμενο μόνο για την επίγεια πλατφόρμα. Αυτό συμβαίνει διότι η επίγεια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση διασφαλίζει τη γεωγραφική οριοθέτηση των εκπομπών, πράγμα που δεν συμβαίνει με τη δορυφορική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση.
- (89) Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς επέμειναν επίσης ότι, μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού της Καντάβριας στην Astra, ενημέρωσαν τις αρχές αυτής της αυτόνομης κοινότητας ότι θα αντιτάσσονταν στη δορυφορική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, αφού είχαν αποκτήσει δικαιώματα μετάδοσης περιεχομένου αποκλειστικά μέσω της επίγειας πλατφόρμας.

5. ΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

5.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (90) Όπως περιγράφηκε λεπτομερώς στο τμήμα 2.2, παράγραφοι 23 έως 31, το νομικό πλαίσιο για την ψηφιακή μετάβαση στην Ισπανία είναι ένα πολύπλοκο δίκτυο που αποτελείται από διάφορες πράξεις που θεσπίστηκαν τόσο από την κεντρική κυβέρνηση και τις αυτόνομες κοινότητες, όσο και από τις τοπικές αρχές σε μια περίοδο τεσσάρων ετών. Το Εθνικό Τεχνικό Πρόγραμμα του 2005 και το Πρόγραμμα Μετάβασης του 2007 ρυθμίζουν ουσιαστικά τη μετάβαση στην DTT στην περιοχή Ι, αλλά θέτουν επίσης τις βάσεις για τη λήψη πρόσθετων μέτρων επέκτασης στην περιοχή ΙΙ. Αυτά τα μέτρα επέκτασης εφαρμόστηκαν από τις περιφερειακές αρχές μετά τη σύναψη διάφορων συμφωνιών-πλαίσιο με την κεντρική κυβέρνηση (συμφωνίες-πλαίσιο του 2008) και προσθηκών το 2008 στις προηγούμενες συμφωνίες-πλαίσιο του 2006 και το 2009 στις συμφωνίες-πλαίσιο του 2008.
- (91) Ως αποτέλεσμα της σύναψης αυτών των συμφωνιών και προσθηκών, οι περιφερειακές και/ή τοπικές αρχές ανέπτυξαν ένα ευρύ φάσμα μέτρων που αποσκοπούν στην επέκταση της κάλυψης DTT στην περιοχή ΙΙ, κυρίως μέσω δημόσιων διαγωνισμών, όπως περιγράφεται στις παραγράφους 32 έως 35. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι διάφορες πράξεις που θεσπίζονται σε κεντρικό επίπεδο και οι συμφωνίες που συνήφθησαν και τροποποιήθηκαν μεταξύ του MITyC και των αυτόνομων κοινοτήτων αποτελούν τη βάση του καθεστώτος ενίσχυσης για την επέκταση της κάλυψης στην περιοχή ΙΙ. Αυτές οι πράξεις και συμφωνίες καθοδήγησαν τις αυτόνομες κοινότητες στη λήψη μέτρων που δεν ήταν τεχνολογικά ουδέτερα⁽³⁹⁾. Παρόλο που το Εθνικό Τεχνικό Πρόγραμμα ρυθμίζει τη μετάβαση στην DTT στην περιοχή Ι, δίνει επίσης εντολή στις τοπικές αρχές να εγκαταστήσουν, σε συνεργασία με τις αυτόνομες κοινότητες, πρόσθετα κέντρα εκπομπής που είναι απαραίτητα για να διασφαλιστεί η λήψη της DTT στην περιοχή ΙΙ. Ως εκ τούτου, εκείνη τη στιγμή η κεντρική κυβέρνηση προέβλεπε επίσης την επέκταση της κάλυψης της DTT. Η εντολή που περιλαμβάνεται στην κύρια νομική πράξη που ρυθμίζει τη μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση αναφέρεται μόνο στην επίγεια πλατφόρμα. Κατά συνέπεια, στην πράξη οι αυτόνομες κοινότητες έχουν εφαρμόσει τις κατευθυντήριες γραμμές της κεντρικής κυβέρνησης σχετικά με την επέκταση της DTT⁽⁴⁰⁾.

⁽³⁹⁾ Αυτή η καθοδήγηση βρίσκεται στα σχετικά έγγραφα της κεντρικής κυβέρνησης. Ειδικότερα, οι συμφωνίες-πλαίσιο που υπεγράψαν τον Δεκέμβριο του 2008 και ονομάζονται συμφωνία-πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Βιομηχανίας, Τουρισμού και Εμπορίου και της αυτόνομης κοινότητας [...] για την ανάπτυξη του Εθνικού Προγράμματος Μετάβασης στην DTT, προβλέπουν έναν κατάλογο δραστηριοτήτων που θα χρηματοδοτηθούν από τις κεντρικές και περιφερειακές αρχές, με σκοπό να επιτευχθεί κάλυψη ψηφιακής τηλεόρασης ισοδύναμη με την ήδη υφιστάμενη αναλογική. Από τη μία πλευρά αναφέρονται στα ήδη υφιστάμενα κέντρα εκπομπής που ανανεώνονται από ραδιοτηλεοπτικούς φορείς (κέντρα DTT που αναπτύσσονται στην περιοχή Ι) και, από την άλλη πλευρά, στις «επεκτάσεις της κάλυψης» — νέα κέντρα που θα πρέπει να αναπτυχθούν για να διασφαλιστεί η ίδια διείσδυση της ψηφιακής τηλεόρασης. Δεδομένου ότι μόνο η τεχνολογία DTT απαιτεί την ύπαρξη κέντρων εκπομπής, είναι σαφές ότι τα προβλεπόμενα μέτρα επηρεάζουν μόνο αυτήν την τεχνολογία. Οι προσθήκες σε αυτές τις συμφωνίες-πλαίσιο οι οποίες υπεγράψαν μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου 2009 αναφέρονται στη χρηματοδότηση για την επέκταση της κάλυψης. Ορίστε τι σημαίνει ο όρος «δράσεις επέκτασης της κάλυψης», αναφέροντας ρητώς μόνο την επίγεια τεχνολογία.

⁽⁴⁰⁾ Στις συσκέψεις με τις αυτόνομες κοινότητες, το MITyC εξέφρασε το στόχο του να διασφαλίσει τη μετάβαση στην DTT στην περιοχή ΙΙ. Αυτό επιβεβαιώνεται από μια παρουσίαση, διαθέσιμη στο Διαδίκτυο, η οποία υπεγράφη από το MITyC, <http://www.fenitel.es/asamblea08/PONENCIAS/4SETSI.pdf>. Επιβεβαιώνεται επίσης από τις δηλώσεις των Αυτόνομων Περιφερειών στις απαιτήσεις γνωστοποίησης της Επιτροπής. Στις απαντήσεις τους, οι αυτόνομες κοινότητες αναφέρονται ρητώς στο Εθνικό Πρόγραμμα Μετάβασης που εγκρίθηκε με το Βασιλικό Διάταγμα 944/2005 και το Πρόγραμμα «Πρόσδος». Βλέπε, για παράδειγμα, την απάντηση της Εξτερεμαδούρας: «Σύμφωνα με τις διατάξεις [...] του Βασιλικού Διατάγματος 944/2005 [...] για την έγκριση του Εθνικού Τεχνικού Προγράμματος της επίγεια ψηφιακής τηλεόρασης, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η τοπική πρωτοβουλία στην επέκταση της κάλυψης της DTT».

- (92) Για να επιβεβαιώσει αυτό το συμπέρασμα, η Επιτροπή ερευνήσε επίσης ένα δείγμα δημόσιων διαγωνισμών που διεξήχθησαν από τις ίδιες τις αυτόνομες κοινότητες. Αυτή η επαλήθευση επιβεβαιώνει το προηγούμενο συμπέρασμα, αφού το μεγαλύτερο μέρος των δημόσιων διαγωνισμών που εξετάστηκαν δεν ήταν τεχνολογικά ουδέτεροι.
- (93) Η στιγμή κατά την οποία πράγματι εκταμιεύθηκε η κρατική ενίσχυση για την ανάπτυξη της DTT στην περιοχή II καθορίστηκε από τη μεταφορά κονδυλίων από τις κεντρικές και περιφερειακές αρχές στους δικαιούχους. Αυτό το γεγονός έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου που διέφερε ανάλογα με την αυτόνομη κοινότητα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που ελήφθησαν, οι πρώτοι δημόσιοι διαγωνισμοί πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο του 2008 ⁽⁴¹⁾. Στο παράρτημα αναφέρεται ένας υπολογισμός των ποσών ενίσχυσης ανά περιφέρεια.

Όσον αφορά τη συνεχιζόμενη ενίσχυση για την εκμετάλλευση και τη συντήρηση των δικτύων, αυτή δεν αποφασίστηκε σε κεντρικό επίπεδο, αλλά ορισμένες Αυτόνομες κοινότητες (βλέπε "επαναλαμβανόμενο κόστος" στο παράρτημα της απόφασης) διοργάνωσαν δημόσιους διαγωνισμούς για την εκμετάλλευση και συντήρηση των υφιστάμενων επίγειων ψηφιακών δικτύων, τους οποίους δημοσίευσαν στις αντίστοιχες επίσημες εφημερίδες τους ⁽⁴²⁾.

5.2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 107 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΛΕΕ

5.2.1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ

- (94) Το εν λόγω μέτρο, συμπεριλαμβανομένης της συνεχιζόμενης ενίσχυσης για τη λειτουργία και τη συντήρηση που περιγράφεται στην παράγραφο (36), μπορεί να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, στο οποίο καθορίζονται οι όροι για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης. Πρώτον, πρέπει να πρόκειται για παρέμβαση από το κράτος ή με κρατικούς πόρους· δεύτερον, πρέπει να παρέχει επιλεκτικό οικονομικό πλεονέκτημα στον δικαιούχο της· τρίτον, πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό· και, τέταρτον, αυτή η παρέμβαση πρέπει να μπορεί να επηρεάσει ή να απειλεί να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

5.2.1.1. Κρατικοί πόροι

- (95) Το εν λόγω μέτρο απορρέει από το ως άνω περιγραφόμενο σύστημα νομικών πράξεων, οι οποίες εκδίδονται τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και από τις συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ των διαφόρων επιπέδων της ισπανικής διοίκησης. Επιπροσθέτως, η Ισπανία δεν αμφισβήτησε το συμπέρασμα που διαμορφώθηκε στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, σύμφωνα με την οποία το μέτρο είχε χρηματοδοτηθεί από πόρους του προϋπολογισμού. Εντούτοις, οι ισπανικές αρχές επέμειναν ότι χρηματοδοτήθηκε τόσο από τον κεντρικό προϋπολογισμό όσο και από τους περιφερειακούς και δημοτικούς προϋπολογισμούς. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι το εν λόγω μέτρο ήταν πράγματι μια απλή μεταφορά κονδυλίων μεταξύ διαφόρων διοικήσεων. Ως εκ τούτου, η Ισπανία δεν αμφισβήτησε ότι τα κονδύλια προέρχονται κυρίως από τον κεντρικό προϋπολογισμό και κατά ένα μέρος από τους περιφερειακούς και τους τοπικούς προϋπολογισμούς. Επιπροσθέτως, αυτό το μέτρο δεν ήταν μια απλή μεταφορά κονδυλίων μεταξύ διοικήσεων, διότι τελικά τα κονδύλια χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη του δικτύου DTT από φορείς που ασκούσαν μια οικονομική δραστηριότητα (όπως εξηγείται στην ενότητα 5.2.1.2).
- (96) Υπό αυτές τις συνθήκες, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω μέτρο χρηματοδοτήθηκε απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό και τους προϋπολογισμούς ορισμένων Αυτόνομων κοινότητων και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Η συνεχιζόμενη ενίσχυση, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 36, δεν χρηματοδοτήθηκε από τον προϋπολογισμό της κεντρικής κυβέρνησης, αλλά απευθείας από τον προϋπολογισμό των αυτόνομων κοινότητων. Ως εκ τούτου, καταλογίζεται στο κράτος και συνεπάγεται τη χρήση δημόσιων πόρων.

5.2.1.2. Οικονομικό πλεονέκτημα για τους οργανισμούς που ασκούν οικονομική δραστηριότητα

- (97) Το εν λόγω μέτρο συνεπάγεται τη μεταβίβαση κρατικών πόρων σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις. Παρά το γεγονός ότι η Συνθήκη δεν ορίζει την έννοια της επιχείρησης, κάνει αναφορά σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το καθεστώς και τη χρηματοδότησή του, το οποίο ασκεί μια οικονομική δραστηριότητα. Στην πρακτική της Επιτροπής, η οποία επιβεβαιώνεται από τα δικαστήρια, η εκμετάλλευση δικτύων τηλεοπτικής εκπομπής θεωρείται οικονομική

⁽⁴¹⁾ Διαγωνισμός για την προμήθεια εξοπλισμού, της 30ής Ιουλίου 2008, που δημοσιεύθηκε από την αυτόνομη κοινότητα της Λα Ριόχα και δημόσιος διαγωνισμός για την επέκταση SE/CTTI/06/08, της 27ης Ιουλίου 2008, που δημοσιεύθηκε από την αυτόνομη κοινότητα της Καταλονίας.

⁽⁴²⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, την απόφαση των αρχών της Καστίλλης και Λεόν: απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2012, της Γενικής Διεύθυνσης Τηλεπικοινωνιών, για την ανακοίνωση του δημόσιου διαγωνισμού για την υπηρεσία: σύμβαση παροχής υπηρεσιών για τη συντήρηση και την τεχνολογική ανακαίνιση των υποδομών ψηφιακής τηλεόρασης από την κυβέρνηση της Καστίλλης και Λεόν. Φάκελος: Serv 05-4/12· BOCYL της 10ης Οκτωβρίου 2012.

δραστηριότητα ⁽⁴³⁾ κατά τρόπο παρόμοιο με άλλες περιπτώσεις που συνεπάγονται τη διαχείριση υποδομών από τις περιφερειακές αρχές ⁽⁴⁴⁾. Στην περίπτωση που μας απασχολεί, οι περισσότερες δημόσιες επιχειρήσεις ή δήμοι είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο της CMT με την ιδιότητα των διαχειριστών δικτύου. Αυτό το γεγονός υποδηλώνει ότι παρέχουν ορισμένες υπηρεσίες οι οποίες, σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική, συνιστούν οικονομική δραστηριότητα. Η αγορά υφίσταται αν, όπως συμβαίνει σε αυτήν την περίπτωση, άλλοι διαχειριστές θα ήταν πρόθυμοι να παρέχουν την εν λόγω υπηρεσία ή θα βρίσκονταν σε θέση να το πράξουν. Ούτως, για παράδειγμα, η Astra, πριν από την πραγματοποίηση της επέκτασης της κάλυψης στην περιοχή II, είχε διάφορες συναντήσεις με τις αυτόνομες κοινότητες για να τους παρουσιάσει την προσφορά της. Από την άλλη πλευρά, τον Μάρτιο του 2008, η Astra συμμετείχε και υπήρξε νικήτρια ενός τεχνολογικά ουδέτερου δημόσιου διαγωνισμού που δημοσιεύθηκε στην Καντάβρια για την παροχή ψηφιακής τηλεόρασης στις περιοχές II και III. Το γεγονός ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις και οι δήμοι δεν εισπράττουν αμοιβή για τις παρεχόμενες υπηρεσίες δεν εμποδίζει να θεωρούνται οι εν λόγω δραστηριότητες οικονομική δραστηριότητα ⁽⁴⁵⁾.

- (98) Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με το επιχειρήμα που προβάλλει η Ισπανία, ότι η εκμετάλλευση του επίγειου δικτύου από τις αυτόνομες κοινότητες, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους δήμους εμπίπτει στην άσκηση των επίσημων εξουσιών με την ιδιότητα της δημόσιας αρχής, με αποτέλεσμα να μην εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ. Έχει αναγνωριστεί ότι οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την άσκηση των κρατικών προνομίων από το ίδιο το κράτος ή από τις αρχές που λειτουργούν εντός των ορίων της δημόσιας εξουσίας του δεν αποτελούν οικονομικές δραστηριότητες υποκείμενες στους κανόνες του ανταγωνισμού ⁽⁴⁶⁾. Τέτοιες δραστηριότητες είναι εκείνες που αποτελούν μέρος των βασικών λειτουργιών του κράτους ή σχετίζονται με τις εν λόγω λειτουργίες λόγω της φύσης τους, του σκοπού τους και των κανόνων στους οποίους υπόκεινται. Η νομολογία του Δικαστηρίου έχει προσφέρει διάφορα παραδείγματα δραστηριοτήτων που εμπίπτουν σε αυτήν την κατηγορία, με αποτέλεσμα να χαράσσεται μια διαχωριστική γραμμή μεταξύ των αμιγών κρατικών δραστηριοτήτων και των εμπορικών δραστηριοτήτων που μπορούν να ασκούνται από έναν κρατικό φορέα. Αυτός ο κατάλογος περιλαμβάνει δραστηριότητες που σχετίζονται με το στρατό και την αστυνομία· τη διατήρηση και τη βελτίωση της ασφάλειας στην αεροναυτιλία· τον έλεγχο της εναέριας κυκλοφορίας ⁽⁴⁷⁾· την επιτήρηση κατά της ρύπανσης, η οποία είναι καθήκον δημόσιου συμφέροντος και αποτελεί μέρος των βασικών λειτουργιών του κράτους όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος σε θαλάσσιες περιοχές ⁽⁴⁸⁾· δραστηριότητες τυποποίησης, καθώς και συναφείς δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης ⁽⁴⁹⁾.

- (99) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι, στην παρούσα περίπτωση, η εκμετάλλευση του δικτύου επίγειας μετάδοσης δεν εμπίπτει στις υποχρεώσεις και στα προνόμια του κράτους, ούτε αποτελεί τυπική δραστηριότητα την οποία μπορεί να ασκεί μόνο το κράτος. Οι υπηρεσίες που λαμβάνονται υπόψη δεν είναι οι συνήθεις μιας δημόσιας αρχής και έχουν από μόνες τους οικονομικό χαρακτήρα, πράγμα που αποδεικνύεται από το γεγονός ότι είναι πολλές οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά της περιοχής I. Δεύτερον, μια ιδιωτική επιχείρηση η οποία δεν εξαρτάται από καμία δημόσια αρχή, συγκεκριμένα η Astra, όπως αποδεικνύει η παρουσία της με την ιδιότητα της προσφέρουσας στον δημόσιο διαγωνισμό του 2008 στην Καντάβρια, ενδιαφερόταν να παρέχει αυτήν την υπηρεσία στην περιοχή II. Τρίτον, η ανάπτυξη του δικτύου στην περιοχή II επηρεάζει μόνο τη μετάδοση των ιδιωτικών εθνικών και περιφερειακών καναλιών ⁽⁵⁰⁾. Κατά συνέπεια, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η εκμετάλλευση του επίγειου δικτύου από τις αυτόνομες κοινότητες, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους δήμους δεν εντάσσεται στην άσκηση των προνομίων τους ως δημόσιων αρχών.

Άμεσοι δικαιούχοι της ενίσχυσης

- (100) Οι διαχειριστές της πλατφόρμας DTT είναι οι άμεσοι δικαιούχοι των προβαλλόμενων μέτρων, αφού ήταν οι αποδέκτες των κονδυλίων που προορίζονταν για τη βελτίωση και επέκταση του δικτύου τους στην περιοχή II. Με ανάλογο τρόπο, επωφελούνται από τη συνεχιζόμενη ενίσχυση για την εκμετάλλευση και τη συντήρηση αυτών των δικτύων. Οι αυτόνομες κοινότητες επέλεξαν διαφορετικούς τρόπους για να πραγματοποιήσουν την επέκταση της κάλυψης και, ως εκ τούτου, έχουν υποδειχθεί διάφοροι τύποι άμεσων δικαιούχων.

⁽⁴³⁾ Αποφάσεις της Επιτροπής: N 622/2003 Digitalisierungsfonds Austria, C25/2004 DVB-T Berlin Brandenburg (παράγραφος 62), C34/2006 DVB-T North-Rhine Westphalia (παράγραφος 83), C52/2005 Mediaset (παράγραφος 96).

⁽⁴⁴⁾ Υπόθεση T-196/04 Ryanair Ltd. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-2379, σκέψη 88, υπόθεση C-82/01P Aéroports de Paris κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-9297, σκέψεις 107-109 και 121-125.

⁽⁴⁵⁾ Βλέπε συνεδικασθείσες υποθέσεις T-443/08 και T-455/08: Freistaat Sachsen και Land Sachsen-Anhalt (T-443/08) και Mitteldeutsche Flughafen AG και Flughafen Leipzig-Halle GmbH (T-455/08) κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. II-01311, σκέψη 115, όπου το Δικαστήριο υποστηρίζει ότι: «Επιπλέον, το ότι μια δραστηριότητα δεν ασκείται από ιδιώτες επιχειρηματίες ή το ότι δεν είναι αποδοτική δεν αποτελούν προσφυή κριτήρια στο πλαίσιο του χαρακτηρισμού της ως οικονομικής δραστηριότητας [...]».

⁽⁴⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, EE C 8 της 11.1.2012, σ. 4).

⁽⁴⁷⁾ Υποθέσεις C-364/92, SAT/Eurocontrol, Συλλογή 1994, σ. I-43, σκέψεις 19 έως 30 και C-113/07 P, Selex, Συλλογή 2009, σ. I-2207.

⁽⁴⁸⁾ Υπόθεση C-343/95, Calì & Figli, Συλλογή 1997, σ. I-1547, σκέψη 22.

⁽⁴⁹⁾ Υπόθεση T-155/04 Selex, Συλλογή 2006, σ. II-4797, σκέψεις 73-82, που επιβεβαιώθηκε από την C-113/07, Selex, Συλλογή 2009, σ. I-2307.

⁽⁵⁰⁾ Όπως αναφέρεται στην ενότητα 2.1.3, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έχουν υποχρέωση κάλυψης 98 %, άρα πρέπει να καλύψουν την περιοχή II με δικά τους μέσα. Επιπλέον, τα εθνικά δημόσια τηλεοπτικά κανάλια της RTVE και τα δημόσια περιφερειακά κανάλια μεταδίδονται μέσω διαφορετικού δικτύου. Ενώ τα ιδιωτικά χρησιμοποιούν το σήμα Δικτύου Μοναδικής Συχνότητας (SFN, από το ακρωνύμιο στα Αγγλικά), τα δημόσια χρησιμοποιούν το Ισπανικό Συνολικό Δίκτυο (RGE). Ως αποτέλεσμα αυτών των διαφορών, οι επίγειες εγκαταστάσεις απαιτούν διαφορετικό εξοπλισμό για καθένα από τα δύο δίκτυα.

- (101) Πρώτον, ορισμένες αυτόνομες κοινότητες ⁽⁵¹⁾ ανέθεσαν σε μια δημόσια επιχείρηση, μερικές φορές μια επιχείρηση τηλεπικοινωνιών, την εργασία της επέκτασης της κάλυψης. Αυτές οι επιχειρήσεις οργάνωσαν για τον σκοπό αυτό δημόσιους διαγωνισμούς και ανέθεσαν αυτή την εργασία στον ανάδοχο του δημόσιου διαγωνισμού ή πραγματοποίησαν την επέκταση οι ίδιες μετά την αγορά του απαραίτητου εξοπλισμού.
- (102) Αυτές οι δημόσιες επιχειρήσεις είναι τώρα σε θέση να εκμεταλλεύονται το δίκτυο DTT στην περιοχή II, χάρη στη δημόσια επιδότηση. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν τη νέα υποδομή για να παρέχουν άλλες υπηρεσίες, όπως, για παράδειγμα, WiMax (πρότυπο ασύρματης ευρυζωνικής μετάδοσης δεδομένων που μπορεί να προσφέρει σταθερές ή κινητές ευρυζωνικές υπηρεσίες), ψηφιακό ραδιόφωνο, κινητή τηλεόραση (DVB-H) ή υπηρεσίες συνεγκατάστασης για το βασικό ευρυζωνικό δίκτυο της Telefonica σε αγροτικές περιοχές και για τους διαχειριστές κινητών δικτύων. Χάρη σε αυτές τις οικονομίες κλίμακας, οι διαχειριστές του δικτύου DTT έχουν τη δυνατότητα να αποκτούν έσοδα από υποδομές που χρηματοδοτούνται με δημόσια κονδύλια.
- (103) Το μετρήσιμο πλεονέκτημα που παρέχεται στις δημόσιες επιχειρήσεις είναι το ποσό των κονδυλίων που λαμβάνουν για την επέκταση της κάλυψης.
- (104) Δεύτερον, ορισμένες αυτόνομες κοινότητες ⁽⁵²⁾ πραγματοποίησαν οι ίδιες δημόσιους διαγωνισμούς σε περιφερειακό επίπεδο, για την επέκταση της DTT. Η Ισπανία ισχυρίζεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των δημόσιων διαγωνισμών οργανώθηκαν για την προμήθεια εξοπλισμού και ότι οι ανάδοχοι επιχειρήσεις ενήργησαν ως προμηθευτές εξοπλισμού. Τέτοια λέγεται ότι ήταν επίσης η περίπτωση της Abertis, της Tradia και της Retevisión. Τα αποτελέσματα της έρευνας οδηγούν, ωστόσο, στο συμπέρασμα ότι ένας σημαντικός αριθμός δημόσιων διαγωνισμών επικεντρώθηκε στην επέκταση της κάλυψης και όχι μόνο στην προμήθεια εξοπλισμού ⁽⁵³⁾. Ως εκ τούτου, αντίθετα με τους ισχυρισμούς της Ισπανίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Abertis και οι άλλες επιχειρήσεις συμμετείχαν στους εν λόγω δημόσιους διαγωνισμούς με την ιδιότητα του διαχειριστή δικτύου ⁽⁵⁴⁾. Σε αυτή την περίπτωση, οι ανάδοχοι των εν λόγω δημόσιων διαγωνισμών απέκτησαν βεβαίως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των διαχειριστών δικτύου, οι οποίοι δεν μπόρεσαν καν να συμμετάσχουν στη διαδικασία επιλογής. Το πλεονέκτημά τους είναι το άθροισμα των κονδυλίων που έλαβαν για την επέκταση βάσει ενός τεχνολογικά μη ουδέτερου διαγωνισμού.
- (105) Τρίτον, ορισμένες αυτόνομες κοινότητες ⁽⁵⁵⁾ χορήγησαν χρηματοδότηση στους δήμους για την επέκταση της κάλυψης της DTT. Η Ισπανία ισχυρίζεται ότι δεν επρόκειτο παρά για μεταφορές κονδυλίων μεταξύ διάφορων επιπέδων της δημόσιας διοίκησης και ότι, με την επέκταση των δικτύων που ανήκουν στους δήμους, αυτοί απλώς εκπλήρωναν τα διοικητικά τους καθήκοντα προς τους πολίτες τους. Ωστόσο, η Ισπανία αναγνωρίζει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης ενήργησαν ως διαχειριστές δικτύου, ότι πολλοί από αυτούς είναι καταχωρημένοι στον κατάλογο διαχειριστών δικτύου της CMT και ότι πραγματοποίησαν αποτελεσματικά την επέκταση του δικτύου, σε ορισμένες περιπτώσεις μέσω διαδικασιών δημόσιου διαγωνισμού. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι αν οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης ενεργούν ως διαχειριστές δικτύου της DTT, είναι άμεσοι δικαιούχοι της ενίσχυσης. Το πλεονέκτημά τους είναι το ποσό που λαμβάνουν από τις περιφερειακές και κεντρικές αρχές για την επέκταση της κάλυψης. Αυτό ισχύει ακόμη και αν η επέκταση χρηματοδοτείται εν μέρει με ίδιους πόρους ενός οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης που παρέχει ενίσχυση στην επιχείρηση ή στη δραστηριότητά.
- (106) Συνολικά, η Abertis και η Retevisión ήταν οι κύριοι δικαιούχοι των δημόσιων διαγωνισμών. Συνολικά, έλαβαν περίπου [...] από το συνολικό ποσό των κονδυλίων που προορίζονται για την επέκταση της κάλυψης: τουλάχιστον [...] εκατ. ευρώ βάσει δημόσιων διαγωνισμών για την επέκταση της κάλυψης.
- (107) Από την άλλη πλευρά, ορισμένες αυτόνομες κοινότητες έχουν χορηγήσει κρατική ενίσχυση για την εκμετάλλευση και τη συντήρηση των δικτύων. Αυτές οι εργασίες εκτελούνται από δημόσιες επιχειρήσεις και δήμους ή προσφέρονται, για παράδειγμα, στους ιδιοκτήτες των κέντρων εκπομπής. Οι κεντρικές ισπανικές αρχές διαβεβαίωσαν ότι δεν επέβαλλαν την υποχρέωση της εκμετάλλευσης και συντήρησης των ψηφιοποιημένων κέντρων και ότι ήταν αρμοδιότητα των αυτόνομων κοινοτήτων να αποφασίσουν σχετικά. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, διάφορες αυτόνομες κοινότητες παρουσίασαν αριθμητικά στοιχεία που έδειχναν ότι είχαν πράγματι χρηματοδοτήσει την εκμετάλλευση και τη συντήρηση των κέντρων

⁽⁵¹⁾ Για παράδειγμα, η Aragón Telecom, Gestión de Infraestructuras Públicas de Telecomunicaciones del Principado de Asturias, SA, η Multimedia de les Illes Balears SA, η Instituto Tecnológico de Canarias, η Sociedad Regional de Cantabria I+D+I (IDICAN) η RETEGAL και η Itelazpi είναι δημόσιες επιχειρήσεις στις οποίες ανατέθηκε η επέκταση και για το λόγο αυτό οργάνωσαν δημόσιους διαγωνισμούς για την προμήθεια του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την ψηφιοποίηση των κέντρων ραδιοηλεκτρονικής μετάδοσης. Η Fundación Centro Tecnológico en Logística Integral de Cantabria, η Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de Catalunya και η Agencia de Informática y Comunicaciones de la Comunidad de Madrid ανέλαβαν να διοργανώσουν δημόσιους διαγωνισμούς για την επέκταση της κάλυψης DTT και η επέκταση πραγματοποιήθηκε από τους αναδόχους αυτών των δημόσιων διαγωνισμών. Η OPNATEL στη Ναβάρρα ανέλαβε να πραγματοποιήσει την επέκταση και αγόρασε τον απαραίτητο εξοπλισμό χωρίς να προηγηθεί δημόσιος διαγωνισμός.

⁽⁵²⁾ Για παράδειγμα, Ανδαλουσία, Καστίλλη και Λεόν, Εξτρεμαδούρα, Μούρθια, Λα Ριόχα και Βαλένθια.

⁽⁵³⁾ Όπως εξηγείται στην παράγραφο 33, στην περίπτωση των δημόσιων διαγωνισμών για την επέκταση της κάλυψης, στη νικήτρια επιχείρηση ανατίθεται ο αποστολή του εξοπλισμού (συχνά της κατασκευής) ενός επιχειρησιακού δικτύου DTT. Για το σκοπό αυτό, μεταξύ των απαραίτητων εργασιών ήταν ο σχεδιασμός και η σύλληψη του δικτύου, η μεταφορά του σήματος, η ανάπτυξη του δικτύου και η προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού. Από την άλλη πλευρά, στην περίπτωση των ήδη υφιστάμενων δικτύων, διοργανώθηκαν δημόσιοι διαγωνισμοί για την προμήθεια του υλικού εξοπλισμού. Από τον ανάδοχο αυτών των δημόσιων διαγωνισμών αναμενόταν να τον βελτιώσει με τον απαραίτητο εξοπλισμό, δηλαδή να προμηθεύσει, να εγκαταστήσει και να ενεργοποιήσει τον εξοπλισμό.

⁽⁵⁴⁾ Για παράδειγμα, η Abertis και η Retevisión έγιναν ανάδοχοι τεχνολογικά μη ουδέτερων δημόσιων διαγωνισμών για την επέκταση της κάλυψης στην Εξτρεμαδούρα και την Καστίλλη και Λεόν για συνολικό ποσό [...] εκατ. ευρώ.

⁽⁵⁵⁾ Για παράδειγμα, Ανδαλουσία, Κανάριοι Νήσοι, Εξτρεμαδούρα και Μούρθια.

εκπομπής στην περιοχή II, ιδίως από το 2009, μετά τη λήξη της αρχικής διετούς προθεσμίας εκμετάλλευσης και συντήρησης η οποία περιλαμβάνεται στις συμβάσεις που συνήφθησαν με τους αναδόχους. Θεωρείται ότι αυτό αποτελεί συνεχιζόμενη ενίσχυση και ότι οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με την εκμετάλλευση και τη συντήρηση του επίγειου ψηφιοποιημένου δικτύου στην περιοχή είναι οι άμεσοι δικαιούχοι.

- (108) Τέλος, σε γενικότερες γραμμές, η Abertis ωφελείται διότι δεν επιτρέπεται σε άλλον διαχειριστή πλατφόρμας να εισέλθει στην αγορά εκπομπής τηλεοπτικών σημάτων ελεύθερα στην Ισπανία ⁽⁵⁶⁾.

Έμμεσοι δικαιούχοι της ενίσχυσης

- (109) Διαχειριστές δικτύων. Οι διαχειριστές δικτύων που συμμετείχαν στους διαγωνισμούς για την επέκταση της κάλυψης, οι οποίοι οργανώθηκαν από τις δημόσιες επιχειρήσεις στην πρώτη υπόθεση που περιγράφεται στην παράγραφο 101, είναι έμμεσοι δικαιούχοι της ενίσχυσης. Οι δημόσιες επιχειρήσεις δεν πραγματοποιούν την επέκταση μόνες τους, ούτε κράτησαν τα κονδύλια που προορίζονται για την επέκταση της κάλυψης, αλλά τα δύνειμαν στους διαχειριστές δικτύου μέσω δημόσιων διαγωνισμών που προορίζονται για την επέκταση. Αυτοί ο δημόσιοι διαγωνισμοί για την επέκταση απευθύνονται αποκλειστικά στους διαχειριστές επίγειου δικτύου. Ως εκ τούτου, αυτοί επωφελήθηκαν από τον αποκλεισμό των διαχειριστών δορυφόρου. Επιπροσθέτως, λόγω του μικρού αριθμού διαχειριστών που υπάρχουν στην αγορά, οι διαχειριστές επίγειου δικτύου είχαν να αντιμετωπίσουν ελάχιστη μόνο αντίσταση από ανταγωνιστές. Όπως σημειώθηκε νωρίτερα σε σχέση με τους άμεσους δικαιούχους, ωφελούνται επιπροσθέτως αν χρησιμοποιούν τη νέα υποδομή και για την παροχή άλλων υπηρεσιών (όπως WiMax, ψηφιακό ραδιόφωνο, τηλεόραση μέσω κινητού τηλεφώνου κ.λπ.). Το πλεονέκτημα που απολαμβάνουν αυτοί οι διαχειριστές δικτύου ισοδυναμεί με το άθροισμα των κονδυλίων που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα ενός μειοδοτικού διαγωνισμού που προορίζεται για την επέκταση ⁽⁵⁷⁾.
- (110) Προμηθευτές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Σε αντίθεση με τους διαχειριστές δικτύου, οι προμηθευτές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού δεν θεωρούνται έμμεσοι δικαιούχοι, διότι δεν απέκτησαν επιλεκτικό πλεονέκτημα. Κατά τρόπο παρόμοιο με την περίπτωση των ψηφιακών αποκωδικοποιητών στην Ιταλία ⁽⁵⁸⁾, δεν κατέστη δυνατόν να γίνει διάκριση μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών παραγωγών των διαφόρων τύπων ψηφιακής υποδομής, διότι οι παραγωγοί πρέπει να είναι σε θέση να παράγουν οποιονδήποτε τύπο εξοπλισμού. Οι επιχειρήσεις ανάδοχοι των δημόσιων διαγωνισμών δεν διαφέρουν από την ομάδα των επιχειρήσεων που είχαν συμμετάσχει στον δημόσιο διαγωνισμό, αν το καθεστώς ήταν τεχνολογικά ουδέτερο σε σχέση με τους διαχειριστές πλατφόρμας ⁽⁵⁹⁾. Στην Ισπανία, οι επιχειρήσεις που ενσωματώνουν, εγκαθιστούν και προμηθεύουν τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό που είναι απαραίτητος για την επέκταση της DTT συχνά προσφέρουν άλλες υπηρεσίες. Οι εν λόγω κατασκευαστές εξοπλισμού, αλλά και οι διαχειριστές τηλεπικοινωνιών, μπορούν να προσφέρουν επίσης επίγειες ή δορυφορικές λύσεις ή έναν συνδυασμό των δύο ⁽⁶⁰⁾.
- (111) Το εν λόγω μέτρο δεν αποσκοπεί, λόγω του αντικειμένου ή της γενικής διάρθρωσής του, στη δημιουργία πλεονεκτήματος για τους κατασκευαστές. Οποιαδήποτε δημόσια πρωτοβουλία υπέρ της ψηφιοποίησης (ακόμη και η πιο ουδέτερη από τεχνολογικής άποψης) θα ευνοούσε τους παραγωγούς ψηφιακού εξοπλισμού. Ως εκ τούτου, στην περίπτωση των κατασκευαστών εξοπλισμού μπορεί να θεωρηθεί ότι το γεγονός ότι θα επωφελούνταν από την αύξηση των πωλήσεων, ως αποτέλεσμα του μέτρου, μπορεί να θεωρηθεί μηχανική παρενέργεια. Ως γενική αρχή, κάθε κρατική ενίσχυση παράγει μια διάχυση προς τα κάτω για τους προμηθευτές του δικαιούχου της κρατικής ενίσχυσης, γεγονός που παρ' όλα αυτά δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην επιλεκτικό πλεονέκτημα γι' αυτούς. Η ενίσχυση δεν προοριζόταν για τους προμηθευτές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και γι' αυτό δεν επωφελήθηκαν από έμμεσο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Δεδομένου ότι είχαν επιλεγεί μέσω διαδικασιών δημόσιου διαγωνισμού που ήταν διαφανείς και ανοικτές σε όλους τους προμηθευτές εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των άλλων κρατών μελών, δεν αναμένεται ούτε να έχουν αποκτήσει ασυνήθιστα κέρδη.

⁽⁵⁶⁾ Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 21, η Abertis κυριαρχεί στην αγορά εκπομπής σημάτων ελεύθερα στην επίγεια πλατφόρμα της περιοχής I και, μέσω της θυγατρικής της, της Hispasat, στην περιοχή III. Με την επέκταση της εμβέλειας της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης στην περιοχή II, η παροχή τηλεοπτικών σημάτων ελεύθερα σε εθνικό επίπεδο παραμένει υπό τον έλεγχο της Abertis. Στο μέλλον, η είσοδος της Astra στην περιοχή II θα μπορούσε επίσης να δημιουργήσει μεγαλύτερο ανταγωνισμό ανάμεσα στις πλατφόρμες στις περιοχές I και III. Κατ' αναλογία, υπάρχουν πολλές μελέτες που δείχνουν τα οφέλη, από την άποψη της μείωσης των τιμών και της βελτίωσης της ποιότητας της υπηρεσίας, όταν η δορυφορική πλατφόρμα εισήλθε στην τηλεοπτική αγορά στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πριν από την έλευση της δορυφορικής, οι επιχειρήσεις καλωδιακής απολάμβαναν μονοπωλιακή ισχύ σε ορισμένες τοπικές γεωγραφικές περιοχές. Συγκρίνετε για παράδειγμα: Chenghuan Sean Chu, *The effect of satellite entry on cable television prices and product quality*, RAND Journal of Economics, τόμος 41, αριθ. 4, χειμώνας 2010, σ. 730-764.

⁽⁵⁷⁾ Τέτοια ήταν η περίπτωση της Retevisión, της Abertis ιδιοκτησία κατά 100 %, η οποία ήταν η ανάδοχος μη ουδέτερων δημόσιων διαγωνισμών που προορίζονταν για την επέκταση και διοργανώθηκαν στη Μαδρίτη και την Καταλονία για συνολικό ποσό [...] εκατ. ευρώ.

⁽⁵⁸⁾ C52/05 — Ιταλία — Επιδότηση ψηφιακών αποκωδικοποιητών (EE C 118 της 19.5.2006, σ. 10 και EE L 147 της 8.6.2007, σ. 1).

⁽⁵⁹⁾ Μερικά παραδείγματα επιχειρήσεων που έχουν κερδίσει δημόσιους διαγωνισμούς: Η Tredess είναι ένας κατασκευαστής εξοπλισμού ψηφιακής μετάδοσης που ανήκει στον Όμιλο Televes, ο οποίος κατασκευάζει επίσης ψηφιακούς δορυφορικούς δέκτες, κεραίες, δορυφορικές κεραίες (Συγκρίνετε: <http://www.televisiondigital.es/Documents/PlanNacionalTransicionTDT.pdf>. Παρομοίως: Mier (<http://www.mier.es>), Elecnor (<http://www.elecnor.es/es.negocios.infraestructuras/telecomunicaciones>) Itelsis, BTESA, Axion, Retegal, Itelazpi, Telecom CLM.

⁽⁶⁰⁾ Οι δημόσιοι διαγωνισμοί για την περιοχή II σε σχέση με την επέκταση της κάλυψης συνήθως ζητούν ετοιμοπαράδοτες λύσεις που απαιτούν την ενσωμάτωση, την εγκατάσταση και την προμήθεια διάφορων εξαρτημάτων του εξοπλισμού (δορυφορική κεραία, κεραία, πομπός, δορυφορικός δέκτης). Στις περισσότερες περιπτώσεις, η προσφερόμενη λύση περιελάμβανε τον εξοπλισμό δορυφορικής λήψης για τη λήψη του ψηφιακού σήματος που ήδη διαμενόταν μέσω δορυφόρου από τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς.

- (112) Ραδιοτηλεοπτικοί φορείς. Η Ισπανία έχει αποδείξει επαρκώς ότι οι επίγειοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν απόκτησαν οποιαδήποτε οφέλη λόγω της επέκτασης της κάλυψης. Σε αντίθεση με την περιοχή I, στην περιοχή II οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς αρνήθηκαν να πληρώσουν για την ψηφιοποίηση, διότι δεν επρόκειτο να τους επιφέρει κανένα πρόσθετο έσοδο. Πράγματι, υπό το πρίσμα του χαμηλού ποσοστού πληθυσμού που επηρεάζεται, ο οποίος δεν φαίνεται να αποτελεί εμπορικό στόχο των διαφημιστών, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν μπόρεσαν να αυξήσουν σημαντικά τα τιμολόγια της διαφήμισης λόγω της επέκτασης στην περιοχή II. Ως εκ τούτου, οι επίγειοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν είναι έμμεσοι δικαιούχοι του υπό εξέταση μέτρου.

5.2.1.3. Εκλεκτικότητα

- (113) Το πλεονέκτημα το οποίο προσφέρει το μέτρο στους διαχειριστές δικτύου, συμπεριλαμβανομένης της συνεχιζόμενης ενίσχυσης, είναι επιλεκτικό, αφού ωφελεί μόνο τον τομέα της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Στον εν λόγω τομέα επηρεάζει μόνο τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά της επίγειας πλατφόρμας. Το νομικό πλαίσιο προβλέπει τεχνικές προδιαγραφές επιλεξιμότητας τις οποίες μπορεί να εκπληρώνει μόνο η επίγεια τεχνολογία. Από την άλλη πλευρά, μόνο οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά της επίγειας πλατφόρμας έλαβαν τη συνεχιζόμενη ενίσχυση για τη συντήρηση και την εκμετάλλευση του δικτύου. Κατά συνέπεια, εξαιρούνται από το μέτρο οι διαχειριστές δικτύων που λειτουργούν άλλες πλατφόρμες, όπως η δορυφορική, η καλωδιακή ή η τηλεόραση μέσω Διαδικτύου.

5.2.2. Αποστολή δημόσιας υπηρεσίας

- (114) Ως αποτέλεσμα της διοικητικής οργάνωσης της χώρας και της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κεντρικών και των περιφερειακών αρχών, σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, είναι αρμοδιότητα των αυτόνομων κοινοτήτων να υπερασπίζονται την απουσία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τη νομολογία Altmark. Ως καλύτερο και μοναδικό παράδειγμα, οι ισπανικές αρχές παρουσιάζουν την περίπτωση της Χώρας των Βάσκων. Καμία άλλη αυτόνομη κοινότητα δεν παρουσίασε αιτιολογία που να δικαιολογεί ότι η εκμετάλλευση του επίγειου δικτύου είναι δημόσια υπηρεσία.
- (115) Στη Χώρα των Βάσκων, μια δημόσια εταιρεία της βασιλικής κυβέρνησης, η Itelazpi SA («Itelazpi»), παρέχει υπηρεσίες μεταφοράς και κάλυψης ραδιοφωνικής και τηλεοπτικής μετάδοσης. Για τον σκοπό αυτό, λειτουργεί περίπου 200 κέντρα εκπομπής, τα περισσότερα από τα οποία ανήκουν στη βασιλική κυβέρνηση. Προκειμένου να επεκταθεί η κάλυψη, ανατέθηκε στην Itelazpi η εργασία της διοργάνωσης δέκα δημόσιων διαγωνισμών σε περιφερειακό επίπεδο για την προμήθεια του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την ψηφιοποίηση της επίγειας υποδομής.
- (116) Κατά τη γνώμη των βασιλικών αρχών, τα κράτη μέλη διαθέτουν σημαντική διακριτική ευχέρεια όσον αφορά τον ορισμό μιας ΥΓΟΣ. Η Επιτροπή δεν μπορεί να αμφισβητήσει τον ορισμό παρά μόνο σε περίπτωση προφανούς σφάλματος. Αυτή η διακριτική ευχέρεια είναι ακόμα ευρύτερη στην περίπτωση της δημόσιας υπηρεσίας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης⁽⁶¹⁾. Σε αυτή τη βάση, η βασιλική κυβέρνηση υποστήριξε ότι η εκμετάλλευση των δικτύων ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης μπορεί να θεωρηθεί ΥΓΟΣ. Δεν θα ήταν σε αυτόνομη βάση, αλλά μάλλον ως «βασική υπηρεσία» εγγενής της δημόσιας υπηρεσίας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης που απορρέει από διάφορες διατάξεις της ισπανικής νομοθεσίας και νομολογίας⁽⁶²⁾.
- (117) Σύμφωνα με τις βασιλικές αρχές, η χρηματοδότηση που χορηγήθηκε στην Itelazpi ήταν πράγματι υπό τη μορφή αποζημίωσης για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που πληρούσαν τους όρους της απόφασης Altmark.
- (118) Στην απόφαση Altmark, το Δικαστήριο έκρινε ότι η αποζημίωση για δημόσια υπηρεσία δεν συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, όταν πληρούνται οι εξής τέσσερις όροι: 1) η δικαιούχος επιχείρηση έχει εντολή δημόσιας υπηρεσίας και οι συνδεδεμένες εργασίες και υποχρεώσεις πρέπει να ορίζονται σαφώς· 2) οι παράμετροι της αποζημίωσης για την παροχή της υπηρεσίας πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων με αντικειμενικό και διαφανή τρόπο· 3), η αποζημίωση δεν πρέπει να υπερβαίνει το καθαρό κόστος που προκαλείται για την εκπλήρωση της εντολής παροχής δημόσιας υπηρεσίας· και 4), προκειμένου να διατηρηθεί το χαμηλότερο δυνατό κόστος για το κοινωνικό σύνολο, η επιχείρηση που είναι υπεύθυνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας θα επιλεγεί μέσω διαδικασίας δημόσιου διαγωνισμού· ειδάλλως, το κόστος της παροχής των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος θα προσδιορίζεται με βάση εκείνο μιας καλά διοικούμενης συνηθισμένης επιχείρησης.

⁽⁶¹⁾ Όπως ορίζεται στο πρωτόκολλο για το σύστημα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη, που προσαρτάται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ.

⁽⁶²⁾ Μεταξύ άλλων, νόμος 31/1987, της 18ης Δεκεμβρίου, για τη ρύθμιση των τηλεπικοινωνιών· βασικό νομοθετικό διάταγμα 529/2002, της 14ης Ιουνίου, για τη διασφάλιση της παροχής της βασικής υπηρεσίας σχετικά με το δίκτυο υποστήριξης των υπηρεσιών τηλεοπτικής μετάδοσης σε περιπτώσεις απεργίας· αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου (αίθουσα διοικητικών διαφορών, τμήμα 3) της 23ης Ιουλίου 2009 (JUR 2009\381376), δεύτερο νομικό έρεσμα· και της 18ης Δεκεμβρίου 2009 (RJ 2010\2313), τρίτο νομικό έρεσμα: «Είναι αδιαμφισβήτητο δημόσιο συμφέρον να διασφαλιστεί η επέκταση και η καθολική κάλυψη των τηλεοπτικών καναλιών εθνικής εμβέλειας στις διασκορπισμένες και απομονωμένες περιοχές της εθνικής επικράτειας (σε ισοτιμία με εκείνες που δεν παρουσιάζουν αυτά τα χαρακτηριστικά) στις οποίες δεν φθάνει η δέσμευση που έχει αναληφθεί από τους αναδόχους τηλεόρασης».

Πρώτος όρος Altmark: Σαφής ορισμός και ανάθεση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας

- (119) Η ισπανική νομοθεσία δεν εγγυάται ότι η εκμετάλλευση ενός επίγειου δικτύου αποτελεί δημόσια υπηρεσία. Ο νόμος περί τηλεπικοινωνιών του 1998 ⁽⁶³⁾ προβλέπει ότι οι υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της εκμετάλλευσης δικτύων ραδιοφωνικής και τηλεοπτικής μετάδοσης, αποτελούν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, αν και δεν έχουν τον χαρακτηρισμό της δημόσιας υπηρεσίας, ο οποίος περιορίζεται σε λίγες μόνο υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών ⁽⁶⁴⁾. Ο νόμος περί τηλεπικοινωνιών που ισχύει αυτή τη στιγμή ⁽⁶⁵⁾ διατηρεί τον ίδιο ορισμό. Οι υπηρεσίες εκπομπής για τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, δηλαδή τη μεταφορά σημάτων μέσω τηλεπικοινωνιακών δικτύων, θεωρούνται τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και, ως εκ τούτου, είναι υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, αλλά δεν αποτελούν δημόσια υπηρεσία ⁽⁶⁶⁾.
- (120) Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις του νόμου χαρακτηρίζονται από τεχνολογική ουδετερότητα. Το άρθρο 1 αυτού ορίζει τις τηλεπικοινωνίες ως εκμετάλλευση των δικτύων και παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τους συναφείς πόρους. Τηλεπικοινωνίες είναι η μετάδοση σημάτων μέσω οποιουδήποτε δικτύου μετάδοσης και όχι μέσω του επίγειου δικτύου ειδικότερα ⁽⁶⁷⁾. Επιπροσθέτως, το άρθρο 3 του νόμου ορίζει ότι ένας από τους στόχους του είναι να προωθήσει, στο μέτρο του δυνατού, την τεχνολογική ουδετερότητα στη ρύθμιση.
- (121) Παρά το γεγονός ότι το ισχύον και εφαρμοζόμενο πρότυπο κατά το χρόνο της μεταφοράς των κονδυλίων στην Itelazpi όριζε τη δημόσια ραδιοτηλεόραση ως δημόσια υπηρεσία, κατά τη γνώμη της Επιτροπής δεν είναι δυνατόν να επεκταθεί αυτός ο ορισμός στην εκμετάλλευση μιας συγκεκριμένης πλατφόρμας υποστήριξης. Επιπροσθέτως, όταν υπάρχουν πολλές πλατφόρμες μετάδοσης, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι μία από αυτές συγκεκριμένα είναι «ουσιώδης» για τη μετάδοση των σημάτων ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Ως εκ τούτου, θα συνιστούσε πρόδηλο σφάλμα αν η ισπανική νομοθεσία δήλωνε ότι η χρήση μιας συγκεκριμένης πλατφόρμας για τη μετάδοση των σημάτων ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης αποτελεί δημόσια υπηρεσία.
- (122) Ως εκ τούτου, συνάγεται το συμπέρασμα ότι, σύμφωνα με την ισπανική νομοθεσία, η εκμετάλλευση των επίγειων δικτύων δεν έχει το χαρακτηρισμό της δημόσιας υπηρεσίας.
- (123) Οι βασικές αρχές ισχυρίζονται ότι η ανάθεση της παροχής αυτής της υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος στην Itelazpi περιλαμβάνεται ρητώς στις συμφωνίες που συνήφθησαν μεταξύ της βασικής κυβέρνησης, της EUEL (Σύνδεσμος Βασικών Δήμων) και τα τρία βασικά συμβούλια ειδικού ιστορικού καθεστώτος.
- (124) Στις συμφωνίες, η βασική διοίκηση αναγνωρίζει ότι αξίες όπως η καθολική πρόσβαση στην πληροφόρηση και η πολυφωνία στην πληροφόρηση απαιτούν την καθολική της ελεύθερης υπηρεσίας τηλεόρασης και δεσμεύεται για τη διαφύλαξη αυτών των αξιών επεκτείνοντας την κάλυψη των κρατικών πολλαπλών ⁽⁶⁸⁾. Ωστόσο, καμία διάταξη των συμφωνιών δεν υποδηλώνει πραγματικά ότι η εκμετάλλευση του επίγειου δικτύου θεωρείται δημόσια υπηρεσία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι η διατύπωση των εν λόγω συμφωνιών δεν αρκεί για να προσδιορίσει με σαφήνεια το πεδίο εφαρμογής της αποστολής της δημόσιας υπηρεσίας και, με βάση αυτό το επιχείρημα, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η μετάδοση μέσω του επίγειου δικτύου είναι δημόσια υπηρεσία.
- (125) Κατά συνέπεια, δεν έχει αποδειχθεί ότι έχει εκπληρωθεί ο πρώτος όρος της απόφασης Altmark.
- (126) Τα κριτήρια που θεσπίζονται στην απόφαση Altmark είναι σωρευτικά, δηλαδή πρέπει να πληρούνται όλα για να μην θεωρείται το μέτρο κρατική ενίσχυση. Επειδή δεν πληρούνται το πρώτο κριτήριο, η χρηματοδότηση που χορηγήθηκε στην Itelazpi από τις αρχές της Χώρας των Βάσκων δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να θεωρηθεί αποζημίωση για την παροχή μιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος.

⁽⁶³⁾ Γενικός νόμος 11/1998, της 24ης Απριλίου, περί τηλεπικοινωνιών.

⁽⁶⁴⁾ Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες που σχετίζονται με τη δημόσια άμυνα και την πολιτική προστασία, καθώς και με τη διαχείριση του τηλεφωνικού δικτύου.

⁽⁶⁵⁾ Γενικός νόμος 32/2003, της 3ης Νοεμβρίου, περί τηλεπικοινωνιών.

⁽⁶⁶⁾ Στο άρθρο 2 παράγραφος 1 αυτού του νόμου προβλέπεται: «Οι τηλεπικοινωνίες είναι υπηρεσίες κοινής ωφελείας που παρέχονται υπό καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού.».

⁽⁶⁷⁾ Το παράρτημα II του νόμου 32/2003 περιλαμβάνει ακριβείς και τεχνολογικά ουδέτερους ορισμούς των «τηλεπικοινωνιών» και του «δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών». «Τηλεπικοινωνίες: κάθε μετάδοση, εκπομπή ή λήψη σημάτων, κειμένων, εικόνων, ήχων ή πληροφοριών οποιασδήποτε φύσεως, ενσύρματα, ασύρματα, με οπτικά ή άλλα ηλεκτρομαγνητικά συστήματα». «Δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών: τα συστήματα μετάδοσης και, όταν ενδείκνυται, ο εξοπλισμός μεταγωγής ή δρομολόγησης και οι λοιποί πόροι που επιτρέπουν τη μεταφορά σημάτων με τη βοήθεια καλωδίων, ερτζιανών κυμάτων, οπτικών ή άλλων ηλεκτρομαγνητικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών δικτύων, των σταθερών (μεταγωγής κυκλωμάτων και πακέτων, συμπεριλαμβανομένου του Διαδικτύου) και κινητών επίγειων δικτύων, των συστημάτων ηλεκτρικών καλωδίων, στο βαθμό που χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση σημάτων, των δικτύων που χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών και των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης, ανεξάρτητα από τον τύπο των μεταφερόμενων πληροφοριών».

⁽⁶⁸⁾ Παράγραφοι 6 και 7 και η ρήτρα 5 των συμφωνιών.

Τέταρτος όρος Altmark: να διασφαλιστεί το μικρότερο κόστος για το δημόσιο συμφέρον

- (127) Ελλείπει δημόσιου διαγωνισμού, το τέταρτο κριτήριο Altmark απαιτεί το επίπεδο της απαραίτητης αποζημίωσης να υπολογίζεται με βάση την ανάλυση του κόστους το οποίο θα είχε υποστεί μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη με μεταφορικά μέσα για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της παροχής δημόσιας υπηρεσίας, για να εκπληρώσει τις εν λόγω υποχρεώσεις, αφού ληφθούν υπόψη τα σχετικά έσοδα και ένα εύλογο κέρδος για την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεων.
- (128) Δεδομένου ότι δεν πραγματοποιήθηκε δημόσιος διαγωνισμός, οι βασικές αρχές ισχυρίζονται ότι πληρούνται αυτό το κριτήριο, διότι η ίδια η Itelazpi είναι μια επιχείρηση με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη για να ασκεί τις απαιτούμενες δραστηριότητες. Με βάση τη σύγκριση του κόστους, οι βασικές αρχές συμπεραίνουν ότι η δορυφορική υποδομή θα ήταν πιο ακριβή από τη βελτίωση του επίγειου δικτύου της Itelazpi ⁽⁶⁹⁾. Ωστόσο, για να εκπληρωθεί το τέταρτο κριτήριο Altmark, η σύγκριση με τη δορυφορική τεχνολογία δεν είναι αρκετή για να αποδείξει ότι η Itelazpi είναι αποτελεσματική, δεδομένου ότι θα μπορούσαν να υπάρχουν επίσης άλλοι επίγειοι διαχειριστές που να μπορούν να παρέχουν την υπηρεσία με χαμηλότερο κόστος.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι ούτε στην περίπτωση της Χώρας των Βάσκων δεν έχει εκπληρωθεί το τέταρτο κριτήριο της απόφασης Altmark. Δεδομένου ότι αυτοί οι όροι είναι σωρευτικοί, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση που χορηγείται από τη βασική κυβέρνηση στην Itelazpi δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί αποζημίωση για την παροχή μιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος.

5.2.2.1. Στρέβλωση του ανταγωνισμού

- (129) Η Ισπανία και η Abertis ισχυρίζονται ότι η DTT και η δορυφορική τεχνολογία είναι δύο διαφορετικές αγορές. Η DTT είναι η κύρια πλατφόρμα για την ελεύθερη επίγεια τηλεόραση, ενώ ο αριθμός των διαχειριστών στην εγχώρια αγορά καθορίζεται από τον αριθμό των αδειών που χορηγούνται από την ισπανική κυβέρνηση. Τα ελεύθερα επίγεια τηλεοπτικά κανάλια χρηματοδοτούνται από τη διαφήμιση. Όσον αφορά τη δορυφορική τηλεόραση, υπάρχει πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό καναλιών στη μοναδική πλατφόρμα συνδρομητικής τηλεόρασης της Ισπανίας, της οποίας η Astra είναι ο διαχειριστής δικτύου. Αυτά είναι κανάλια που χρηματοδοτούνται μέσω συνδρομών, συνήθως για ένα πακέτο καναλιών. Οι ισπανικές αρχές υπογραμμίζουν επίσης ότι στην Ισπανία το κόστος της δορυφορικής διανομής για τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς είναι πολύ υψηλότερο από εκείνο της επίγειας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, με αποτέλεσμα οι ελεύθεροι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και των τοπικών, να μην ενδιαφέρονται να μετακομίσουν σε αυτήν την πλατφόρμα.
- (130) Για διάφορους λόγους, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η επίγεια και η δορυφορική πλατφόρμα δραστηριοποιούνται στην ίδια αγορά.
- (131) Πρώτον, το 2008 η Astra συμμετείχε σε δημόσιο διαγωνισμό για την επέκταση της ψηφιακής τηλεοπτικής κάλυψης στην Καντάβρια και τον κέρδισε. Το 2008 η Astra πραγματοποίησε μια σειρά συναντήσεων με τις αυτόνομες κοινότητες στις οποίες υπέβαλε την προσφορά της να εκπέμψει ψηφιακά τηλεοπτικά κανάλια τα οποία μέχρι τότε εκπέμπονταν μέσω της επίγειας πλατφόρμας. Παρόλο που οι αρχές ακύρωσαν στη συνέχεια τη σύμβαση με την Καντάβρια, το ενδιαφέρον του δορυφορικού διαχειριστή να παρέχει υπηρεσίες σε ανταγωνισμό με την επίγεια πλατφόρμα υποδηλώνει ότι υπάρχει η δυνατότητα να παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες οι δορυφορικοί διαχειριστές.
- (132) Δεύτερον, ο διαχειριστής του δορυφόρου Hispasat (θυγατρική της Abertis) παρέχει υπηρεσίες σε ορισμένα μέρη της περιοχής II ⁽⁷⁰⁾ και η δορυφορική πλατφόρμα χρησιμοποιείται αποκλειστικά στην περιοχή III. Άλλα κράτη μέλη χρησιμοποιούν επίσης δορυφορικές υπηρεσίες για να καλύπτουν τις πιο απομακρυσμένες περιοχές των χωρών τους με ελεύθερα κανάλια ⁽⁷¹⁾.
- (133) Τρίτον, πολλά δημόσια και ιδιωτικά κανάλια που διανέμονται μέσω της επίγειας πλατφόρμας μεταδίδονται επίσης μέσω δορυφορικών πλατφορμών, συμπεριλαμβανομένης της ίδιας της Astra ⁽⁷²⁾.
- (134) Τέταρτον, ορισμένα από τα περιφερειακά κανάλια μπορούν ή θα μπορούσαν να συντονιστούν μέχρι πρόσφατα μέσω της δορυφορικής πλατφόρμας, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με τον ισχυρισμό ότι οι περιφερειακοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν ενδιαφέρονται για δορυφορική τεχνολογία.

⁽⁶⁹⁾ Η μελέτη δεν έχει παρασχεθεί στην Επιτροπή.

⁽⁷⁰⁾ Hispasat παρέχει αυτές τις υπηρεσίες προς υποστήριξη του δικτύου DTT στην περιοχή II.

⁽⁷¹⁾ Για παράδειγμα, η Γαλλία.

⁽⁷²⁾ Για παράδειγμα, Antena 3, Cuatro, Telecinco, La Sexta, La Siete, Teledeporte, TVE, la2, Canal 24 horas.

- (135) Πέμπτον, η Επιτροπή υπογραμμίζει επίσης το επιχείρημα της Astra σχετικά με τη χωρητικότητα του δορυφόρου για να προσφέρει 1 380 κανάλια και να τα οριοθετεί γεωγραφικά. Η Astra βεβαιώνει ότι δεν υπάρχουν όρια για να μεταδίδει η δορυφορική πλατφόρμα αυτόν τον αριθμό καναλιών. Επιπροσθέτως, ο αριθμός των 1 380 περιφερειακών καναλιών φαίνεται διογκωμένος. Παρόλο που αυτός είναι ο μέγιστος αριθμός συχνοτήτων που είναι διαθέσιμες σε όλη την Ισπανία για τα εθνικά, περιφερειακά και τοπικά κανάλια, ο αριθμός των αδειών που πράγματι χορηγήθηκαν ήταν όντως πολύ χαμηλότερος (βλέπε υποσημείωση στη σελίδα 13). Από την άλλη πλευρά, δεν εκπέμπουν όντως όλοι οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς στους οποίους χορηγήθηκε άδεια στις συχνότητες που έχουν εκχωρηθεί.
- (136) Έκτον, ορισμένοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έχουν εκφράσει την προτίμησή τους για την επίγεια μετάδοση, διότι έχουν αποκτήσει δικαιώματα για τη μετάδοση περιεχομένου αποκλειστικά για την επίγεια πλατφόρμα. Αυτό δεν σημαίνει, ωστόσο, ότι υπάρχουν διαφορετικές αγορές για την επίγεια και τη δορυφορική μετάδοση. Με τον ίδιο τρόπο που απέκτησαν δικαιώματα για την επίγεια πλατφόρμα, αν χρειαζόταν θα μπορούσαν να κάνουν το ίδιο για τη δορυφορική. Επιπροσθέτως, αν επιλεγεί μια δορυφορική πλατφόρμα μέσω δημόσιου διαγωνισμού, όπως στην περίπτωση της περιοχής III, θα μπορούσε να επιβληθεί στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς μια «υποχρέωση μεταφοράς».
- (137) Τέλος, σύμφωνα με δεδομένα του Μαΐου του 2010 ⁽⁷³⁾, η κάλυψη της DTT στην Ισπανία φθάνει το 98,85 % του πληθυσμού, ενώ μόνο το 93,5 % των νοικοκυριών παρακολουθούν τηλεόραση μέσω της επίγειας πλατφόρμας. Αυτό σημαίνει ότι το 5 % των νοικοκυριών διαθέτουν πρόσβαση στην DTT, αλλά προτιμούν να μην τη χρησιμοποιούν, αφού ότι οι περισσότεροι από αυτούς είναι συνδρομητές στη συνδρομητική τηλεόραση μέσω δορυφόρου.
- (138) Συμπερασματικά, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δορυφορικές και οι επίγειες πλατφόρμες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης είναι ανταγωνιστικές μεταξύ τους, το μέτρο που αποσκοπεί στην ανάπτυξη, την εκμετάλλευση και τη συντήρηση της DTT στην περιοχή II συνεπάγεται τη στρέβλωση του ανταγωνισμού ανάμεσα στις δύο πλατφόρμες. Πρέπει να σημειωθεί ότι άλλες πλατφόρμες, ιδίως η τηλεόραση μέσω του Διαδικτύου, υφίστανται διακρίσεις ως συνέπεια του μέτρου. Παρά το γεγονός ότι η ευρυζωνικότητα δεν έχει φθάσει ακόμη το σύνολο της περιοχής II, είναι πολύ πιθανό στο μέλλον να επεκτείνει σημαντικά την κάλυψή της.

5.2.2.2. Επιπτώσεις στο εμπόριο

- (139) Το μέτρο επηρεάζει το εμπόριο στο εσωτερικό της Ένωσης. Σύμφωνα με τη νομολογία των ευρωπαϊκών δικαστηρίων, «οσάκις οικονομική ενίσχυση χορηγούμενη από το Δημόσιο ή από πόρους του Δημοσίου ενισχύει τη θέση επιχειρήσεως σε σχέση με εκείνη άλλων ανταγωνιστικών στα πλαίσια του ενδοκοινοτικού εμπορίου επιχειρήσεων, πρέπει να θεωρείται ότι η ενίσχυση επηρεάζει τις επιχειρήσεις αυτές» ⁽⁷⁴⁾.
- (140) Οι διαχειριστές δικτύου δραστηριοποιούνται σε έναν τομέα στον οποίο γίνονται ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Η Abertis αποτελεί μέρος ενός διεθνούς ομίλου εταιρειών, όπως και η καταγγέλλουσα, η Astra. Ως εκ τούτου, το μέτρο που προορίζεται για την ανάπτυξη, την εκμετάλλευση και τη συντήρηση της DTT στην περιοχή II επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

5.2.3. Συμπεράσματα σχετικά με την παρουσία της ενίσχυσης

- (141) Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα επιχειρήματα, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο πληροί τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Υπό αυτές τις συνθήκες, το μέτρο πρέπει να θεωρηθεί κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

5.3. Αξιολόγηση της συμβατότητας

5.3.1. Γενικά ζητήματα

- (142) Η Επιτροπή στηρίζει ενεργά τη μετάβαση από την αναλογική στην ψηφιακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση. Τα πλεονεκτήματα της ψηφιακής μετάβασης τονίστηκαν στο σχέδιο δράσης eEurope 2005 και στις δύο ανακοινώσεις σχετικά με τη μετάβαση στην ψηφιακή τεχνολογία ⁽⁷⁵⁾. Η Επιτροπή αναγνωρίζει επίσης ότι η μετάβαση στην ψηφιακή τεχνολογία θα μπορούσε να υποστεί καθυστερήσεις, αν αφηνόταν εντελώς στο έλεος των δυνάμεων της αγοράς.

⁽⁷³⁾ Η ανάλυση της αγοράς της τηλεόρασης που υποβλήθηκε από την Ισπανία κατά την κοινοποίηση του μέτρου: Αποζημίωση για τις ζημιές από την ελευθέρωση του ψηφιακού μερίσματος στην Ισπανία, SA. 32619 (2011/N).

⁽⁷⁴⁾ T-55/99 Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM)/Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή 2000, σ. II-3207.

⁽⁷⁵⁾ COM(2002) 263 τελικό, «eEurope 2005: Κοινωνία της πληροφορίας για όλους»· COM(2003) 541 τελικό, «Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μετάβαση από τις αναλογικές στις ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (από την ψηφιακή “μετάβαση” στην “κατάργηση” της αναλογικής μετάδοσης)» και COM(2005) 204 τελικό, «Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την επίτευξη της μετάβασης από τις αναλογικές στις ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές».

- (143) Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τις ενισχύσεις για να καλύπτουν κάποια συγκεκριμένη ανεπάρκεια της αγοράς ή για να διασφαλίζουν την κοινωνική ή περιφερειακή συνοχή ⁽⁷⁶⁾. Παρ' όλα αυτά, πρέπει να αποδεικνύεται σε κάθε περίπτωση ότι οι παρεχόμενες ενισχύσεις αποτελούν το κατάλληλο μέσο για την αντιμετώπιση του προβλήματος, ότι περιορίζονται στο ελάχιστο αναγκαίο και ότι δεν στρεβλώνουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό. Με ανάλογο τρόπο, η ανακοίνωση σχετικά με τη μετάβαση προβλέπει ότι, στον συγκεκριμένο τομέα της ψηφιοποίησης, η δημόσια παρέμβαση θα ήταν δικαιολογημένη, εφόσον υπήρχαν δύο προϋποθέσεις: η παρουσία γενικού συμφέροντος και η ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς, δηλαδή αν οι δυνάμεις της αγοράς από μόνες τους δεν μπορούν να επιτύχουν τη συλλογική ευημερία. Παρομοίως διευκρινίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, η δημόσια παρέμβαση πρέπει να υποστηρίζεται από μια εμπεριστατωμένη ανάλυση της αγοράς.
- (144) Η ανακοίνωση σχετικά με τη μετάβαση δείχνει επίσης ότι η μετάβαση στην ψηφιακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση αντιπροσωπεύει μια τεράστια βιομηχανική πρόκληση που πρόκειται να κυριαρχήσει στην αγορά. Κατά κανόνα, κάθε δίκτυο πρέπει να ανταγωνίζεται με τα δικά του μέσα. Προκειμένου να διατηρηθεί αυτή η αρχή, κάθε δημόσια παρέμβαση θα πρέπει να προσπαθήσει να είναι ουδέτερη από τεχνολογικής άποψης. Μοναδικές εξαιρέσεις από αυτήν την αρχή μπορούν να θεωρηθούν οι παρεμβάσεις που στοχεύουν στη διόρθωση ανεπαρειών της αγοράς ή στην εξάλειψη μιας ανισορροπίας, ενώ ταυτόχρονα είναι ένα κατάλληλο, απαραίτητο και αναλογικό μέτρο για τη διόρθωση αυτού του προβλήματος.
- (145) Αν η αγορά αφηνόταν να συνεχίσει την πορεία της και λαμβανομένης υπόψη της μειονεκτικής κοινωνικής τους θέσης, υπάρχει ο κίνδυνος να μην μπορέσουν όλα τα στρώματα του πληθυσμού να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα της ψηφιακής τηλεόρασης. Όσον αφορά αυτό το πρόβλημα της κοινωνικής συνοχής, είναι πιθανό τα κράτη μέλη να θελήσουν να διασφαλίσουν ότι όλοι οι πολίτες έχουν πρόσβαση στην ψηφιακή τηλεόραση μόλις σταματήσει η αναλογική τηλεοπτική εκπομπή. Δεδομένου ότι η μετατροπή στην ψηφιακή τηλεόραση συνεπάγεται κόστος για τους καταναλωτές και απαιτεί αλλαγή των συνηθειών, είναι πιθανό τα κράτη μέλη να θελήσουν να βοηθήσουν επιλεκτικά τις μειονεκτούσες ομάδες της κοινωνίας, όπως ηλικιωμένοι, νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος ή άτομα που ζουν σε απόκεντρες περιοχές.
- (146) Σε αρκετές αποφάσεις περί κρατικών ενισχύσεων βασισμένων στις ανακοινώσεις που σχετίζονται με τη μετάβαση στην ψηφιακή τεχνολογία, η Επιτροπή εφάρμοσε τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις σε αυτόν τον τομέα ⁽⁷⁷⁾. Τα κράτη μέλη διαθέτουν διάφορες επιλογές για την παροχή δημόσιας χρηματοδότησης προοριζόμενης για τη μετάβαση, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλες οι γεωγραφικές περιοχές θα εξακολουθούν να απολαμβάνουν επαρκή τηλεοπτική κάλυψη. Αυτό περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης ενός δικτύου μετάδοσης σε περιοχές στις οποίες διαφορετικά η τηλεοπτική λήψη θα ήταν ανεπαρκής ⁽⁷⁸⁾. Παρ' όλα αυτά, αυτή η χρηματοδότηση μπορεί να χορηγηθεί μόνο αν δεν συνεπάγεται περιττές στρεβλώσεις μεταξύ τεχνολογιών ή επιχειρήσεων και αν περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο.

5.3.2. Νομική βάση για την αξιολόγηση της συμβατότητας του προβλεπόμενου μέτρου

- (147) Οι ισπανικές αρχές επικαλέστηκαν το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και το άρθρο 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ για να δικαιολογήσουν το μέτρο, σε περίπτωση που εξαχθεί το συμπέρασμα ότι συνιστά κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Στη συνέχεια, η Επιτροπή αξιολογεί το συμβιβασμό του μέτρου, λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις διατάξεις και τα γενικά ζητήματα που προαναφέρθηκαν.

5.3.3. Άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ

- (148) Για να είναι η ενίσχυση συμβατή με τις διατάξεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ), η Επιτροπή σταθμίζει τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης. Κατά την εφαρμογή της εξέτασης στάθμισης, η Επιτροπή αξιολογεί τα ακόλουθα ερωτήματα:

- 1) Έχει το μέτρο ενίσχυσης σαφώς καθορισμένο στόχο κοινού συμφέροντος;
- 2) Έχει σχεδιαστεί η ενίσχυση με τρόπο ώστε να επιτευχθεί ο στόχος κοινού συμφέροντος, δηλαδή κατευθύνεται η προτεινόμενη ενίσχυση στην αντιμετώπιση της ανεπάρκειας της αγοράς ή σε άλλο στόχο; Ειδικότερα:
 - α) Είναι το μέτρο ενίσχυσης κατάλληλο μέσο, δηλαδή υπάρχουν άλλα, πλέον ενδεδειγμένα μέσα;

⁽⁷⁶⁾ Βλέπε έγγραφο «Λιγότερες και καλύτερα στοχευμένες κρατικές ενισχύσεις: οδικός χάρτης για τη μεταρρύθμιση των κρατικών ενισχύσεων 2005 — 2009», COM(2005) 107 τελικό.

⁽⁷⁷⁾ Βλέπε, μεταξύ άλλων, αποφάσεις N622/03 Digitalisierungsfonds — Αυστρία, EE C 228 της 17.9.2005, σ. 12· 25/04 Εισαγωγή της ψηφιακής επίγειας τηλεόρασης (DVB-T) στο Βερολίνο-Βρανδεμβούργο — Γερμανία (EE L 200 της 22.7.2006, σ. 14)· C24/04 Επίγεια ψηφιακή τηλεόραση στη Σουηδία (EE L 112 της 30.4.2007, σ. 77)· C52/05 Ψηφιακοί αποκωδικοποιητές — Ιταλία (EE L 147 της 8.6.2007, σ. 1)· N270/06 Επιδοτήσεις για ψηφιακούς αποκωδικοποιητές με API — Ιταλία (EE C 80 της 13.4.2007, σ. 3)· N107/07 Επιδοτήσεις στην IdTV — Ιταλία, EE C 246 της 20.10.2007, C34/06 Εισαγωγή της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης (DVB-T) στη Βόρεια Ρηνανία — Βεσφαλία (EE L 236 της 3.9.2008, σ. 10)· SA 28685 Λήψη Ψηφιακής Τηλεόρασης στην Καντάβρια — Ισπανία (EE C 119 της 24.4.2012, σ. 1).

⁽⁷⁸⁾ Βλέπε παράγραφο 132 της απόφασης C25/04 της Επιτροπής σχετικά με την κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υπέρ της εισαγωγής της ψηφιακής επίγειας τηλεόρασης (DVB-T) στο Βερολίνο-Βρανδεμβούργο (EE L 200 της 22.7.2006, σ. 14).

- β) Υπάρχει δημιουργία κινήτρων, δηλαδή αλλάζει η ενίσχυση τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων;
 - γ) Είναι το μέτρο ενίσχυσης αναλογικό ή, με άλλα λόγια, θα μπορούσε η ίδια αλλαγή συμπεριφοράς να επιτευχθεί με μικρότερη ενίσχυση;
- 3) Περιορίζονται οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και οι επιπτώσεις στο εμπόριο, κατά τρόπο ώστε το συνολικό ισοζύγιο να είναι θετικό;

5.3.3.1. Στόχος κοινού συμφέροντος

- (149) Το καθεστώς ενισχύσεων αποσκοπεί να επιταχύνει τη διαδικασία της μετάβασης στην ψηφιακή τεχνολογία στην Ισπανία και να διασφαλίσει τη συνέχεια της λήψης του τηλεοπτικού σήματος από τους κατοίκους ορισμένων απομακρυσμένων και αγροτικών περιοχών. Σε αυτό το πλαίσιο, ο στόχος του μέτρου είναι να μπορούν να παρακολουθούν τηλεόραση τα άτομα που κατοικούν σε αυτές τις περιοχές. Η πρόσβαση στα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των τηλεοπτικών εκπομπών, είναι σημαντική για να ασκούν οι πολίτες το συνταγματικό τους δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες. Η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει τη σημασία και τα οφέλη που προσκομίζει η ψηφιακή μετάδοση στο σχέδιο δράσης eEurope 2005 ⁽⁷⁹⁾ και στις δύο ανακοινώσεις της σχετικά με τη μετάβαση από την αναλογική στην ψηφιακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ⁽⁸⁰⁾. Στην ανακοίνωσή της με τίτλο «i2010 — Ευρωπαϊκή κοινωνία της πληροφορίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση» ⁽⁸¹⁾, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η προβλεπόμενη μετάβαση από την αναλογική στην ψηφιακή επίγεια τηλεόραση πριν από το 2012 θα βελτιώσει την πρόσβαση στο φάσμα των ραδιοσυχνότητων στην Ευρώπη. Επειδή η ψηφιακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση χρησιμοποιεί αποτελεσματικότερα το φάσμα, απελευθερώνει χωρητικότητα του ραδιοφάσματος για άλλους χρήστες, καθώς και νέες υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και κινητής τηλεφωνίας, γεγονός που με τη σειρά του θα ενθαρρύνει την καινοτομία και την ανάπτυξη στους κλάδους της τηλεόρασης και των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- (150) Ως εκ τούτου, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το μέτρο κατευθύνεται στην επίτευξη ενός σαφώς καθορισμένου στόχου κοινού συμφέροντος.

5.3.3.2. Σαφώς καθορισμένη ενίσχυση

Ανεπάρκεια της αγοράς

- (151) Όπως δήλωσαν οι ισπανικές αρχές, υπάρχει ευρεία σύμπτωση απόψεων για τον κίνδυνο να μην μπορούν όλα τα στρώματα του πληθυσμού να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα της ψηφιακής τηλεόρασης (πρόβλημα της κοινωνικής και περιφερειακής συνοχής). Θα μπορούσε να υπάρξει ανεπάρκεια της αγοράς, αν οι διαχειριστές της αγοράς δεν λάβουν επαρκώς υπόψη τις θετικές επιδράσεις της ψηφιακής μετατροπής στην κοινωνία στο σύνολό της διότι δεν έχουν οικονομικά κίνητρα για να το πράξουν (θετικές εξωτερικές συνέπειες). Επιπροσθέτως, όσον αφορά την κοινωνική συνοχή, είναι πιθανόν τα κράτη μέλη να επιθυμούν να διασφαλίσουν ότι όλοι οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση στην ψηφιακή τηλεόραση μόλις σταματήσουν οι αναλογικές εκπομπές, και γι' αυτόν το λόγο μπορεί επίσης να εξεταστεί το ενδεχόμενο λήψης μέτρων για να διασφαλιστεί ότι όλες οι γεωγραφικές περιοχές θα εξακολουθούν να διαθέτουν κατάλληλη τηλεοπτική κάλυψη.
- (152) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή αναγνώρισε την ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς από το γεγονός ότι οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν είναι πρόθυμοι να αναλάβουν το πρόσθετο κόστος για την επέκταση της κάλυψης που υπερβαίνει τις νομικές υποχρεώσεις τους. Επιπροσθέτως, ούτε οι δορυφορικές πλατφόρμες ούτε τα νοικοκυριά δεν έχουν πραγματοποιήσει επενδύσεις που να διασφαλίζουν τη λήψη των ψηφιακών δορυφορικών καναλιών από όλους τους κατοίκους της περιοχής II. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι τα πρόσωπα των οποίων η συνήθης κατοικία βρίσκεται σε αγροτική περιοχή μπορεί να αποκλειστούν εντελώς από τη λήψη του ελεύθερου ψηφιακού τηλεοπτικού σήματος, αν η ψηφιακή κάλυψη είναι εντελώς στο έλεος των δυνάμεων της αγοράς και ότι η δημόσια παρέμβαση μπορεί να είναι επωφελής μέσω οικονομικής στήριξης στους ιδιώτες.

Τεχνολογική ουδετερότητα, καταλληλότητα και αναλογικότητα του μέτρου

- (153) Στις περιπτώσεις μετάβασης στην ψηφιακή τεχνολογία, η αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας γίνεται απόλυτα σεβαστή σε διάφορες αποφάσεις της Επιτροπής ⁽⁸²⁾ και έχει επιβεβαιωθεί από το Γενικό Δικαστήριο και το Δικαστήριο ⁽⁸³⁾.

⁽⁷⁹⁾ COM(2002) 263 τελικό, «eEurope 2005: Κοινωνία της πληροφορίας για όλους».

⁽⁸⁰⁾ COM(2003) 541 τελικό, «Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μετάβαση από τις αναλογικές στις ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (από την ψηφιακή 'μετάβαση' στην 'κατάργηση' της αναλογικής μετάδοσης)» και COM(2005) 204 τελικό, «Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την επίσημη μετάβαση από τις αναλογικές στις ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές».

⁽⁸¹⁾ COM(2005) 229 τελικό, 1η Ιουνίου 2005.

⁽⁸²⁾ Βλέπε υποσημείωση 77.

⁽⁸³⁾ Υποθέσεις T-8/06 — FAB Fernsehen aus Berlin GmbH/Επιτροπή, απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2009, Συλλογή 2009, σ. II-00196· C-544/09P — Γερμανία/Επιτροπή, απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2011, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί· T-177/07, Mediaset SpA/Επιτροπή, απόφαση της 15ης Ιουνίου 2010, Συλλογή 2010, σ. II-02341· και C-403/10 P — Mediaset SpA/Επιτροπή, απόφαση της 28ης Ιουλίου 2011.

- (154) Η επιλογή της τεχνολογίας πρέπει να καθορίζεται γενικά μέσω ενός τεχνολογικά ουδέτερου δημόσιου διαγωνισμού, όπως έγινε σε άλλα κράτη μέλη ⁽⁸⁴⁾. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί τέτοιος δημόσιος διαγωνισμός, η επιλογή μιας συγκεκριμένης τεχνολογίας θα μπορούσε να γίνει δεκτή αν δικαιολογείτο από τα συμπεράσματα μιας προηγούμενης μελέτης που θα αποδείκνυε ότι, όσον αφορά την ποιότητα και το κόστος, θα μπορούσε να επιλεγεί μία και μοναδική τεχνολογική λύση ⁽⁸⁵⁾. Το βάρος της απόδειξης το φέρει το κράτος μέλος που οφείλει να αποδείξει ότι η εν λόγω μελέτη ήταν αρκετά εμπεριστατωμένη και διεξήχθη με απόλυτη ανεξαρτησία ⁽⁸⁶⁾.
- (155) Όπως σημειώθηκε στο σημείο 2.2., η συντριπτική πλειοψηφία των δημόσιων διαγωνισμών δεν έχουν χαρακτηριστεί από την τεχνολογική ουδετερότητά τους, αφού, είτε ρητώς με τον καθορισμό του αντικείμενου του δημόσιου διαγωνισμού, είτε σιωπηρώς στην περιγραφή των τεχνικών προδιαγραφών, παραπέμπουν στην επίγεια τεχνολογία και την DTT. Μόνο οι διαχειριστές της DTT θα μπορούσαν να εκπληρώσουν αυτές τις απαιτήσεις (και μόνο αυτοί έχουν πράγματι συμμετάσχει σε τέτοιου είδους δημόσιους διαγωνισμούς). Οι ισπανικές αρχές ισχυρίζονται ότι οι παραπομπές στους διαγωνισμούς για την DTT ή τις προδιαγραφές σχετικά με τον εξοπλισμό και τα κέντρα μετάδοσης DTT δεν σημαίνουν ότι η χρήση των εν λόγω κέντρων ήταν υποχρεωτική για τους προσφέροντες. Οι παραπομπές αυτές δεν μπορούν να ερμηνευθούν λογικά με τη μορφή που αναφέρεται από τις ισπανικές αρχές. Όπως και να έχουν τα πράγματα, ακόμη και αν αυτή ήταν η σωστή ερμηνεία, αυτό το τυπικό επιχειρήμα αγνοεί την εμπορική πραγματικότητα. Η συμμετοχή σε δημόσιους διαγωνισμούς καταναλώνει πολλούς πόρους και είναι δαπανηρή για τους προσφέροντες. Με τη διαίρεση της παρέμβασης στην περιοχή II σε αρκετές εκατοντάδες δημόσιους διαγωνισμούς, το κόστος έχει πολλαπλασιαστεί, αποτελώντας μεγάλο φραγμό εισόδου για κάθε προσφέροντα που επιθυμεί να καλύπτει ολόκληρη την περιοχή II. Ο συνδυασμός των παρεμβάσεων της κεντρικής κυβέρνησης υπέρ της τεχνολογίας DTT, όπως εξηγείται στις παραγράφους 88 και 89, οι συγκεκριμένες παραπομπές των δημόσιων διαγωνισμών στην DTV και η ανάγκη συμμετοχής σε εκατοντάδες διαφορετικούς δημόσιους διαγωνισμούς έστειλαν συνεπώς στους άλλους διαχειριστές πλατφόρμας το ισχυρό μήνυμα ότι η συμμετοχή στους εν λόγω δημόσιους διαγωνισμούς δεν θα δικαιολογείτο από εμπορικής άποψης. Ως εκ τούτου, συνάγεται το συμπέρασμα ότι, στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, αυτές οι παραπομπές κατέστησαν αδύνατο τον ανταγωνισμό των διαχειριστών άλλων πλατφορμών ⁽⁸⁷⁾.
- (156) Η προκαταρκτική μελέτη που παρουσιάστηκε από τις ισπανικές αρχές και εξετάστηκε στην παράγραφο 52 δεν αποδεικνύει επαρκώς την ανωτερότητα της επίγειας πλατφόρμας έναντι της δορυφορικής. Αντιθέτως, η μελέτη συμπεραίνει ότι η επιλογή μιας συγκεκριμένης τεχνολογικής λύσης για την επέκταση της κάλυψης θα πρέπει να αναλυθεί για κάθε συγκεκριμένη περιφέρεια, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπογραφικές και δημογραφικές ιδιαιτερότητες. Αυτό το συμπέρασμα συνηγορεί μάλλον υπέρ της ανάγκης να πραγματοποιηθεί ένας τεχνολογικά ουδέτερος δημόσιος διαγωνισμός για να προσδιοριστεί ποια είναι η πιο κατάλληλη πλατφόρμα.
- (157) Κατά τη διάρκεια της έρευνας, ορισμένες αυτόνομες κοινότητες παρουσίασαν εσωτερικούς υπολογισμούς στους οποίους συγκρίνονταν το κόστος χρήσης των δύο τεχνολογιών για την επέκταση της κάλυψης. Όμως, πέραν από την αβεβαιότητα ως προς την ημερομηνία αυτών των υπολογισμών, κανένας από αυτούς δεν παρουσίαζε επαρκή βαθμό λεπτομέρειας και σταθερότητας για να δικαιολογήσει την επιλογή της επίγειας τεχνολογίας για την επέκταση της κάλυψης. Και, ακόμη περισσότερο, κανένας δεν διεξήχθη από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.
- (158) Όσον αφορά τις δύο μελέτες κόστους που παρουσίασε η Abertis, πρέπει να αναφερθεί ότι έγιναν το 2010, πολύ μετά από την εφαρμογή των υπό εξέταση μέτρων. Ανεξάρτητα από το αν μπορούν να θεωρηθούν επαρκώς ανεξάρτητες και αξιόπιστες, το γεγονός ότι είναι μεταγενέστερες από τα προσβαλλόμενα μέτρα καθιστά αδικαιολόγητο το ότι η ισπανική κυβέρνηση παρέλειψε να πραγματοποιήσει έναν τεχνολογικά ουδέτερο δημόσιο διαγωνισμό. Επιπροσθέτως, οι εκτιμήσεις κόστους που παρουσιάστηκαν από την Astra και αποδεικνύουν ότι η δορυφορική τεχνολογία είναι πιο κερδοφόρα διαψεύδουν τα αποτελέσματα των εν λόγω μελετών.
- (159) Ως εκ τούτου, το υπό εξέταση μέτρο δεν μπορεί να θεωρηθεί κατάλληλο.
- (160) Το γεγονός ότι ορισμένα νοικοκυριά στην περιοχή II λαμβάνουν ελεύθερα κανάλια μέσω δορυφόρου ⁽⁸⁸⁾ αποδεικνύει ότι η επίγεια τεχνολογία δεν είναι πάντα η πιο αποτελεσματική και κατάλληλη πλατφόρμα. Υπογραμμίζεται επίσης ότι η δορυφορική λύση έχει χρησιμοποιηθεί σε ορισμένα άλλα κράτη μέλη ⁽⁸⁹⁾.

⁽⁸⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 12.

⁽⁸⁵⁾ Η εν λόγω μελέτη χρησιμοποίησε ως δικαιολογία για την επιλογή μιας συγκεκριμένης τεχνολογίας σε μια υπόθεση ευρείας ζώνης, βλέπε απόφαση N222/06 της Επιτροπής — Aid to bridge the digital divide in Sardinia, της 22ας Σεπτεμβρίου 2006 (EE C 68 της 24.3.2007, σ. 6).

⁽⁸⁶⁾ Το Ηνωμένο Βασίλειο επέλεξε την DTT για την παροχή της τοπικής τηλεόρασης βάσει μιας προηγούμενης μελέτης που διεξήχθη από τη ρυθμιστική αρχή του, την OFCOM, και μιας προηγούμενης διαβούλευσης με τους διαχειριστές της αγοράς. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή δεν επέμεινε ούτε διεξαγωγή τεχνολογικά ουδέτερου δημόσιου διαγωνισμού. SA.33980 (2012/N) — τοπική τηλεόραση στο Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽⁸⁷⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/244689/244689_1425664_116_2.pdf.

⁽⁸⁸⁾ Παρά το γεγονός ότι στον πρώτο τεχνολογικά ουδέτερο δημόσιο διαγωνισμό που πραγματοποιήθηκε στην Καντάβρια τρεις κοινοπραξίες υπέβαλαν προσφορά στηριζόμενη σε δορυφορική λύση (Castilla-La Mancha Telecom, Telefonica και Astra), καμία από αυτές τις επιχειρήσεις ούτε κάποιος άλλος διαχειριστής πλατφόρμας μη DTT δεν συμμετείχε πάλι σε κάποιον από τους επόμενους δημόσιους διαγωνισμούς.

⁽⁸⁹⁾ Η Hispasat, συνιδιοκτησία της Abertis και του ισπανικού κράτους, παρέχει της υπηρεσίες της σε ορισμένες αυτόνομες κοινότητες σε μέρη της περιοχής II. Για παράδειγμα, στις Καναρίους Νήσους, 16 οικισμοί που βρίσκονται στην περιοχή II λαμβάνουν ελεύθερη τηλεόραση μέσωδορυφόρου. Στην Καστίλη και Λεόν το ίδιο συμβαίνει με περίπου 9 000 άτομα. Δεδομένου ότι η Abertis ασχολείται με τον έλεγχο των δορυφορικών δεκτών σε όλα τα επίγεια κέντρα και δεν επιτρέπει σε άλλους διαχειριστές δορυφόρου να διασυνδέονται με αυτούς τους υποδοχείς, μόνο η Hispasat μπορεί να παρέχει τέτοιες υπηρεσίες μεταφοράς DTT για να τροφοδοτεί επίγειους πύργους.

- (161) Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι η Astra συμμετείχε στον τεχνολογικά ουδέτερο δημόσιο διαγωνισμό για την επέκταση της ψηφιακής τηλεοπτικής κάλυψης στην Καντάβρια και τον κέρδισε δείχνει τουλάχιστον ότι η δορυφορική πλατφόρμα μπορεί να παρέχει αυτήν την υπηρεσία ⁽⁹⁰⁾.
- (162) Η καταλληλότητα του μέτρου εξακολουθεί να αμφισβητείται. Παρόλο που την 3η Απριλίου 2010 ολοκληρώθηκε στην Ισπανία η μετάβαση από την αναλογική τηλεόραση στην DTT στη ζώνη συχνοτήτων των 800 MHz, το 2011 αποφασίστηκε να δημοπρατηθούν οι συχνότητες της ζώνης συχνοτήτων των 800 MHz. Ως αποτέλεσμα αυτού, οι εκπομπές πρέπει να μεταφερθούν, το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2014, σε άλλα κανάλια που βρίσκονται κάτω από τα 790 MHz. Επειδή αυτό δημιουργεί πρόσθετο κόστος, στις 5 Νοεμβρίου 2011 η Ισπανία κοινοποίησε δύο μέτρα για τα νοικοκυριά και τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, με προϋπολογισμό μεταξύ 600 και 800 εκατ. ευρώ στην περιοχή I (ακόμη δεν έχει κοινοποιηθεί κανένα μέτρο για την περιοχή II) ⁽⁹¹⁾. Αυτό το κόστος δεν θα είχε προκύψει αν είχαν επιλεγεί άλλες πλατφόρμες (τηλεόραση μέσω Διαδικτύου, καλωδιακή ή δορυφορική).
- (163) Ακόμη περισσότερο, έχει επισημανθεί ότι οι συχνότητες κινητής τηλεφωνίας 4G έχουν παρεμβολές με τα σήματα της DTT, με αποτέλεσμα τα νοικοκυριά να αναγκάζονται να αγοράζουν δαπανηρά φίλτρα για την προστασία του σήματος DTT τους των κυμάτων LTE ⁽⁹²⁾. Δεν μπορεί να αποκλειστεί παρόμοιες παρεμβολές να είναι γενικότερο πρόβλημα που υπονομεύει τη μελλοντική καταλληλότητα της επίγεια ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, ειδικότερα στο πλαίσιο μιας ευρύτερης και πιο εκτεταμένης ανάπτυξης των δικτύων NGA (πρόσβαση νέας γενιάς).
- (164) Οι ισπανικές αρχές παρουσίασαν δύο επιχειρήματα για να εξηγήσουν γιατί η δορυφορική μετάδοση θα ήταν πιο ακριβή από την DTT. Πρώτον, στις συμφωνίες τους με ορισμένους προμηθευτές, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έχουν εδαφικούς περιορισμούς. Η διασφάλιση αυτής της υπό όρους πρόσβασης θα ήταν πιο ακριβή για τη δορυφορική τεχνολογία. Δεύτερον, ισχυρίστηκαν ότι η δορυφορική τεχνολογία δεν είναι εξοπλισμένη για να μεταδίδει μεγάλο αριθμό περιφερειακών καναλιών. Αυτά τα επιχειρήματα δεν έχουν αποδειχθεί και διαψεύδονται από το γεγονός ότι η σύμβαση της Astra με την Καντάβρια περιλάμβανε ένα επαγγελματικό σύστημα πρόσβασης υπό όρους. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Astra, η δορυφορική τεχνολογία θα εξακολουθεί να είναι φθηνότερη, ακόμη και σε περίπτωση που θα έπρεπε να συναφθούν χωριστές συμφωνίες με κάθε μία από τις περιφέρειες της Ισπανίας. Όσον αφορά την περιφερειακή ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, η Astra υποστηρίζει ότι ο αριθμός των 1 380 καναλιών που αναγνωρίζεται από την ισπανική κυβέρνηση είναι πολύ διογκωμένος ⁽⁹³⁾. Και πάλι, σύμφωνα με τους δικούς της υπολογισμούς, η δορυφορική επιλογή θα ήταν η φθηνότερη, ακόμη και αν περιλαμβάνονταν τα περιφερειακά και τα τοπικά κανάλια.
- (165) Επιπλέον, υπάρχουν αποδείξεις ότι οι περιφερειακές κυβερνήσεις γνώριζαν ότι υπήρχε τεχνολογία εναλλακτική προς την επέκταση της επίγεια πλατφόρμας. Η έρευνα αποκάλυψε ότι, κατά το προκαταρκτικό στάδιο της διαδικασίας, ορισμένες περιφέρειες συναντήθηκαν με εκπροσώπους της Astra. Σε αυτές τις συναντήσεις η Astra τους παρουσίασε μια πρόταση δορυφορικής λύσης, η οποία όμως δεν διερευνήθηκε από τις περιφερειακές κυβερνήσεις.
- (166) Όσον αφορά την αναλογικότητα, κατά τον σχεδιασμό της παρέμβασης για την περιοχή II θα ήταν σκόπιμο η κεντρική κυβέρνηση να είχε διεξαγάγει μια σύγκριση κόστους (ή δημόσιο διαγωνισμό) σε εθνικό επίπεδο. Δεδομένου ότι το κύριο κόστος του δορυφορικού δικτύου προέρχεται από τη δορυφορική χωρητικότητά του, αυτή η πλατφόρμα λειτουργεί με σημαντικές οικονομίες κλίμακας ⁽⁹⁴⁾. Όπως συμπεραίνεται από τις διαπραγματεύσεις της Astra με τις περιφερειακές κυβερνήσεις, η επιχείρηση προσέφερε σημαντικές μειώσεις τιμών, αν πολλές περιφέρειες συναπταν από κοινού τη σύμβαση. Ως εκ τούτου, αν είχε διεξαχθεί δημόσιος διαγωνισμός σε εθνικό επίπεδο, θα μπορούσαν να αναμένονται επιπρόσθετες μειώσεις τιμών. Αντιθέτως, με την έγκριση αποκεντρωμένων και μη εναρμονισμένων μέτρων, μερικές φορές ακόμη και σε δημοτικό επίπεδο, μια τεχνολογία με τέτοιες οικονομίες κλίμακας ήδη περιερχόταν σε κατάσταση με σημαντικό μειονέκτημα. Κατά συνέπεια, αυξήθηκε το συνολικό ποσό της κρατικής ενίσχυσης που είναι απαραίτητο για την παροχή υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης στα νοικοκυριά της περιοχής II. Παρά το γεγονός ότι είναι αρμοδιότητα των ισπανικών αρχών να αποφασίζουν σχετικά με τη διοικητική τους οργάνωση, με την παροχή χρηματοδότησης προερχόμενης από την κεντρική κυβέρνηση, αντί να επιμένει στη χρήση της DTT, η ισπανική κυβέρνηση θα μπορούσε τουλάχιστον να έχει ενθαρρύνει τις αυτόνομες κοινότητες να λαμβάνουν υπόψη στους δημόσιους διαγωνισμούς τους την πιθανή αποτελεσματικότητα στην εξοικονόμηση κόστους που θα μπορούσε να προκύψει από συγκεκριμένες πλατφόρμες.
- (167) Συμπερασματικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι το υπό εξέταση μέτρο δεν πληροί την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Όπως εξηγήθηκε παραπάνω, το μέτρο δεν είναι αναλογικό και δεν αποτελεί κατάλληλο μέσο για τη διασφάλιση της κάλυψης με ελεύθερα κανάλια για τους κατοίκους της περιοχής II.

Εκμετάλλευση και συντήρηση των δικτύων

- (168) Όσον αφορά τη συνεχιζόμενη χρηματοδότηση που παρέχεται για την εκμετάλλευση και τη συντήρηση των επιδοτούμενων δικτύων, δεδομένου ότι αυτή είναι συμπληρωματική της βοήθειας που προορίζεται για την ανάπτυξη, δεν μπορεί να θεωρηθεί τεχνολογικά ουδέτερη. Προοριζόταν για τη συντήρηση των κέντρων που εκπέμπουν το σήμα μέσω της επίγεια πλατφόρμας. Ως εκ τούτου, η εν λόγω ενίσχυση είναι επίσης ασυμβίβαστη.

⁽⁹⁰⁾ Για παράδειγμα, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία, Σλοβακία.

⁽⁹¹⁾ Όπως υπογράμμισε η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου. Βλέπε υποσημείωση 7.

⁽⁹²⁾ Βλέπε υποσημείωση 13.

⁽⁹³⁾ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/second-coexistence-consultation/>.

⁽⁹⁴⁾ Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Astra, ο συνολικός αριθμός των τοπικών καναλιών που μεταδίδονται αυτή τη στιγμή δεν υπερβαίνει τα 415.

- (169) Οποιαδήποτε μελλοντική ενίσχυση που θα προορίζεται για την εκμετάλλευση και τη συντήρηση πρέπει να κοινοποιείται και πρέπει να τηρείται η αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας.

5.3.3.3. Αποφυγή των περιττών στρεβλώσεων

- (170) Παρά το γεγονός ότι η δημόσια παρέμβαση θα μπορούσε να δικαιολογηθεί από την ύπαρξη ορισμένων δυσλειτουργιών της αγοράς και πιθανών προβλημάτων συνοχής, ο τρόπος με τον οποίο σχεδιάστηκε το μέτρο δημιουργεί περιττές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Συμπέρασμα σχετικά με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ

- (171) Συνάγεται το συμπέρασμα ότι το υπό εξέταση μέτρο, συμπεριλαμβανομένης της συνεχιζόμενης ενίσχυσης, δεν αποτελεί κατάλληλο, αναγκαίο και αναλογικό μέσο για την κάλυψη της διαπιστωθείσας ανεπάρκειας της αγοράς.

5.3.4. Άρθρο 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ

- (172) Δεν μπορεί να γίνει επίκληση της εξαίρεσης που προβλέπεται στο άρθρο 106 παράγραφος 2 και μπορεί να εφαρμοστεί στην κρατική αποζημίωση για το κόστος της παροχής μια δημόσιας υπηρεσίας, ούτε στην περίπτωση αυτή γενικά, ούτε στην περίπτωση της Χώρας των Βάσκων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εθνικές (ή περιφερειακές) αρχές πρέπει να καθορίζουν σαφώς την ΥΓΟΣ και να την αναθέτουν σε μια συγκεκριμένη επιχείρηση. Όπως έχει αξιολογηθεί στις παραγράφους 119 έως 122, εκτιμάται ότι ούτε η Ισπανία, ούτε οι βασικές αρχές δεν όρισαν σαφώς την εκμετάλλευση μιας επίγεια πλατφόρμας ως δημόσια υπηρεσία.

5.3.5. Υφιστάμενη ενίσχυση

- (173) Η Abertis υποδηλώνει ότι η ανάπτυξη του δικτύου επίγεια μετάδοσης στην περιοχή II χρηματοδοτήθηκε σχεδόν εξ ολοκλήρου από τις ισπανικές περιφέρειες με χρήση δημόσιων κονδυλίων βάσει νομοθεσίας που χρονολογείται από το 1982, δηλαδή πριν από την ημερομηνία προσχώρησης της Ισπανίας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα το 1986. Ως εκ τούτου, κατά τη γνώμη της Abertis, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι το καθεστώς αποτελεί μέρος της συνεχιζόμενης δημόσιας χρηματοδότησης για την εκμετάλλευση των τοπικών επίγειων δικτύων και γι' αυτόν το λόγο θα μπορούσε να θεωρηθεί υφιστάμενη ενίσχυση.
- (174) Παρόλο που η χρηματοδότηση της επέκτασης του επίγειου δικτύου άρχισε αναμφίβολα στις αρχές της δεκαετίας του '80, την εποχή εκείνη δεν υπήρχαν ιδιωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς στην αγορά. Γι' αυτό η επεκταθείσα υποδομή ικανοποιούσε μόνο τις ανάγκες του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα, ο οποίος, σε κάθε περίπτωση, είχε την υποχρέωση να διαθέτει το σήμα του στην πλειονότητα του πληθυσμού. Επιπροσθέτως, εκείνη τη χρονική στιγμή η επίγεια τηλεόραση ήταν η μοναδική πλατφόρμα για τη μετάδοση του τηλεοπτικού σήματος στην Ισπανία. Κατά συνέπεια, η επέκταση του μοναδικού υφιστάμενου δικτύου δεν στρέβλωσε τον ανταγωνισμό με άλλες πλατφόρμες.
- (175) Από τότε αναπτύχθηκαν η νομοθεσία και η τεχνολογία για να φθάσουν σε νέες πλατφόρμες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και νέους διαχειριστές της αγοράς, ειδικότερα ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Λαμβανομένου υπόψη ότι ο δικαιούχος και οι γενικές συνθήκες της δημόσιας χρηματοδότησης έχουν εξελιχθεί σημαντικά, το υπό εξέταση μέτρο δεν μπορεί να θεωρηθεί μεταβολή τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα, αλλά μάλλον μεταβολή που επηρεάζει την ίδια την ουσία του αρχικού καθεστώτος, και γι' αυτόν το λόγο πρέπει να θεωρηθεί νέο καθεστώς ενισχύσεων⁽⁹⁵⁾. Σε κάθε περίπτωση, η μετατροπή της αναλογικής σε ψηφιακή τηλεόραση κατέστη δυνατή μόνο χάρη σε πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις και, ως εκ τούτου, αποτελεί νέο φαινόμενο. Ως εκ τούτου, οι ισπανικές αρχές θα έπρεπε να έχουν κοινοποιήσει αυτή τη νέα ενίσχυση.

5.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (176) Θεωρείται ότι η χρηματοδότηση που χορηγείται από την Ισπανία (συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που χορηγούνται από τις ισπανικές αυτόνομες κοινότητες και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης) στους διαχειριστές του επίγειου δικτύου για τη βελτίωση και την ψηφιοποίηση του δικτύου του με σκοπό να προσφέρει ελεύθερα τηλεοπτικά

⁽⁹⁵⁾ Αυτό το δορυφορικό σήμα μπορεί να μεταδίδεται σε όλη την ισπανική επικράτεια. Στην περίπτωση της επίγεια πλατφόρμας, η γεωγραφική επέκταση απαιτεί αντ' αυτού την εγκατάσταση νέων αναμεταδωτών και/ή πύργων επικοινωνίας.

κανάλια στην περιοχή II συνιστά ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Η ενίσχυση δεν είναι συμβίβαστη με την κοινή αγορά, στο μέτρο που δεν εκπλήρωσε το κριτήριο της τεχνολογικής ουδετερότητας. Από την άλλη πλευρά, η ενίσχυση δεν κοινοποιήθηκε ⁽⁹⁶⁾ στην Επιτροπή, όπως απαιτεί το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ και χορηγήθηκε παράνομα χωρίς την έγκριση της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, πρέπει να ανακτηθεί από τους διαχειριστές επίγειου δικτύου.

- (177) Επιπροσθέτως, η Επιτροπή θεωρεί ότι ασυμβίβαστη είναι επίσης η συνεχιζόμενη ενίσχυση που προορίζεται για την εκμετάλλευση και τη συντήρηση του ψηφιοποιημένου δικτύου και χορηγείται χωρίς να έχουν προηγηθεί δημόσιοι διαγωνισμοί, ή βάσει δημόσιων διαγωνισμών που δεν ήταν τεχνολογικά ουδέτεροι. Αυτή η ενίσχυση δεν κοινοποιήθηκε ούτε στην Επιτροπή, όπως απαιτεί το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ και χορηγήθηκε παράνομα χωρίς την έγκριση της Επιτροπής.
- (178) Κάθε μελλοντική κρατική ενίσχυση που προορίζεται για τη συντήρηση και την εκμετάλλευση πρέπει να κοινοποιείται και πρέπει να τηρείται η αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας.

6. ΑΝΑΚΤΗΣΗ

6.1. ΑΝΑΓΚΗ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (179) Σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ και την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η Επιτροπή είναι αρμόδια να αποφασίσει κατά πόσον το εν λόγω κράτος πρέπει να την καταργήσει ή να τροποποιήσει την ενίσχυση ⁽⁹⁷⁾, αν επιβεβαιωθεί ότι είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά. Το Δικαστήριο έχει κρίνει κατ' επανάληψη ότι η υποχρέωση του κράτους μέλους να καταργήσει μια ενίσχυση την οποία η Επιτροπή θεωρεί ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά έχει ως αντικείμενο την αποκατάσταση της προηγούμενης κατάστασης ⁽⁹⁸⁾. Σε αυτό το πλαίσιο, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ο στόχος έχει επιτευχθεί όταν ο δικαιούχος επιστρέψει τα ποσά που χορηγήθηκαν υπό μορφή παράνομων ενισχύσεων, με αποτέλεσμα να χάσει το πλεονέκτημα που είχε απολαύσει έναντι των ανταγωνιστών του, και όταν αποκατασταθεί η κατάσταση που ίσχυε πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης ⁽⁹⁹⁾.
- (180) Ακολουθώντας αυτή τη νομολογία, το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁰⁾ προβλέπει ότι «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο».
- (181) Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι η χρηματοδότηση που προορίζεται για τη βελτίωση και την ψηφιοποίηση της επίγειας πλατφόρμας και τη μετέπειτα συντήρηση και εκμετάλλευση, η οποία χορηγήθηκε στην Ισπανία από την περίοδο 2008-2009, αποτελεί παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση, πρέπει να απαιτηθεί από την Ισπανία να ανακτήσει την ασυμβίβαστη ενίσχυση, προκειμένου να αποκατασταθεί η κατάσταση που επικρατούσε στην αγορά πριν από τη χορήγησή της.

6.2. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (182) Οι διαχειριστές πλατφόρμας είναι άμεσοι δικαιούχοι όταν λαμβάνουν άμεσα κονδύλια για τη βελτίωση και την επέκταση των δικτύων τους και/ή την εκμετάλλευση και τη συντήρηση. Όπου η ενίσχυση κατεβλήθη σε δημόσιες επιχειρήσεις που διεξήγαγαν στη συνέχεια δημόσιους διαγωνισμούς για την επέκταση της κάλυψης, θεωρείται ότι ο επιλεγείς διαχειριστής πλατφόρμας είναι ο έμμεσος δικαιούχος. Η παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση θα πρέπει να ανακτάται από τους διαχειριστές πλατφόρμας, είτε είναι άμεσοι είτε έμμεσοι δικαιούχοι.

6.2.1. Κατάταξη των δημόσιων διαγωνισμών

- (183) Στις περιπτώσεις στις οποίες η παράνομη ενίσχυση χορηγήθηκε ύστερα από τεχνολογικά μη ουδέτερο δημόσιο διαγωνισμό για την επέκταση της κάλυψης, το κράτος μέλος πρέπει να κατατάξει τους δημόσιους διαγωνισμούς στην κατηγορία προμήθειας εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών ή επέκτασης της κάλυψης, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη συνέχεια.
- (184) Οι δημόσιοι διαγωνισμοί που προορίζονται για την επέκταση της κάλυψης αναθέτουν στην ανάδοχο επιχείρηση την αποστολή να δημιουργήσει (ακόμη και να κατασκευάσει) ένα επιχειρησιακό δίκτυο DTT. Για το σκοπό αυτό, μεταξύ των απαραίτητων εργασιών βρίσκονταν ο σχεδιασμός και η μηχανική του δικτύου, η μεταφορά του σήματος, η ανάπτυξη του δικτύου και η προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού.

⁽⁹⁶⁾ Υποθέσεις T-195/01 και T-207/01, Gibraltar, Συλλογή 2002, σ. II-2309, σκέψεις 109-111.

⁽⁹⁷⁾ Με την εξαίρεση την επαρχία της Μούρθια, η οποία κοινοποίησε το μέτρο μετά την εφαρμογή του.

⁽⁹⁸⁾ Υπόθεση C-70/72, Επιτροπή/Γερμανία, Συλλογή 1973, σ. 00813, σκέψη 13.

⁽⁹⁹⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4103, σκέψη 75.

⁽¹⁰⁰⁾ Υπόθεση C-75/97, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-3705, σκέψεις 64-65.

- (185) Στους δημόσιους διαγωνισμούς που προορίζονται για την προμήθεια τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, ζητείται από την ανάδοχο επιχείρηση να παράσχει τον απαραίτητο εξοπλισμό για τη βελτίωση του δικτύου. Για το σκοπό αυτό, μεταξύ των απαραίτητων εργασιών περιλαμβάνονται η προμήθεια, η εγκατάσταση και η ενεργοποίηση του εξοπλισμού και η εκπαίδευση του προσωπικού. Δεν απαιτείται ανάκτηση για εκείνους τους δημόσιους διαγωνισμούς που προορίζονται για την προμήθεια εξοπλισμού.
- (186) Αφού κατατάξει αυτούς τους δημόσιους διαγωνισμούς που προορίζονται για την επέκταση της κάλυψης, η Ισπανία πρέπει να ανακτά τις ενισχύσεις εφόσον ένας δημόσιος διαγωνισμός δεν πληροί δύο όρους σωρευτικά: (1) αν ο μειοδότης διαγωνισμός αναφέρεται στην επέκταση της κάλυψης της ψηφιακής τηλεόρασης (και όχι της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης) και/ή περιλαμβάνει μια ρήτρα τεχνολογικής ουδετερότητας· και (2) αν οι τεχνικές προδιαγραφές δέχονται τεχνολογίες διαφορετικές της επίγειας. Πέραν από τους δημόσιους διαγωνισμούς τους οποίους η ίδια η Επιτροπή θεωρεί τεχνολογικά ουδέτερους, αν η Ισπανία θεωρεί ότι και άλλοι δημόσιοι διαγωνισμοί πληρούν τους δύο όρους, θα παρέχει στην Επιτροπή τα αντίστοιχα έγγραφα του δημόσιου διαγωνισμού.

Παράδειγμα

Μεταξύ των δημόσιων διαγωνισμών που ελέγχθηκαν από την Επιτροπή, εκείνος που οργανώθηκε από την Αυτόνομη Κοινότητα της Εξτρεμαδούρας θεωρείται παράδειγμα τεχνολογικά μη ουδέτερου δημόσιου διαγωνισμού για την επέκταση της κάλυψης ⁽¹⁰¹⁾. Παρά τον τίτλο του δημόσιου διαγωνισμού, ο οποίος αναφέρεται μόνο στην προμήθεια τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, στην πραγματικότητα σε αυτόν περιλαμβάνονταν ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του δικτύου ⁽¹⁰²⁾. Οι προδιαγραφές του δημόσιου διαγωνισμού τον καθιστούν τεχνολογικά μη ουδέτερο ⁽¹⁰³⁾, παρά τη συμπερίληψη μιας ρήτρας η οποία, εκ πρώτης όψεως, είναι ρήτρα τεχνολογικής ουδετερότητας ⁽¹⁰⁴⁾.

Ένα άλλο παράδειγμα τεχνολογικά μη ουδέτερου δημόσιου διαγωνισμού για την επέκταση της κάλυψης είναι εκείνος που διοργανώθηκε από τη δημόσια επιχείρηση AICCM στην Αυτόνομη Κοινότητα της Μαδρίτης ⁽¹⁰⁵⁾. Σε αυτή την περίπτωση, τόσο ο τίτλος όσο και το περιεχόμενο συνεπάγονται ότι πρόκειται για δημόσιο διαγωνισμό που προορίζεται για την επέκταση ⁽¹⁰⁶⁾ και κατευθύνεται αποκλειστικά στην επίγεια πλατφόρμα ⁽¹⁰⁷⁾.

⁽¹⁰¹⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

⁽¹⁰²⁾ Προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την υπηρεσία μεταφοράς και μετάδοσης DTT 6 ψηφιακών πολλαπλών εθνικής εμβέλειας (Κρατικό Συνολικό δίκτυο, δίκτυο Μοναδικής Συχνότητας) και περιφερειακού πολυπλέκτη σε οικισμούς της Εξτρεμαδούρας στο Στάδιο II του Εθνικού Προγράμματος Μετάβασης στην DTT· Φάκελος: SU-28/2009.

⁽¹⁰³⁾ Προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την υπηρεσία μεταφοράς και μετάδοσης DTT 6 ψηφιακών πολλαπλών εθνικής εμβέλειας (Κρατικό Συνολικό δίκτυο, δίκτυο Μοναδικής Συχνότητας) και περιφερειακού πολυπλέκτη (εφεξής RGE, SFN και AUT) σε οικισμούς του Σταδίου II του Εθνικού Προγράμματος Μετάβασης στην DTT. Σε αυτόν περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δραστηριότητες: α) σχεδιασμός των τεχνικών δικτύων εκπομπής και διανομής που θα πρέπει να υποστηρίζουν την υπηρεσία· β) σχεδιασμός της προμήθειας του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την τοποθέτηση του προτεινόμενου δικτύου· γ) ανάπτυξη του δικτύου, η οποία θα περιλαμβάνει την εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του απαραίτητου εξοπλισμού και υποδομών. Αυτή η προμήθεια γίνεται σε μορφή «με το κλειδί στο χέρι».

Σελίδα 2, παράγραφος 5 — Ο κύριος στόχος που πρέπει να επιδιωχθεί είναι να επεκταθεί και να διασφαλιστεί, όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 100 %, η κάλυψη της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης (DTT) σε όλους τους πολίτες που κατοικούν σε οικισμούς του Σταδίου II της Εξτρεμαδούρας. Δεν τίθενται περιορισμοί όσον αφορά την αρχιτεκτονική του δικτύου ή την τεχνολογία ή τεχνολογίες που θα χρησιμοποιηθούν, εφόσον πληρούνται οι ελάχιστες προβλεπόμενες απαιτήσεις.

⁽¹⁰⁴⁾ Σελίδα 10, παράγραφος 7 — Οι προσφέροντες πρέπει να περιλαμβάνουν στις προσφορές τους την αρχιτεκτονική του προτεινόμενου δικτύου διανομής η οποία πρέπει να είναι συνεπής με το δίκτυο μετάδοσης. Θα αναζητείται για κάθε πολλαπλή ή καλύτερη λύση αυτής της υπηρεσίας, όπου σε κάθε περίπτωση θα γίνεται επίκληση των κριτηρίων της οικονομικής και τεχνολογικής βελτιστοποίησης.

⁽¹⁰⁵⁾ Άλλοι δημόσιοι διαγωνισμοί οι οποίοι η Επιτροπή θεωρεί ότι περιλαμβάνονται στην ίδια κατηγορία είναι ο δημόσιος διαγωνισμός 2009/000127 που διοργανώθηκε από την περιφερειακή κυβέρνηση της Ανδαλουσίας και ο S-004/10/10 που διοργανώθηκε από την περιφερειακή κυβέρνηση της Εξτρεμαδούρας.

⁽¹⁰⁶⁾ Τεχνικά έγγραφα του διαγωνισμού που διέπουν τη σύμβαση «Σύνταξη σχεδίων, προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία των υποδομών και επικοινωνιών που είναι απαραίτητες για την επέκταση της κάλυψης του σήματος επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης (DTT) στην Περιφέρεια της Μαδρίτης» η οποία θα συναφθεί μέσω συνήθους απλοποιημένης διαδικασίας με πολλά κριτήρια· φάκελος EC/N/000572/2008.

Σελίδα 3, παράγραφος 3 — «[...] προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία των υποδομών και επικοινωνιών που είναι απαραίτητες για την επέκταση της κάλυψης του σήματος επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης (DTT) στην Κοινότητα της Μαδρίτης, συμπεριλαμβανομένων όλων των εργασιών σχετικά με την υλοποίηση των αντίστοιχων τεχνικών έργων, των υπηρεσιών καταμέτρησης, συντήρησης, λειτουργίας και διαχείρισης των εγκαταστάσεων που απαρτίζουν τις υπηρεσίες της αναπτυγμένης υποδομής, καθώς και εκείνων των απαραίτητων εργασιών διάδοσης των θεσμικών πληροφοριών για την προώθηση της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης. [...]». Σελίδα 9, παράγραφος 8 «[...] Θα προσδιοριστεί το δίκτυο μετάδοσης που προτείνεται για να διασφαλιστεί η κάλυψη της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης σε συνάρτηση με το ημερολόγιο διακοπής της αναλογικής μετάδοσης και τον διαδέσμο προτύπου λογισμικού. [...]».

⁽¹⁰⁷⁾ Σελίδα 4, παράγραφοι 2 και 8 — «Για το λόγο αυτό, ο κύριος στόχος που πρέπει να επιδιωχθεί με την εκτέλεση των εργασιών που περιγράφονται λεπτομερώς στη συνέχεια είναι να επεκταθεί και να διασφαλιστεί, όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο 100 % των επιπέδων, η κάλυψη της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης (DTT) σε όλους τους πολίτες της Κοινότητας της Μαδρίτης. Για να διευκολυνθεί η λήψη της DTT στις περιοχές κάλυψης, θα εκτιμάται ότι τα κέντρα εκπομπής θα έχουν θέσεις συμβατές με τον προσανατολισμό των υφιστάμενων κεραιών στα κτίρια, με στόχο να αποφευχθεί η επιφόρτιση των πολιτών με την υποχρέωση εγκατάστασης νέων κεραιών ή επαναπροσανατολισμού των υφιστάμενων, γι' αυτόν το λόγο οι προσφέροντες θα πρέπει να προβλέψουν στην προτεινόμενη λύση πώς θα το αντιμετωπίσουν. [...]». Σελίδα 12, παράγραφος 4 — «[...] Το υποσύστημα μικροανμεταδότης/μικροπομπός θα σχεδιαστεί σύμφωνα με τις ακόλουθες προδιαγραφές [...]».

- (187) Οι δημόσιοι διαγωνισμοί θα κατατάσσονται όχι μόνο σε συνάρτηση με την ονομασία τους, αλλά πάνω απ' όλα με το περιεχόμενό τους, αφού ο τίτλος και μόνο δεν επιτρέπει να προσδιοριστεί με σαφήνεια το πεδίο εφαρμογής τους.
- (188) Η ενίσχυση που χορηγήθηκε μετά τη διοργάνωση μη ουδέτερων δημόσιων διαγωνισμών για την επέκταση της κάλυψης θα υπόκειται σε ανάκτηση εκ των υστέρων.

6.2.2. Δικαιούχοι και ανάκτηση της κρατικής ενίσχυσης

- (189) Στη συνέχεια καθορίζονται διάφορες κατηγορίες δικαιούχων της ενίσχυσης. Βάσει των πληροφοριών που ελήφθησαν από τις ισπανικές αρχές, παρατίθενται σε πίνακες οι αυτόνομες κοινότητες και οι κατηγορίες ενίσχυσης κατά προσέγγιση. Δεδομένου ότι η Ισπανία δεν παρέσχε εξαντλητικές πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους, η Ισπανία πρέπει να ταξινομήσει τους δικαιούχους στις διάφορες προηγούμενες κατηγορίες και να υποβάλει στην Επιτροπή τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία. Όπως έχει ήδη υπογραμμιστεί στην παράγραφο 138, το ίδιο το καθεστώς κάνει διακρίσεις.
- (190) Από την άλλη πλευρά, θεωρήθηκε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των δημόσιων διαγωνισμών που προορίζονται για την επέκταση και έχουν αξιολογηθεί από την Επιτροπή δεν τηρούσαν την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Ωστόσο, η Επιτροπή έχει επίσης καταστήσει σαφές ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις ο μειοδοτικός διαγωνισμός να ήταν τεχνολογικά ουδέτερος.

Ως εκ τούτου, οι ισπανικές αρχές πρέπει να αναφέρουν και να παράσχουν επαρκείς αποδείξεις σχετικά με ορισμένους δημόσιους διαγωνισμούς που ήταν τεχνολογικά ουδέτεροι, με βάση τους όρους που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο (186).

- (191) Όταν οι αυτόνομες κοινότητες έχουν οργανώσει μη ουδέτερους δημόσιους διαγωνισμούς για την επέκταση της κάλυψης, όπως είναι η περίπτωση της Εξτρεμαδούρας που αναφέρεται στο παραπάνω παράδειγμα, οι ανάδοχοι αυτών είναι άμεσοι δικαιούχοι της παράνομης ενίσχυσης που υπόκειται σε ανάκτηση. Το προς ανάκτηση ποσό ισούται με το συνολικό ποσό το οποίο εισπράχθηκε από τους αναδόχους των δημόσιων διαγωνισμών που προορίζονται για την επέκταση. Από τις πληροφορίες που ελήφθησαν από την Ισπανία, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι (τουλάχιστον) οι αυτόνομες κοινότητες της Ανδαλουσίας, της Εξτρεμαδούρας, της Μούρθιας, της Λα Ριόχα και της Βαλένθιας έχουν πραγματοποιήσει τέτοιους δημόσιους διαγωνισμούς.

Επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ανάκτηση	Ανάκτηση	Υλοποίηση της ενίσχυσης	Επηρεαζόμενη αυτόνομη κοινότητα
Άμεσοι δικαιούχοι Ανάδοχος(-οι) του (των) τεχνολογικά μη ουδέτερου (-ων) μειοδοτικού(-ών) διαγωνισμού(-ών) που προοριζόταν (προορίζονταν) για την επέκταση της κάλυψης και διοργανώθηκε(-αν) από τις Αυτόνομες Περιφέρειες	Συνολικό ποσό που ελήφθη στο πλαίσιο των τεχνολογικά μη ουδέτερων δημόσιων διαγωνισμών για την επέκταση της κάλυψης	Μεταφορά των κονδυλίων στο δικαιούχο που επελέγη στους δημόσιους διαγωνισμούς	— Ανδαλουσία — Εξτρεμαδούρα — Μούρθια — Λα Ριόχα — Βαλένθια

- (192) Στις περιπτώσεις που χορηγήθηκε παράνομη ενίσχυση για τη βελτίωση του επίγειου δικτύου σε δήμους που ενεργούσαν ως διαχειριστές δικτύου, αυτοί είναι άμεσοι δικαιούχοι της ενίσχυσης. Το προς ανάκτηση ποσό ισούται με το συνολικό ποσό που εισέπραξαν οι δήμοι από τις κεντρικές και τις περιφερειακές αρχές για την επέκταση της κάλυψης του δικτύου τους. Με βάση τις πληροφορίες που ελήφθησαν από την Ισπανία, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι αυτό ισχύει τουλάχιστον σε δήμους των αυτόνομων κοινοτήτων της Ανδαλουσίας, των Καναρίων Νήσων, της Εξτρεμαδούρας και της Μούρθιας (ο κατάλογος δεν είναι πλήρης).

Επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ανάκτηση	Ανάκτηση	Υλοποίηση της ενίσχυσης	Επηρεαζόμενη αυτόνομη κοινότητα
Άμεσοι δικαιούχοι Δήμοι που λειτουργούν με την ιδιότητα του διαχειριστή δικτύου	Συνολικό ποσό που ελήφθη από τις αρχές για την επέκταση της κάλυψης	Μεταφορά κονδυλίων στο δικαιούχο	— Ανδαλουσία — Κανάριας — Εξτρεμαδούρα — Μούρθια

Παράδειγμα

Στη Μούρθια, με χρηματοδότηση που ελήφθη από την Περιφέρεια και το MITyC, οι δήμοι οργάνωσαν σχεδόν το σύνολο των 143 δημόσιων διαγωνισμών που διαπιστώθηκαν. Θα ενέπιπταν σε αυτήν την κατηγορία, εφόσον δεν ήταν ήσσονος σημασίας.

- (193) Στην περίπτωση των αυτόνομων κοινοτήτων στις οποίες μια δημόσια επιχείρηση που ενεργεί με την ιδιότητα του διαχειριστή δικτύου πραγματοποιήσει την επέκταση της κάλυψης του δικτύου, η εν λόγω επιχείρηση θεωρείται άμεσος δικαιούχος και υπόκειται σε ανάκτηση. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Aragón Telecom, η Gestión de Infraestructuras Públicas de Telecomunicaciones del Principado de Asturias, SA, η Multimedia de les Illes Balears SA, το Instituto Tecnológico de Canarias, η Sociedad Regional de Cantabria I+D+I (IDICAN), το Fundación Centro Tecnológico en Logística Integral de Cantabria (CTL), η Promoción de Viviendas, Infraestructuras y Logística, S.A στην Καστίλλη και Λεόν (Provilsa), η Redes de Telecomunicación Galegas Retegal, SA (Retegal), η Obras Publicas y Telecomunicaciones de Navarra, SA (Opnatel), η Itelazpi SA, το Centre de Telecomunicaciones i Technologies de la Informació (CTTI) στην Καταλονία και η Agencia de Informática y Comunicaciones de la Comunidad de Madrid (AICCM) είναι επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται σε αυτήν την κατηγορία. Το προς ανάκτηση ποσό είναι το συνολικό ποσό κονδυλίων που εισπράχθηκε από τις αρχές για την επέκταση.
- (194) Σε αυτές τις περιπτώσεις δεν αποκλείεται, ωστόσο, οι δημόσιες επιχειρήσεις να πραγματοποιούσαν οι ίδιες ένα μέρος της επέκτασης και να ανέθιταν το άλλο μέρος σε έναν διαχειριστή δικτύου μέσω δημόσιου διαγωνισμού. Στην τελευταία περίπτωση, η παράνομη ενίσχυση μεταφέρθηκε πράγματι στις επιχειρήσεις-αναδόχους των εν λόγω δημόσιων διαγωνισμών, με αποτέλεσμα αυτές να είναι οι πραγματικοί, αν και έμμεσοι, δικαιούχοι της ενίσχυσης. Ως εκ τούτου, για την αποφυγή της διπλής ανάκτησης, η παράνομη ενίσχυση θα πρέπει να ανακτηθεί από τους πραγματικούς δικαιούχους, δηλαδή α) από τη δημόσια επιχείρηση για το ποσό που εισπράχθηκε για την επέκταση μείον τα κονδύλια που μεταφέρθηκαν στους διαχειριστές δικτύου βάσει τεχνολογικά μη ουδέτερων δημόσιων διαγωνισμών για την επέκταση της κάλυψης και β) από τους διαχειριστές δικτύου για τα ποσά που συμφωνήθηκαν συμβατικά βάσει του τεχνολογικά μη ουδέτερου δημόσιου διαγωνισμού που προοριζόταν για την επέκταση της κάλυψης και διοργανώθηκε από την εν λόγω δημόσια επιχείρηση.

Επιχειρήσεις που υπόκεινται σε ανάκτηση	Ανάκτηση	Υλοποίηση της ενίσχυσης	Επηρεαζόμενη αυτόνομη κοινότητα/ επηρεαζόμενη δημόσια επιχείρηση/κατά προσέγγιση ποσό που εισπράχθηκε από τη δημόσια επιχείρηση για την επέκταση της κάλυψης
Άμεσοι δικαιούχοι Δημόσια επιχείρηση Και κατά περίπτωση	Συνολικό ποσό που εισπράχθηκε από τις αρμόδιες αρχές για την επέκταση της κάλυψης (λιγότερα κονδύλια που μεταφέρθηκαν στους διαχειριστές δικτύου βάσει τεχνολογικά μη ουδέτερων δημόσιων διαγωνισμών που προορίζονταν για την επέκταση της κάλυψης, κατά περίπτωση)	Χρονική στιγμή της μεταφοράς κονδυλίων από τις αρχές	— Αραγόνα (Aragón Telecom, 9 εκατ. ευρώ) — Αστουρίες (Gestión de Infraestructuras Públicas de Telecomunicaciones del Principado de Asturias SA, 14 εκατ. ευρώ) — Βαλεαρίδες (Multimedia de Illes Balears SA, 4 εκατ. ευρώ) — Κανάριοι Νήσοι (Instituto Tecnológico de Canarias, 3,7 εκατ. ευρώ) — Καντάβρια (Idican· CTL, 3 εκατ. ευρώ) — Καστίλλη και Λεόν (Provilsa, 44 εκατ. ευρώ) — Καταλονία (CTTI, 52 εκατ. ευρώ) — Γαλικία (Retegal, 17 εκατ. ευρώ) — Μαδρίτη (AICCM, 3,6 εκατ. ευρώ) — Ναβάρρα (Opnatel, 7 εκατ. ευρώ) — Χώρα των Βάσκων (Itelazpi, 10 εκατ. ευρώ)
Έμμεσοι δικαιούχοι Ανάδοχος(-οι) των τεχνολογικά μη ουδέτερων μειοδοτικών διαγωνισμών που προορίζονταν για την επέκταση της κάλυψης και διοργανώθηκαν από τη δημόσια επιχείρηση	Συνολικό ποσό που ελήφθη στο πλαίσιο των τεχνολογικά μη ουδέτερων δημόσιων διαγωνισμών για την επέκταση της κάλυψης	Μεταφορά των κονδυλίων στον δικαιούχο που επελέγη στο δημόσιο διαγωνισμό	

Παράδειγμα

Στην περίπτωση της Μαδρίτης, όπου ο δημόσιος διαγωνισμός που διοργανώθηκε από τη δημόσια επιχείρηση AICCM παρουσιάστηκε ως παράδειγμα τεχνολογικά μη ουδέτερου δημόσιου διαγωνισμού για την επέκταση της κάλυψης (βλέπε παράγραφο 186), το ποσό των 3 622 744 ευρώ που χορηγήθηκε στην ανάδοχο επιχείρηση, Retevisión SA, θα πρέπει να ανακτηθεί στο σύνολό του από τη Retevisión, με την ιδιότητά της ως αναδόχου του τεχνολογικά μη ουδέτερου δημόσιου διαγωνισμού και να αφαιρεθεί από το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί από την AICCM, τη δημόσια επιχείρηση που είναι η άμεση δικαιούχος ⁽¹⁰⁸⁾.

- (195) Η συνεχιζόμενη ενίσχυση προορίζεται για τη συντήρηση και την εκμετάλλευση των δικτύων DTT. Οι διαχειριστές αυτών των δικτύων είναι οι δικαιούχοι της ενίσχυσης συντήρησης και εκμετάλλευσης. Ως εκ τούτου, η ενίσχυση πρέπει να ανακτηθεί από τους εν λόγω διαχειριστές δικτύου.
- (196) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διάφοροι δικαιούχοι έλαβαν χρηματοδότηση που δεν υπερέβαινε τα όρια που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006, η εν λόγω χρηματοδότηση δεν θεωρείται κρατική ενίσχυση, αν πληρούνται όλοι οι όροι που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, και δεν υπόκειται σε ανάκτηση.
- (197) Η ανάκτηση θα πρέπει να πραγματοποιείται από την ημερομηνία κατά την οποία δημιουργήθηκε το πλεονέκτημα για τον δικαιούχο, δηλαδή όταν η ενίσχυση τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου και θα παράγει τόκους μέχρι την πραγματική ανάκτησή της.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Βασίλειο της Ισπανίας χορήγησε παράνομα την ενίσχυση στους διαχειριστές της επίγειας τηλεοπτικής πλατφόρμας για την επέκταση της κάλυψης της επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης σε απομακρυσμένες και λιγότερο αστικοποιημένες περιοχές της Ισπανίας, παραβιάζοντας το άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένης της (συνεχιζόμενης) ενίσχυσης που προορίζεται για την εκμετάλλευση και τη συντήρηση, θα πρέπει να ανακτηθεί από του διαχειριστές πλατφόρμας, που είναι οι άμεσα ή έμμεσα δικαιούχοι. Αυτό περιλαμβάνει τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης όταν ενεργούν ως διαχειριστές πλατφόρμας.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στους διαχειριστές πλατφόρμας επίγειας τηλεόρασης για την ανάπτυξη, τη συντήρηση και την εκμετάλλευση του δικτύου επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης στην περιοχή II, η οποία εφαρμόστηκε παράνομα από την Ισπανία κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, με εξαίρεση την ενίσχυση που χορηγήθηκε σύμφωνα με το κριτήριο της τεχνολογικής ουδετερότητας.

Άρθρο 2

Η μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγήθηκε βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 δεν αποτελεί ενίσχυση, αν, κατά τη στιγμή της χορήγησής της, πληρούσε τους όρους που προβλέπονται από τον κανονισμό που εγκρίθηκε σε εφαρμογή του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁹⁾ ο οποίος ίσχυε τη στιγμή της χορήγησής της ενίσχυσης.

Άρθρο 3

1. Η Ισπανία οφείλει να ανακτήσει από τους διαχειριστές επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης την ασυμβίβαστη ενίσχυση που χορηγήθηκε βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1, την οποία έλαβαν άμεσα ή έμμεσα.

⁽¹⁰⁸⁾ Άλλοι δημόσιοι διαγωνισμοί για τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί ότι περιλαμβάνονται στην ίδια κατηγορία είναι, μεταξύ άλλων: δύο δημόσιοι διαγωνισμοί που διοργανώθηκαν από την Proviisa τον Μάρτιο του 2009 και τους οποίους κέρδισαν η Retevisión SA και η Telvent Energia SA, ο δημόσιος διαγωνισμός SE/CTTI/06/08 που διοργανώθηκε από την CTTI και τον οποίο κέρδισε η Abertis SA, ο δημόσιος διαγωνισμός για την ανάθεση της προμήθειας των σταδίων II και III για την επέκταση της DTT στην Αραγώνα που διοργανώθηκε τον Ιούνιο του 2009 από την Aragón Telecom και τον οποίο κέρδισε η Abertis.

⁽¹⁰⁹⁾ ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1.

2. Τα προς ανάκτηση ποσά επιβαρύνονται με τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων μέχρι την ανάκτησή τους.
3. Οι τόκοι θα υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ⁽¹¹⁰⁾.
4. Η Ισπανία ακυρώνει όλες τις εκκρεμείς πληρωμές του καθεστώτος ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 1 από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 4

1. Η ανάκτηση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 θα είναι άμεση και αποτελεσματική.
2. Η Ισπανία θα διασφαλίσει ότι η παρούσα απόφαση θα εφαρμοστεί εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης.
3. Εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ισπανία θα υποβάλει τις ακόλουθες πληροφορίες στην Επιτροπή:
 - α) τον κατάλογο των δικαιούχων που έχουν λάβει ενίσχυση βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 και το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που έλαβε ο καθένας από αυτούς σύμφωνα με το εν λόγω καθεστώς, επιμερισμένο σύμφωνα με τις κατηγορίες που αναφέρονται στην ενότητα 6.2·
 - β) το συνολικό ποσό (κεφάλαιο και τόκοι) που πρέπει να ανακτηθεί από κάθε δικαιούχο·
 - γ) μια λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί και προβλέπονται για την εκπλήρωση της παρούσας απόφασης·
 - δ) έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι έχει δοθεί εντολή στους δικαιούχους να επιστρέψουν την ενίσχυση.
4. Η Ισπανία θα διατηρεί ενήμερη την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που έχουν ληφθεί σε εφαρμογή της παρούσας απόφασης, μέχρι να ολοκληρώσει την ανάκτηση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε σύμφωνα με το καθεστώς που αναφέρεται στο άρθρο 1. Θα υποβάλλει αμέσως, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί και προβλέπονται για την εκπλήρωση της παρούσας απόφασης. Επίσης, θα παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα ποσά της ενίσχυσης και τους τόκους που έχουν ήδη ανακτηθεί από τους δικαιούχους.

Άρθρο 5

Παραλήπτης της παρούσας απόφασης είναι το Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 19 Ιουνίου 2013.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Αντιπρόεδρος

⁽¹¹⁰⁾ ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Δημόσιες δαπάνες στην περιοχή II που προορίζονται για την ανάπτυξη της ΔΤΤ, ανά ισπανικές περιφέρειες (αυτόνομες κοινότητες, εκτός από την Καστίλη-Λα Μάντσα)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (σε ευρώ)

Περιφέρεια (Αυτόνομη Κοινότητα)	ΜΠΥC Άμεσες επιδότησεις (*)	ΜΠΥC Δάνεια με ευνοϊκούς όρους (*)	Περιφερειακά κονδύλια (*)	Τοπικά κονδύλια (*)	Επαναλαμβανόμενο κόστος (2009-2011) (*)	Σύνολο κονδυλίων	Συνολικό ποσό δημόσιων διαγωνισμών που διοργανώθηκαν (**)	Συνολική δημόσια δαπάνη (***)
ΑΝΔΑΛΟΥΣΙΑ	4 668 500,00	1 220 690,00	8 712 873,00	491 203,00	2 250 479,00	15 093 266,00	3 678 242,17	15 093 266,00
ΑΡΑΓΩΝΑ	5 900 000,00	8 700 000,00	5 400 000,00	—	5 000 000,00	20 000 000,00	16 281 754,30	20 000 000,00
ΑΣΤΟΥΡΙΕΣ	—	13 430 787,00	353 535,00	—	2 129 698,00	13 784 322,00	13 784 322,00	13 784 322,00
ΒΑΛΕΑΡΙΔΕΣ	—	—	913 034,00	—	763 034,00	913 034,00	3 294 429,02	3 294 429,02
ΚΑΝΑΡΙΕΣ	2 905 766,26	1 130 595,85	1 792 402,57	—	—	5 828 764,68	5 284 331,67	5 828 764,68
ΚΑΝΤΑΒΡΙΑ	3 229 500,00	3 851 949,80	622 449,00	—	860 850,00	7 703 898,80	6 355 613,68	7 703 898,80
ΚΑΣΤΙΛΛΗ-ΛΕΟΝ	13 830 850,00	20 316 585,73	10 324 906,71	—	6 716 000,00	37 756 342,44	37 756 342,44	37 756 342,44
ΚΑΤΑΛΩΝΙΑ	13 838 368,00	26 024 223,00	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	—	39 862 591,00	52 316 794,34	52 316 794,34
ΘΕΟΥΤΑ	54 000,00	91 786,17	10 000,00	—	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	155 786,17	50 000,00	155 786,17
ΕΣΤΡΕΜΑΔΟΥΡΑ	2 238 250,00	7 800 000,00	18 718,00	—	—	10 056 968,00	9 549 379,74	10 056 968,00
ΓΑΛΙΚΙΑ	6 083 300,00	5 000 000,00	6 003 336,00	—	873 000,00	17 086 636,00	12 644 112,98	17 086 636,00
ΜΑΔΡΙΤΗ	554 200,00	—	3 068 444,00	—	—	3 622 644,00	3 622 744,00	3 622 644,00
ΜΕΛΙΛΙΑ	254 000,00	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	2 000,00	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	256 000,00	—	256 000,00
ΜΟΥΡΘΙΑ	135 750,00	—	2 478 700,00	40 188,00	212 371,00	2 654 638,00	2 788 407,32	2 788 407,32

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (σε ευρώ)

Περιφέρεια (Αυτόνομη Κοινότητα)	ΜΙΤΥC Άμεσες επιδότησεις (*)	ΜΙΤΥC Δάνεια με ευνοϊκούς όρους (*)	Περιφερειακά κονδύλια (*)	Τοπικά κονδύλια (*)	Επαναλαμβανόμενο κόστος (2009-2011) (*)	Σύνολο κονδυλίων	Συνολικό ποσό δημόσιων διαγωνισμών που διοργανώθηκαν (**)	Συνολική δημόσια δαπάνη (***)
NABAPA	316 850,00	—	6 675 028,00	—	4 256 508,39	6 991 878,00	6 991 878,00	6 991 878,00
ΛΑ ΡΙΟΧΑ	1 229 350,00	3 000 000,00	3 737 425,00	—	944 000,00	7 966 775,00	5 766 775,00	7 966 775,00
ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΒΑΣΚΩΝ	2 487 800,00	—	9 802 703,00	2 425 000,00	1 508 308,00	14 715 503,00	179 000,00	14 715 503,00
ΒΑΛΕΝΘΙΑ	1 822 250,00	13 384 248,94	818 280,30	586 234,17	679 500,00	16 611 013,41	15 412 499,00	16 611 013,41

(*) Ποσά που κοινοποιήθηκαν από τις κεντρικές και περιφερειακές αρχές της Ισπανίας κατά τη διάρκεια της έρευνας.

(**) Ποσότητα κονδυλίων που μεταφέρθηκαν στους αναδόχους των δημόσιων διαγωνισμών οι οποίοι κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή.

(***) Μόνο τα δεδομένα που προέρχονται από τέσσερις περιφέρειες (σε πράσινο χρώμα) επιτρέπουν να οριστεί με ακρίβεια το ποσό κρατικής ενίσχυσης, αφού τόσο i) το δηλωμένο ποσό κονδυλίων που χορηγήθηκαν από τις αρχές όσο και ii) το σύνολο των κονδυλίων που μεταφέρθηκαν βάσει των δημόσιων διαγωνισμών που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή συμπίπτουν. Λόγω της δυσκολίας απόκτησης ακριβούς πληροφόρησης από άλλες περιφέρειες, θεωρείται ότι το ποσό κρατικής ενίσχυσης που χορηγείται σε μια συγκεκριμένη περιφέρεια είναι το **υψηλότερο** από τα δύο δηλωθέντα ποσά: i) το σύνολο των κονδυλίων που χορηγήθηκαν από τις αρχές ή ii) το σύνολο των κονδυλίων που μεταφέρθηκαν βάσει των δημόσιων διαγωνισμών που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή.

Πληροφορίες σχετικά με τα ποσά ενίσχυσης που έχουν ληφθεί, πρόκειται να ανακτηθούν και έχουν ήδη ανακτηθεί

Ταυτότητα του δικαιούχου	Συνολικό ποσό ενίσχυσης που έχει ληφθεί σύμφωνα με το καθεστώς (*)	Συνολικό ποσό ενίσχυσης που πρόκειται να ανακτηθεί (*) (Κεφάλαιο)	Συνολικό ποσό που έχει ήδη επιστραφεί (*)	
			Κεφάλαιο	Τόκοι ανάκτησης

(*) Εκατ. στο εθνικό νόμισμα.